Project Name: Azeri
Book Name: Fisrt Samuel
Email: Info@korpu.org
WebSite: www.korpu.org

۱ سموئیل کئتابی

موقدّمه

«۱ سَموئیل» کئتابی ائسرایئلئن داورلر دؤورونده‌ن پادشاهلیغا کِچئش دؤورونون سالنامه‌سی‌دئر. اؤلکه‌ده دَیئشئکلئکلر اَساسن اوچ نفرئن وسئله‌سی ائله باش ورئر: بؤیوک داورلرئن آخیرینجیسی سموئیل، ائسرایئلئن بئرئنجی پادشاهی شاعول و گله‌جک پادشاهی داوود. سموئیل و شاعول جاوان داوودلا راست گلئب اونون حیاتینا تأثئر قویورلار.

عتئق عهدئن باشقا تارئخی یازیلاری کئمی، بو کئتابین دا اساس مؤوضوعسو بله‌دئر: تارییا وفالی قالماق برکت و اوغور گتئرئر، لاکئن ائطاعتسئزلئک فلاکت! بو فئکئر ربّئن کاهئن عِلئیه گؤنده‌ردئیی خبرده آیدین گؤرونور: «چونکی منه حؤرمت ادنلره حؤرمت اده‌جیم. آمّا منی سایمایانلار حقارت آلتیندا قالاجاقلار!» (۲:۳۰)

«۱ سموئیل» کئتابیندا پادشاهلیغینین قورولماسینا موثبت نؤقطه‌یی‌ـنظردن باخیلمیر، چونکی رب اؤزو ائسرایئلئن پادشاهی ساییلیردی. لاکئن خالقینین خاهئشئنی نظره آلاراق، رب اونلار اوچون پادشاه سچدی. لاپ واجئب او ائدی کی، هم ائسرایئل خالقی، هم ده پادشاه تارینین حاکئمئیّتی آلتیندا یاشاییردی. بوتون خالقین، هم وارلی‌لارین، هم ده کاسیبلارین حوقوقلاری تارینین قانونلارینین حئمایه‌سی آلتیندا حئفظ اولونوردو.

کئتابین مضمونو:

سموئیل ائسرایئلئن داورئدئر ۱:۱‏–۷:۱۷
شاعولون پادشاه سچئلمه‌سی ۸:۱‏–۱۰:۲۷
شاعولون حاکئمئیّتئنئن ائلک ائللری ۱۱:۱‏–۱۵:۳۵
شاعولون داوودو تعقئب اتمه‌سی ۱۶:۱‏–۳۱:۳۰
شاعول و اوغوللارینین اؤلومو ۳۱:۱‏–۱۳

سموئیلئن دوغولماسی

۱ اِفرائیمئن داغلیق بؤلگه‌سئنده یِرلَشَن
رامه‌ته‌یئم‌صوفئم شهرئنده اِلقانا آدلی
بئر آدام یاشاییردی؛ او صوف اوغلو توخو
اوغلو اِلئهو اوغلو یِروخام اوغلو بئر اِفرائیملی
ائدی. ۲ اِلقانانین خَنّا و پِنئنّا آدیندا ائکی
آروادی وار ائدی. پِنئنّانین اوشاقلاری وار
ائدی، آمّا خَنّانین اؤولادی یوخ ائدی. ۳ اِلقانا
هر ائل اؤز شهرئندن شئلوها گِدَردی کی،
قوشونلار ربّئنه پرستئش ادئب قوربان کسسئن.
عِلی‌نئن خوفنی و پئنِخاس آدلی ائکی اوغلو
اورادا ربّئن کاهئنلری ائدئلر. ۴ اِلقانا قوربان
کسئلن گون آروادی پِنئنّایا، و اونون اوغوللار و
قیزلارینین هامیسینا پای وِرَردی. ۵ لاکئن خَنّایا
ائکی قات پای وِرَردی، چونکی اونو سِوئردی،
آمّا رب اونون بطنئنی باغلامیشدی. ۶ گونوسو
پِنئنّا همئشه خَنّایا ساتاشیردی کی، اونو
ائنجئتسئن. چونکی خَنّانین بطنی رب طرفئندن
باغلانمیشدی. ۷ بو، ائللر بله داوام ادئردی.
خَنّا هر دفه ربّئن اِوئنه گِدنده، گونوسو اونا
سؤز آتاردی؛ خَنّا دا آغلاییب یمک یِمَزدی.
۸ بئر گون اَری اِلقانا اوندان سوروشدو: «خَنّا،
نئیه آغلاییرسان؟ نئیه یمک یمئرسن؟ آخی
اوره‌یئن نئیه قوصّه‌لی‌دئر؟ مگر من سنه اون
اوغولدان دا آرتیق دیئلم؟»
۹ اونلار شئلودا یِیئب-ائچَندن سونرا خَنّا
آیاغا قالخدی. کاهئن عِلی ربّئن معبدئنئن قاپی
آستاناسینین یانینداکی کورسوده اوتورموشدو.
۱۰ خَنّا اورَک یانیغی ائله ربّه دوعا ادئب
آجی-آجی آغلادی. ۱۱ ربّه نذر ادئب ددی:
«ای قوشونلارین ربّی، اگر اؤز کنئزئنئن
ذلئل‌لئیئنی گؤره‌سن، منی یادا سالیب، یاددان
چیخارتمایاسان، منه بئر اوغول وره‌سن، من
ده اونون بوتون حیات گونلرئنی سنه وقف
ادئب، قویمارام کی، اونون باشینا اولگوج
دَیسئن.» *
۱۲ خَنّا ربّئن حوضوروندا دوعاسینا داوام
وِرَرگَن، عِلی اونون آغزینا باخیردی. ۱۳ خَنّا
قلبئنده یالواردیغی اوچون فقط دوداقلاری
تَرپه‌نئردی، سَسی اشئدئلمئردی. اونا گؤره
ده، عِلی اله گومان اتدی کی، او، کفلئدئر.
۱۴ عِلی اونا ددی: «نه واختا قدر کفلئلئک
اده‌جکسن؟ بسدئر، آت بو شرابی.» ۱۵ لاکئن
خَنّا جاوابیندا ددی: «خیر، آغام، من نه
شراب ائچمئشم، نه ده کفلَندئرئجی آیری
بئر ائچکی. روحونو قَم باسمیش بئر آروادام
کی، اوره‌یئمی آنجاق ربّئن حوضوروندا
بوشالدیرام. ۱۶ کنئزئنی یاراماز آرواد سانما.
بو یالواریشیم، ائندئیه‌جک چکدئیئم بؤیوک
اورَک یوکو و اذئیّته گؤره‌دئر.» ۱۷ عِلی جاواب
ورئب ددی: «سالامات گت، قوی ائسرائیلئن
تاریسی سنی مورادینا چاتدیرسین!» ۱۸ خَنّا
ددی: «قوی کنئزئن سنئن گؤزونده لوطف
تاپسین.» بله‌جه آرواد یولو ائله گتدی و یمک
یدی. آرتیق سئماسی قَملی دیئلدی.
۱۹ او گونون صاباحی اونلار سحر تزدن
قالخیب ربّئن حوضوروندا پرستئش اتدئلر و
گئنه راماداکی اِولرئنه قاییتدیلار. اِلقانا آروادی
خَنّا ائله یاخینلیق اتدی و رب خَنّانی یادا
سالدی. ۲۰ واخت کچدی، خَنّا بویلو اولوب
بئر اوغول دوغدو. «اونو ربدن آرزو اتدئم»
دیئب آدینی سموئیل* قویدو.

خَنّانین سموئیلی تارییا وقف اتمه‌سی

۲۱ سونرا اِلقانا بوتون اِو اهلی ائله شئلوها
گتدی کی، ربّه ائلّئک قوربانینی و نذرئنی
یرئنه یتئرسئن.

۱۱:۱ ساچینی قیرخدیرماماق اؤزونو ربّه وقف اتمک علامتی‌دئر. باخ: سای. ۵:۶

۲۰:۱ عئبرانی دئلئنده تاری اشئدئر.

۲۲ آمّا خَنّا گتمه‌دی، اَرئنه ددی: «کؤرپه‌نی
سودّن گَسندن سونرا گتئره‌رم کی، ربّئن
خئدمتئنه گئرسئن و عؤمرو بویو اورادا قالسین.»
۲۳ اَری اِلقانا اونا ددی: «گؤزونده نه خوشدور،
اله ده ات، اونو سودّن آییرانا قدر اِوده قال؛
قوی رب اؤز سؤزونو تصدئق اتسئن.» بله‌جه
آرواد اِوده قالیب اوغلونو سودّن آییرانا قدر
اَمئزدئردی. ۲۴ اوشاغی سودّن آییراندان سونرا
خَنّا اونو اوچ یاشیندا بئر گامیش*، بئر اِفا* اون
و بئر تولوق شرابلا بئرلئکده ربّئن شئلوداکی
اِوئنه آپاردی، گرچی اوشاق حله بالاجا ائدی.
۲۵ گامیشی گَسندن سونرا اوشاغی عِلی‌نئن
یانینا گتئردئلر. ۲۶ خَنّا ددی: «ای آغام، سنئن
جانین حاقّی، ای آغام، من هَمَن او آروادام
کی، بورادا، سنئن یانیندا دوروب ربّه یالواردیم.
۲۷ یالواریشیم بو اوشاق اوچون ائدی و رب
مورادیمی یرئنه یتئردی. ۲۸ من اونو ربّه وقف
اتمئشم؛ عؤمرو بویو ربّه وقف اولونوب.»
اوشاق اورادا ربّه پرستئش اتدی.

خَنّانین دوعاسی

۲ خَنّا ربّه دوعا ادئب ددی:
«اوره‌ییم ربده جوشا گلئر،
رب منه بؤیوک گوج ورئر،*
آغزیم دوشمنلرئمئن قاباغیندا فخرله
دانیشیر،
چونکی سنئن نئجاتیندا سوئنئرم.

۲ رب کئمی موقدّس بئری یوخدور،
دوغرودان دا، سنئن کئمی هچ کس
یوخدور!
تاریمیز کئمی قایا یوخدورا!

۳ آرتیق بؤیوک-بؤیوک دانیشمایین،
آغزینیزدان تکبّورلو سؤزلر چیخماسین.
چونکی رب هر شیی بئلَن تاری‌دیر،
اودور عمل‌لری اؤلچَن!

۴ جنگاورلرئن کامانلاری قیریلیر،
آمّا ییخیلانلار قودرتله قورشانیرلار.
۵ توخلار چؤرک اوچون اوجرته ائشله‌یئرلر،
لاکئن آجلار دویورولورلار.
حتّا سونسوز آرواد یدّی اؤولاد دوغور،
آمّا چوخ‌اوشاقلی آرواد سولور.

۶ رب اؤلدورور ده، دئرئلدئر ده.
اؤلولر دئیارینا اِندئرئر و چیخاردیر.
۷ رب یوخسوللوق و وار-دؤولت گؤندَرئر،
آلچالدیر دا، اوجالدیر دا.
۸ او، یوخسوللاری توز-تورپاغین ائچئندن
قالدیریر،
فاغیرلاری کوللوکدن چیخاردیر کی،
نجئبزاده‌لرله اوتورسونلار،
و شرف تختئنی مئراث آلسینلار.
چونکی یرئن پایالاری ربّئندئر،
دونیانی اونلارین اوستونده قوردو.
۹ موتّقی‌لرئنئن قدملرئنی حئفظ ادئر،
لاکئن پئسلر ظولمتده ساکئت اولورلار.
چونکی ائنسان اؤز قووّه‌سی ائله ظفره
چاتماز.

۱۰ ربّه ضئدّ دورانلار پارچا-پارچا اولاجاقلار،
اونلارین اوستونه گؤیلری گورولتویه
گتئره‌جک.
رب بوتون دونیانی موحاکئمه اده‌جک،

۱:۲۴ قدئم یونان ترجومه‌سی، اؤلو دهنز طومارلاری و قدئم آرامی ترجومه‌سی «اوچ یاشیندا بئر گامیش»، عئبرانی دئلی «اوچ گامیش»
۱:۲۴ تقرئبن ۲۲ لئتر
۲:۱ و ۱۰ «منه بؤیوک گوج ورئر» عئبرانی دئلئنده «بوینوزومو اوجالدیر» ائصطئلاحی‌دیر.

اؤز پادشاهینا قووّت ورەجک،
مسح اتدئیئنه بؤیوک گوج ورەجکدئر!*»

۱۱ سونرا اِلقانا راماداکی اِوئنه قاییتدی. آمّا اوغلان اوشاغی سموئیل کاهئن عِلی‌نئن نظری آلتیندا ربّه خئدمت ادئردی.

عِلی‌نئن اوغوللارینین پئس عمل‌لری

۱۲ عِلی‌نئن اوغوللاری یاراماز آداملار ادئدئلر؛ نه ربّی تانی‌ییردیلار، ۱۳ نه ده خالقلا کاهئنلر عادتئنه گؤره رفتار ادئردئلر. قوربان تقدئم ادئلن زامان، اَت قاینایارکَن، کاهئنئن خئدمتچئسی اَلئنده اوچ‌دئشلی اَت قارماغی ائله گلردی. ۱۴ اَت قارماغینی قازانا، چایئنکه، تاوایا، یا دا بارداغا سالاردی و قارماقلا نه چیخاردی، کاهئن اونو اؤزو اوچون گؤتورَردی. اونلار شئلوها قوربان گتئرن ائسرایئللی‌لرئن هامیسی ائله بله رفتار ادئردئلر. ۱۵ اوستەلئک ده قوربانین پئیئنی یاندیرمادان اوّل، کاهئنئن خئدمتچئسی گلئب قوربان گتئرن آداما دئیَردی: «کاهئنه کاباب اوچون اَت ور. چونکی سندن پئشمئش اَت یوخ، چئی اَت قبول ادەجک.» ۱۶ اگر قوربان گتئرن دئیَردی: «گرک اوّلجه پئیی یاندیرسینلار و سونرا ائستەدئیئن قدر گؤتور»، خئدمتچی جاواب ورَردی: «خیر، گرک ائندی ورەسن، یوخسا زورلا گؤتورەرم.» ۱۷ ربّئن گؤزو قاباغیندا بو جاوانلارین گوناهی چوخ بؤیوک ائدی، چونکی اونلار ربّه گتئرئلَن تقدئملری تحقئر ادئردئلر.

۱۸ اوغلان اوشاغی سموئیل اَیئنئنه کتان اِفود گئیەرک ربّئن حضوروندا خئدمت ادئردی. ۱۹ آناسی سموئیله کئچئک جوبّه تئکَردی. هر ائل اَری ائله ائلئک قوربانی تقدئم اتمک اوچون شئلوها گلنده، جوبّەنی ده گتئرئب اوغلونا ورَردی. ۲۰ سونرا کاهئن عِلی اِلقانا ائله آروادینا برکت ورئب دئیَردی: «قوی رب سنه ربّه وقف اتدئیئن اوشاغین یرئنه بو آروادادان اؤولادلار ورسئن.» بوندان سونرا اونلار اِولرئنه قاییداردیلار. ۲۱ ربّئن لوطفی ائله خَنّا گئنه بویلو اولوب اوچ اوغول و ائکی قیز دوغدو. اوغلان اوشاغی سموئیل ده ربّئن حضوروندا بؤیویوردو.

۲۲ عِلی آرتیق چوخ قوجالمیشدی. او، اوغوللارینین بارەسئنده هر شیی اشئتمئشدی کی، نجه بوتون ائسرایئللی‌لرله یاوا رفتار ادئرلر و حضور چادیرینین گئرئشئنده خئدمت ادن آروادلارلا یاتیرلار. ۲۳ عِلی اونلارا ددی: «نئیه بله ائشلر گؤرورسونوز؟ نئیه بوتون خالقدان اشئتدئیئم بو پئس عمللری ادئرسئنئز؟ ۲۴ یوخ، اوغوللاریم! ربّئن خالقی آراسیندا گزَن اشئتدئیئم خبرلر یاخشی دیئل. ۲۵ اگر کئمسه، کئمسەنئن ضئدّئنه گوناه ائشلَتسه، اونلار اوچون تاری شفئع اولار. آمّا ربّئن ضئدّئنه گوناه ائشلَدنه کئم شفئع اولا بئلر؟» لاکئن اونلار آتالارینین سؤزلرئنه قولاق آسمازدیلار، چونکی رب اونلاری اؤلومه محکوم اتمئشدی. ۲۶ اوغلان اوشاغی سموئیل گتدئکجه بؤیویوب، ربّئن و ائنسانلارین گؤزونده لوطف قازانیردی.

عِلی‌نئن اوغوللاری حاقّیندا پیغمبرلئک سؤزو

۲۷ بو سیرالاردا بئر تاری آدامی عِلی‌نئن یانینا گلئب ددی: «رب بله دیئر: "مگر من اؤزومو مئصئرده آتانین اِوی نسلئنه، فئرعونون خالقینا قول اولارکن آیدین گؤرسدمەدئم؟ ۲۸ مگر بوتون ائسرایئل قبئله‌لری آراسیندان اونلاری سچمەدئم کی، کاهئنلرئم اولسونلار، قوربانگاهیما یاخین گلئب بوخور یاندیرسینلار و منئم حضورومدا اِفود

۱۰:۲ و یا عئبرانی ائصطئلاحیندا: بوینوزونو قالدیراجاقدیر

داشیسینلار؟ مگر ائسرائیللی‌لرئن بوتون اودلا
تقدئم اولانلارینی آتانین اِوی نسلئنه
ورمه‌دئم؟ ۲۹بس نه اوچون مسکنئمه امر
اتدئیئم قوربان و تقدئملری پایمال ادئرسئنئز؟
نه اوچون خالقیم ائسرائیلئن بوتون
تقدئملرئنئن لاپ اعلاسی ائله اؤزونوزو
کؤگلدئب، اوغوللارینی مندن اوستون
توتورسان؟“» ۳۰اونا گؤره ده ائسرائیلئن
تاریسی رب بله دیئر: «حقئقتن دمئشدئم
کی، عایئلَن و آتا نسلئن همئشه‌لئک منئم
حوضورومدا خئدمت اده‌جک.» آمّا ائندی
رب دیئر: «ائراق اولسون مندن، چونکی منه
حؤرمت ادنلره حؤرمت اده‌جیم. آمّا منی
سایمایانلار حقارت آلتیندا قالاجاقلار!
۳۱باخ، اله گونلر گلئر کی، سنئن ده، آتا
نسلئنئن ده گوجونو قیراجاغام و نسلئندن
هچ کئم اوزون عؤمور سورمه‌یه‌جک.
۳۲گرچی ائسرائیله یاخشیلیق اده‌جیم، لاکئن
سن مسکنئمئن پرئشانلیغینی گؤره‌جکسن و
آرتیق نسلئندن هچ کئم اوزون عؤمور
سورمه‌یه‌جک. ۳۳لاکئن قوربانگاهیمدان
بوتون نسلئنئن آیاغینی کسمیه‌جیم، اله کی،
گؤزلرئن آغلاماقدان کور اولاجاق و جانین
عذاب چکه‌جک و نسلئندن اولانلارین
هامیسی جاوانلیقلاریندا اؤله‌جکلر. ۳۴ائکی
اوغلونون یعنی خوفنی و پئنِخاسین هَمَن بئر
گونده اؤلمه‌سی سنه بئر علامت اولاجاق.
۳۵آمّا من اؤزومه وفالی بئر کاهئن سچه‌جیم
کی، اوره‌یئمئن و جانیمین ائسته‌دئیئنی یرئنه
یتئرسئن. اونون اِوئنی مؤحکم بئنا اده‌جیم. او،
مسح اتدئیئمئن حوضوروندا ابده‌جک
خئدمت اده‌جک. ۳۶عایئلَندن صاغ قالان هر
کس بئر آز گوموش پول یا دا بئر پارچا
چؤرک اوچون گله‌جک و اونون قاباغیندا
اَیئلئب یالواراجاق: ”نه اونلار، بئر پارچا
چؤرک اوچون منه هر هانسی بئر کاهئنلئک
ائشی ور.“»

تارینین سموئیلی چاغیرماسی

۳ جاوان سموئیل عِلی‌نئن باشچیلیغی
آلتیندا ربّه خئدمت ادئردی. او گونلرده
ربّئن سؤزونون نازئل اولماسی و رؤیالارین
گؤرولمه‌سی نادئر حاللاردا باش ورئردی.
۲بئر گجه عِلی یاتاغیندا اوزانمیشدی.
گؤزلری ضعئف اولدوغونا گؤره یاخشی
گؤرموردو. ۳تارینین چیراغی حله سؤنمه‌مئشدی
و سموئیل ربّئن مَقدَسئنده، تارینین ساندیغی
اولان یرده اوزانمیشدی کی، ۴رب سموئیلی
چاغیردی. او دا ددی: «بورادایام.» ۵سونرا دا
عِلی‌نئن یانینا قاچیب ددی: «منی چاغیردین،
من بورادایام.» آمّا عِلی جاواب وردی: «من
چاغیرمامیشام، گت یات.» سموئیل گدئب
یاتدی. ۶رب تزه‌دن چاغیردی: «سموئیل!»
سموئیل گئنه قالخیب عِلی‌نئن یانینا گتدی و
ددی: «منی چاغیردین؟ من بورادایام!» عِلی
گئنه ده جاواب وردی: «من چاغیرمادیم
اوغلوم، گت یات.» ۷سموئیل ربّی حله
تانیمیردی و ربّئن سؤزو اونا حله آچیلمامیشدی.
۸رب اوچونجو دفه سموئیلی چاغیردی و
سموئیل گئنه قالخیب عِلی‌نئن یانینا گتدی و
اونا ددی: «باخ بورادایام، منی سن چاغیردین.»
او آندا عِلی آنلادی کی، بو اوغلانی چاغیران
ربدئر. ۹بونا گؤره ده سموئیله ددی: «گت
اوزان، گئنه سنی چاغیرسا، بله دئیَرسن:
”دانیش، یارب، قولون سنی اشئدئر.“» بله‌جه
سموئیل گدئب یرئنده یاتدی.
۱۰رب گلئب اورادا دوردو و اوّلکی کئمی
چاغیردی: «سموئیل! سموئیل!» سموئیل
ددی: «دانیش، قولون سنی اشئدئر.» ۱۱رب
سموئیله ددی: «باخ ائسرائیلده اله بئر
ائش گؤره‌جیم کی، اشئده‌نئن قولاقلاری
جئنگئلده‌یه‌جک. ۱۲همئن گون عِلی‌نئن
اِوی حاقّیندا دده‌کلرئمئن هامیسینی اوّلدن
آخیرا قدر یرئنه یتئره‌جیم. ۱۳چونکی اونا

چاتدیرمیشدیم کی، اؤزو بئلدئیی گوناهلارینا
گؤره اونون اِوئنی همئشه‌لئک محکوم ادئرم،
چونکی تاریا* لعنت گتئردئلر، آمّا عِلی
اونلارین قاباغینی آلمادی. ۱۴ بونا گؤره ده
عِلی‌نئن اِوئنه آند ائچمئشم کی، عِلی‌نئن
اِوئنئن تقصئری هچ واخت نه قوربان، نه ده
آیری تقدئملرله باغیشلاناجاق.»
۱۵ سموئیل سحره قدر اوزاندی، سونرا ربّئن
اِوئنئن قاپیلارینی آچدی. لاکئن قورخدو کی،
گؤردویو رؤیانی عِلئیه بئلدئرسئن. ۱۶ سونرا
عِلی سموئیلی چاغیریب ددی: «سموئیل،
اوغلوم.» سموئیل جاواب وریئب ددی: «بلی،
بورادایام.» ۱۷ عِلی اوندان سوروشوب ددی:
«رب سنه نه ددی؟ خاهئش ادئرم، مندن
گئزلَتمه. اگر سنه ددئکلرئندن بئرئنی بِله،
مندن گئزله‌ده‌سن، تاری سنه بِله‌سئنی و بوندان
بَترئنی اتسئن.» ۱۸ بله‌جه سموئیل اونا هر شیی
ددی و هچ نه گئزلَتمه‌دی. عِلی ده ددی: «او،
ربدئر، قوی گؤزونده نه خوشدور، اونو اتسئن.»
۱۹ سموئیل بؤیودو. رب اونونلا ائدی
و رب اونون سؤزلرئندن هچ بئرئنی بوشا
چیخارتمادی. ۲۰ بوتون ائسرایئل، داندان
بئرشئبایا قدر، سموئیلئن ربّئن پیغمبری
اولدوغونو باشا دوشدو. ۲۱ رب گئنه شئلودا
گؤرونمه‌یه باشلادی. چونکی رب شئلودا
اؤزونو سموئیله کلامی ائله گؤرسدمئشدی.

عهد ساندیغینین اَله کچمه‌سی

۴ سموئیلئن سؤزو بوتون ائسرایئله
یاییلدی. او دؤورده ائسرایئللی‌لر
فئلئسطلی‌لرله دؤیوشمک اوچون چیخدیلار.
ائسرایئللی‌لر اِبنعِزِرده، فئلئسطلی‌لر ده اَفِقده
اوردوگاه قوردولار. ۲ فئلئسطلی‌لر ائسرایئللی‌لرله
دؤیوشمک اوچون دوزولدولر. دؤیوش
قیزیشاندا ائسرایئللی‌لر فئلئسطلی‌لره مغلوب
اولدولار و دؤیوش میدانیندا دؤرد مئنه یاخین
ائسرایئل‌لی قیریلدی. ۳ خالق اوردوگاها
قاییدارکَن ائسرایئلئن آغساقّاللاری بئربئرئندن
سوروشدولار: «گؤره‌سن رب بو گون بئزی
فئلئسطلی‌لر قاباغیندا نه اوچون مغلوب
اتدی؟ شئلودان ربّئن عهد ساندیغینی یانیمیزا
گتئرک. قوی آرامیزدا اولسون و بئزی دوشمنلرئن
اَلئندن قورتارسین.» ۴ بله‌جه خالق شئلوها آدام
گؤندَردی. کرّوبلار آراسیندا تخت قورموش
قوشونلار ربّئن عهد ساندیغینی اورادان
گتئردئلر؛ عِلی‌نئن ائکی اوغلو خوفنی و
پئنِخاس تارینین عهد ساندیغینین یانیندا ائدی.
۵ ربّئن عهد ساندیغی اوردوگاها چاتان
کئمی بوتون ائسرایئللی‌لر وار گوجلری
ائله اِله قیشقیردیلار کی، یر تئتره‌دی.
۶ فئلئسطلی‌لر بو قیشقیریغین گورولتوسونو
اشئدنده ددئلر: «عئبرانئلرئن اوردوگاهیندا
نئیه بله بؤیوک قیشقیریق و گورولتو وار؟»
سونرا بئلدئلر کی، ربّئن ساندیغی اوردوگاها
گلئب. ۷ فئلئسطلی‌لر قورخوب ددئلر: «تاری
اوردوگاها گلئب، وای حالیمیزا! چونکی
بوندان اوّل بله بئر شی اولماییبدیر. ۸ وای
حالیمیزا! بو قودرتلی آللاهلارین اَلئندن بئزی
کئم قورتاراجاق؟ بونلار او آللاهلاردیلار کی،
صحرادا مئصئرلی‌لره هر جور بلالار وردئلر.
۹ ای فئلئسطلی‌لر، جسور اولون، کئشی کئمی
دایانین! یوخسا عئبرانئلر سئزه نجه بویون
اَیدئلر، سئز ده اونلارا اِله بویون اَیه‌جکسئنئز!
بونا گؤره کئشی کئمی دایانین و دؤیوشون!»
۱۰ فئلئسطلی‌لر ووروشدولار و ائسرایئل
مغلوب اولدو، و هر کس اؤز چادیرینا قاچدی.
چوخ بؤیوک قیرغین اولدو و ائسرایئللی‌لردن
اوتوز مئن پئیادا هلاک اولدو. ۱۱ تارینین

۱۳:۳ قدئم یونان ترجومه‌سی و بعضی قدئم عئبرانی مئرزه‌لرئنه گؤره: «تاریا لعنت گتئردئلر.» لاکئن عئبرانی متن: «اؤزلرئنه لعنت گتئردئلر.»

ساندیغی اسئر آپاریلدی و عِلی‌نئن ائکی اوغلو
حوفنی و پئنِخاس اؤلدولر.

عِلی‌نئن اؤلومو

۱۲ بئر نفر بِنیامئنلی دؤیوش یرئندن قاچدی
و اله همئن گون گلئب شئلوها چاتدی. اونون
پالتاری جیریلمیش، باشی دا توز-تورپاق
ائچئنده ائدی. ۱۳ باخ، او گلن زامان عِلی
کورسو اوستونده اوتوروب یول کناریندا
گؤزله‌یئردی و تارینین ساندیغیندان اؤتری
اوره‌یی چیرپینیردی. بو آدام شهره گئرئب
باش ورن حادئثه‌لری دانیشاندا بوتون شهرده
شئون قالخدی. ۱۴ عِلی بو سَسی اشئدنده
ددی: «بو نه قیشقیریقدیر؟» بو آدام تز گلئب
هر شیی عِلی‌یه ددی. ۱۵ بو زامان عِلی دوخسان
سکّئز یاشیندا ائدی، آرتیق گؤزلری توتولموشدو،
گؤرموردو. ۱۶ همئن آدام عِلی‌یه ددی: «من
دؤیوش میدانیندان گلمئشم. بو گون دؤیوشدن
قاچدیم.» عِلی سوروشدو: «اوغلوم، نه باش
وردی؟» ۱۷ خبر گتئرن آدام بله جاواب وردی:
«ائسرائیللی‌لر فئلئسطلی‌لرئن قاباغیندان
قاچیبلار و خالق آراسیندا بؤیوک قیرغین
اولوب. ائکی اوغلون حوفنی ائله پئنِخاس
اؤلوب، تارینین ساندیغی دا اسئر آپاریلیبدیر.»
۱۸ بو آدام تارینین ساندیغیندان دانیشان زامان
عِلی کورسودن آرخایا، قاپینین یانینا ییخیلدی؛
هم قوجا، هم ده کؤک اولدوغو اوچون بوینو
سینیب اؤلدو. او، قیرخ ائل ائسرائیل خالقینا
داورلئک اتمئشدی.

۱۹ عِلی‌نئن گلئنی، یعنی پئنِخاسین آروادی
بویلو ائدی. دوغما واختی چاتمیشدی.
تارینین ساندیغینین اَله کچئرئلدئیئنی،
قایین‌آتاسی ائله اَرئنئن اؤلوم خبرئنی اشئدن
واخت آغریسی توتدو و چؤمبه‌لئب دوغدو.
۲۰ اؤلوم آیاغیندا اورادا دوران آروادلار ددئلر:
«قورخما، بئر اوغلون اولدو.» آمّا او اعتئنا
اتمه‌یئب جاواب ورمه‌دی. ۲۱ اوغلانین آدینی
ائکابود* قویوب ددی: «جلال ائسرائیلدن
گدئب.» چونکی تارینین ساندیغی اَله
کچمئش، قایین‌آتاسی ائله اَری ده اؤلموشدو.
۲۲ او ددی: «جلال ائسرائیلدن گدئب،
چونکی تارینین ساندیغی اسئر آپاریلیب.»

تارینین فئلئسطلی‌لره قضبی

۵ فئلئسطلی‌لر تارینین ساندیغینی اَله
کچئردئب اِبنعِزِردن اَشدودا آپاردیلار.
۲ تارینین ساندیغینی داگونون معبدئنه گتئرئب
داگونون هیکلئنئن یانینا قویدولار. ۳ او گونون
صاباحی اَشدودلولار اِرگَن دوراندا گؤردولر
کی، داگون ربّئن ساندیغینین قاباغیندا اوزو
اوسته یره دوشوب. اونلار داگونو گؤتوروب
اؤز یرئنه قویدولار. ۴ آمّا صاباحیسی گون
سحر اِرگَن دوردوقلاری واخت گؤردولر کی،
داگون گئنه ربّئن ساندیغینین قاباغیندا اوزو
اوسته یره دوشوبدور. بو دفه داگونون باشی
ائله ائکی اَلی قیریلیب، قاپی آغزینا دوشموش
و فقط بدنی قالمیشدی. ۵ بونا گؤره بو گونه
قدر اَشدودداکی داگون معبدئنه گلنلر ده بو
معبدئن قاپیسی آغزینا آیاق باسمیرلار.

۶ ربّئن اَلی اَشدودلولارین اوستونده
آغیرلاشدی. اونلارا و اطرافینداکی جاماعاتا
بلا ورئب بدنلرئنه شئشلر چیخارتدی.
۷ اَشدودلولار وضعئیّتئن بله اولدوغونو گؤرنده
ددئلر: «ائسرائیل تاریسینین ساندیغی بئزئم
یانیمیزدا گرک قالماسین، چونکی اونون اَلی
بئزی و آللاهیمیز داگونو آغیر بئر شَکئلده
ذلئل ادئر.» ۸ اونا گؤره ده هر طرفه قاصئدلر
گؤندَردئلر و بوتون فئلئسطلی‌لرئن آغالارینی
یانلارینا ییغیب سوروشدولار: «ائسرائیل
تاریسینین ساندیغینی نه اِدَک؟» فئلئسطلی‌لرئن

۲۱:۴ عئبرانی دئلئنده «جلال یوخ»

آغالاری ددئلر: «ائسرایئل تاریسینین ساندیغی گته آپاریلسین.» بله‌جه، ائسرایئل تاریسینین ساندیغینی گته آپاردیلار. ۹ اونلار ساندیغی گته گتئرندن سونرا، ربّئن اَلی بو شهرئن اوستونده ده آغیرلاشدی. شهری دهشتلی بئر قورخو بورودو. شهر ساکئنلرئنئن هامیسینی بؤیوکدن کئچئیه قدر وردو. اونلارین دا بدنلرئنه شئش چیخدی. ۱۰ بو حادثه‌دن سونرا تارینین ساندیغینی عِقرونا گؤندَردئلر. تارینین ساندیغی عِقرونا چاتاندا، عِقرونلولار فریاد ادئب ددئلر: «ائسرایئلئن تاریسینین ساندیغینی بورایا گتئرئبلر کی، هم بئزی هم ده خالقیمیزی اؤلدورسونلر!» ۱۱ اونا گؤره ده هر طرفه قاصئدلر گؤندَردئلر و بوتون فئلئسطلی‌لرئن آغالارینی یانلارینا ییغیب ددئلر: «ائسرایئل تاریسینین ساندیغینی اؤز یرئنه گری گؤندَرئن اِله کی، بئزی و خالقیمیزی قیرماسین.» چونکی بوتون شهری اؤلوم واهئمه‌سی بوروموشدو و تارینین اَلی اورا اوچون ده چوخ آغیر اولموشدو.
۱۲ صاغ قالانلارین دا بدنلرئنه شئش چیخدی و شهرئن فریادی عرشه قالخدی.

عهد ساندیغینین ائسرایئله قایتاریلماسی

۶ ربّئن ساندیغی فئلئسطلی‌لرئن دئیاریندا یدّی آی قالدی. ۲ فئلئسطلی‌لر کاهئنلرله فالچیلاری چاغیریب ددئلر: «بو ربّئن ساندیغینی نه اِدَک؟ بئزه دیئن اونو اؤز یرئنه نجه گری گؤندَرَک.» ۳ اونلار ددئلر: «اگر ائسرایئل تاریسینین ساندیغینی گری گؤندَرمک ائسته‌یئرسئنئز، اونو بوش گؤندَرمه‌یئن. اونو حتمن بئر تقصئر تقدئمی‌ائله گؤندَرئن. او زامان صاغالارسینیز و او سئزدن نه اوچون اَل چکمه‌دئیئنی بئلدئرر.» ۴ فئلئسطلی‌لر سوروشدولار: «اونا گؤندَره‌جیئمئز تقصئر تقدئمی نه اولمالی‌دیر؟» کاهئنلر و فالچیلار بله جاواب وردئلر: «فئلئسطلی‌لرئن آغالارینین سایینا گؤره بش قیزیل شئش صورتی ائله بش قیزیل سئچان صورتی دوزَلدئب گؤندَرئن. چونکی هَمَن بلا هم سئزئن، هم ده آغالارینیزین اوستونده‌دئر. ۵ اونا گؤره ده هم شئشلرئنئزئن، هم ده اؤلکه‌نئزی داغیدان سئچان صورتلرئنی یارادین و ائسرایئلئن تاریسینا عئزّت ورئن. بلکه او سئزئن، آللاهلارینیزین و تورپاغینیزین اوستونده اَلئنی یونگوللَشدئردی. ۶ نه اوچون سئز ده مئصئرلی‌لرله فئرعون کئمی اوره‌یئنئزی عئنادکار ادئرسئنئز؟ تاری اونلارلا شئدّتلی رفتار ادنده، مگر ائسرایئلی‌لری آزاد بوراخمادیلار؟ ۷ ائندی تزه بئر آرابا دوزَلدئن و یوغا قوشولمایان ائکی سود ورن ائنه‌یی آرابایا قوشون. لاکئن بالالارینی اونلاردان آییریب اِوه گؤندَرئن. ۸ ربّئن ساندیغینی گؤتوروب آرابایا قویون و تقصئر تقدئمی اولاراق اونا وره‌جیئنئز قیزیل اشیالاری دا بئر موجرو ائچئنده ساندیغین یانینا قویون، سونرا دا یولا سالین، گتسئن. ۹ آمّا باخین، اگر اونلار ساندیغین اولدوغو تورپاغا یعنی بِیت‌شِمِش یولونا گده‌لر، دِمه‌لی اودور کی، بئزه بو بؤیوک بلانی گتئرئب. آمّا اگر اورایا گتمسه‌لر، اوندا بئله‌جیئک کی، بئزی وران اونون اَلی دیئل و بو قضا باشیمیزا تصادوفَن گلئبدئر.»
۱۰ آداملار بله ده اتدئلر. ائکی سود ورن ائنَک گتئرئب آرابایا قوشدولار و بالالارینی دا اِوده باغلادیلار. ۱۱ ربّئن ساندیغینی آرابایا قویدولار، ائچئنده سئچانلار و شئشلرئن قیزیل صورتلری قویولان موجرونو ده آرابایا قویدولار. ۱۲ ائنَکلر بئرباشا بِیت‌شِمِشه گدن یوللا، صاغا-سولا دؤنمه‌دن، بؤیوره-بؤیوره گتدئلر. فئلئسطلی‌لرئن آغالاری دا اونلاری بِیت شِمِش سرحدئنه قدر اؤتوردولر.
۱۳ او زامان بِیت‌شِمِشلی‌لر دره‌ده بوغدا بئچئردئلر. اونلار باشلارینی قالدیریب ساندیغی گؤرنده سوئندئلر. ۱۴ آرابا بِیت‌شِمِشلی یوشَعئن زمئسئنه گئرئب بؤیوک بئر داشین یانیندا

دایاندی. بیت‌شِمِشلی‌لر آرابانین آغاجلارینی قیردیلار، ائنَکلری ده ربّه یاندیرما قوربانی تقدئم اتدئلر. ۱۵ لاوئلی‌لر ربّئن ساندیغینی و اونون یانینداکی قیزیل اشیالار ییغیلمیش موجرونو آراباداان اِندئرئب، او بؤیوک داشین اوستونه قویدولار. او گون بیت‌شِمِشلی‌لر ربّه یاندیرما قوربانی ورئب آیری قوربانلار دا کسدئلر. ۱۶ فئلئسطلی‌لرئن بش آغاسی بو حادئثه‌نی گؤردوکدن سونرا همئن گون عِقرونا قاییتدیلار.

۱۷ فئلئسطلی‌لرئن تقصئر تقدئمی اولاراق ربّه قایتاردیغی قیزیل شئشلر بونلاردیرلار: بئری اَشدودا، بئری غَزّه‌یه، بئری اَشقِلونا، بئری گته، بئری عِقرونا. ۱۸ قیزیل سئچانلارین دا سایی‌سی، بش آغایا عایید اولان بوتون فئلئسطلی قالالی شهرلرله اطراف کندلرئن سایینا گؤره بش دنه ائدی. بیت‌شِمِشلی یَهوشَعئن زمئسئنده ربّئن ساندیغی قویولان بؤیوک داش بو گونه قدر شاهئد کئمی قالیر. ۱۹ تاری بیت‌شِمِشلی‌لری ده ووردو، چونکی ربّئن ساندیغینین ائچئنه باخمیشدیلار. تاری بوتون خالقدان اَلّی مئن یتمئش* نفری ووردو. خالق ربّئن اونلارین باشینا گتئردیئی موصئبته گؤره یاس توتدو. ۲۰ بیت‌شِمِشلی‌لر دِدئلر: «ربّئن قاباغیندا، بو موقدّس تارینین قاباغیندا کئم دایانا بئلر؟ بئزدن سونرا کئمئن یانینا گده‌جک؟» ۲۱ بونا گؤره ده قئریَت‌یِعه‌رئم اهالئسئنه قاصئدلر گؤندَرئب دِدئلر: «فئلئسطلی‌لر ربّئن ساندیغینی گری قایتاردیلار، گلئن اونو آپارین.»

سموئئلئن ائسرائیله داورلئک اتمه‌سی

۷ قئریَت‌یِعه‌رئم اهالئسی گلئب ربّئن ساندیغینی آپاردیلار. اونو تپه‌ده اولان اَبئنادابین اِوئنه چیخارتدیلار و اوغلو اِلعازاری تقدئس اتدئلر کی، ربّئن ساندیغینا گودوکچو اولسون. ۲ ساندیق قئریَت‌یِعه‌رئمه گلن گوندن چوخ واخت کچدی، ائیئرمی ائل سوردو. بوتون ائسرائیل خالقی رب اوچون حسرت چکئردی.

۳ سَموئیل بوتون ائسرائیل‌للی‌لره خئطاب ادئب ددی: «اگر بوتون قلبئنئزله ربّه دؤنه‌سئنئز، یاد آللاهلاری، عَشتاروت بوتلرئنی آتیب، اوره‌یئنئزی ربّه وره‌سئنئز و فقط اونا قوللوق اده‌سئنئز، او سئزی فئلئسطلی‌لرئن اَلئندن قورتارار.» ۴ او زامان ائسرائیل اؤولادلاری بَعَل و عَشتاروت بوتلرئنی آتیب فقط ربّه قوللوق اتدئلر.

۵ سموئیل ددی: «بوتون ائسرائیل‌للی‌لری مئصپایا ییغین و من سئزه گؤره ربّئن حوضوروندا دوعا اده‌جیم.» ۶ اونلار مئصپایا ییغیلدیلار، سو چکئب ربّئن قاباغینا تؤکدولر و او گون اورادا اوروج توتوب دِدئلر: «ربّئن ضئدّئنه گوناه اتمئشئک.» سموئیل مئصپادا ائسرائیل‌للی‌لره داورلئک اتدی.

۷ فئلئسطلی‌لر ائسرائیل اؤولادلارینین مئصپادا ییغیلدیغینی اشئدئنده، فئلئسطلی‌لرئن آغالاری ائسرائیل‌للی‌لرئن ضئدّئنه چیخدیلار. ائسرائیل اؤولادلاری بونو اشئدن واخت قورخدولار. ۸ اونا گؤره ده ائسرائیل اؤولادلاری سموئیله دِدئلر: «تاریمیز ربّه دورمادان یالوار کی، بئزی فئلئسطلی‌لرئن اَلئندن قورتارسین.» ۹ سموئیل بئر اَملئک قوزو گؤتوروب اونو بوتؤولوک ربّه یاندیرما قوربانی تقدئم اتدی. او، ائسرائیل اوچون ربّه یالواردی و رب سموئیله جاواب وردی. ۱۰ سموئیل یاندیرما قوربانی وِرَرکَن، فئلئسطلی‌لر یاخینلاشیردیلار کی، ائسرائیله هوجوم اتسئنلر. آمّا رب او گون گوجلو سَسله گورلاییب، فئلئسطلی‌لرئن اوستونه ولوله سالدی اله کی، ائسرائیلئن قاباغیندا مغلوب

۱۹:۶ بعضی عئبرانی متنلر «یتمئش نفر» بئر چوخو «یتمئش نفر، اَلّی مئن نفر»

اولدولار. ۱۱ائسرائیللی‌لر مئصپادان چیخیب
بِیت‌کار آلتینا چاتانا قدر فئلئسطلی‌لری
قوووب قیردیلار.
۱۲سونرا سموئیل بئر داش گؤتوروب، مئصپا
ائله سن آراسینا قویدو و «رب بئزه بورایا
قدر کؤمک اتدی» دئیه‌رک بو داشی اِبِنعِزِر*
آدلاندیردی.
۱۳بله‌جه فئلئسطلی‌لر مغلوب اولوب بئر
داها ائسرائیل تورپاغینا گلمه‌دئلر. سموئیلئن
بوتون عؤمرو بویو ربّئن اَلی فئلئسطلی‌لرئن
ضئدّئنه ائدی. ۱۴فئلئسطلی‌لرئن ائسرائیلدن
آلدیقلاری شهرلر، عِقروندان گته قدر، گری
قایتاریلدی. ائسرائیللی‌لر تورپاقلارینی
فئلئسطلی‌لرئن اَلئندن قورتاردیلار. بله‌جه
ائسرائیللی‌لرله اِمورلولارین آراسیندا صولح
یاراندی.
۱۵سموئیل عؤمرو بویو ائسرائیله داورلئک
اتدی. ۱۶او، ائل‌به‌ائل، نؤوبه ائله بِیت
ائلی، گئلگالی، مئصپانی گزئب بو یرلرده
ائسرائیله داورلئک ادئردی. ۱۷سونرا دا رامایا
قاییدیردی، چونکی اِوی اورادا ائدی. اورادان
دا ائسرائیله داورلئک ادئردی. او همئن یرده
ربّه بئر قوربانگاه تئکدی.

ائسرائیل خالقینین پادشاه ائستمه‌سی

۸ سموئیل قوجالاندا اوغوللارینی
ائسرائیله داور اتدی. ۲اونون ائلک
اوغلونون آدی یوائِل، ائکئنجئسئنئن آدی
دا اَبئیا ائدی. اونلار بئرشئبادا داور ائدئلر.
۳لاکئن اوغوللاری اونون یولو ائله گتمه‌یئب،
حاقسیز قازانج دالینجا دوشدولر و روشوت
آلیب، عدالتی آیاق آلتینا قویوردولار.
۴بوتون ائسرائیل آغساقّاللاری ییغیلیب
رامایا، سموئیلئن یانینا گلدئلر. ۵و اونا ددئلر:
«باخ، سن قوجاسان و اوغوللارین سنئن
یولونلا گتمئرلر. ائندی بئزه بئر پادشاه تعیئن
ات کی، آیری مئلّتلر کئمی بئزه حاکئملئک
اتسئن.» ۶لاکئن سموئیل اونلارین بو سؤزوندن
کی، دیئردئلر «بئزه بئر پادشاه تعیئن ات کی،
بئزه حاکئملئک اتسئن»، ناراحات اولدو. و
سموئیل ربّئن حوضورونا دوعا اتدی. ۷رب
سموئیله ددی: «خالقین سنه ددئیی بوتون
مطلبلره قولاق آس، چونکی ردّ اتدئکلری
سن دیئلسن، اونلار منی اونلارین پادشاهی
اولماقدان ردّ ادئبلر. ۸اونلاری مئصئردن
چیخارتدیغیم گوندن بو گونه قدر، بوتون
عمل‌لری ائله منی ترک ادئب، باشقا آللاهلارا
قوللوق ادئبلر. منه اتدئکلرئنی ائندی هَمَن
شَکئلده سنه ادئرلر. ۹ائندی اونلارین سؤزلرئنه
قولاق آس، لاکئن آچیقجا اونلارا ائخطار
ور کی، اونلارا پادشاهلیق ادن پادشاهین
حاکئمئیّتی نجه اولاجاق.»
۱۰بله‌جه سموئیل اوندان پادشاه ائسته‌ین
خالقا ربّئن بوتون سؤزلرئنی ددی. ۱۱او ددی:
«سئزه پادشاهلیق ادن پادشاهین حؤکمرانلیغی
بله اولاجاق: اوغوللارینیزی گؤتوروب
اونلاری دؤیوش عارابالارینا و آتلی‌لاری
آراسینا قویاجاق و اونلار دؤیوش عارابالارینین
قاباغیندا قاچاجاقلار. ۱۲اونلاردان بعضئلرئنی
مئنباشی و اَلّی‌باشی تعیئن اده‌جک، بعضئلرئنه
تورپاقلارینی شوخوملاداجاق و اَکئنئنی
بئچدئره‌جک، بعضئلرئنی ده حربی سئلاحلار
و دؤیوش عارابالارینا لوازئمات حاضیرلاماق
اوچون ائشله‌ده‌جک. ۱۳قیزلارینیزی عطئر
دوزلَتمک، آشپاز و چؤرکچی ائشلَتمک
اوچون آپاراجاق. ۱۴لاپ یاخشی زمئلرئنئزی،
اوزوم و زیتون باغلارینیزی آلیب نؤکرلرئنه
وره‌جک. ۱۵تاخیل‌لارینیزین و اوزوملوکلرئنئزئن
محصوللاریندان اوندا بئرئنی آلیب سرکرده‌لرئنه
و خادئملرئنه وره‌جک. ۱۶قول‌لارینیزلا

۱۲:۷ «اِبِنعِزِر» عئبرانی دئلئنده یعنی «کؤمک داشی.»

کنئزلرئنئزی، لاپ سچمه جاوانلارینیزی* و
اِشَکلرئنئزی گؤتوروب اؤز ائشئنده
ائشله‌ده‌جک. ۱۷سورولرئنئزئن اوندا بئرئنی
اؤزونه گؤتوره‌جک و سئز اؤزونوز اونون قولو
اولاجاقسینیز. ۱۸گون گله‌جک کی، اؤزونوز
اوچون سچدئیئنئز پادشاهین اَلئندن فریاد
اده‌جکسئنئز، آمّا او واخت رب سئزه جاواب
ورمه‌یه‌جک.»
۱۹آمّا خالق سموئیلئن سؤزونه قولاق
آسماق ائستمه‌یئب ددئلر: «یوخ، گرک
اوستوموزده بئر پادشاه اولسون کی، ۲۰بئز
ده آیری مئلّتلر کئمی اولاق. پادشاهیمیز
بئزه حؤکمرانلیق اتسئن و قاباغا دوشوب
دؤیوشلرئمئزه باشچیلیق اتسئن.» ۲۱سموئیل
خالقین هر سؤزونو اشئدئب، ربّئن قولاغینا
چاتدیردی. ۲۲رب سموئیله ددی: «اونلارین
سؤزلرئنه قولاق آس و اونلارا بئر پادشاه
تعیئن ات.» سموئیل ائسرائیللی‌لره ددی: «هر
کس اؤز شهرئنه قاییتسین.»

شاعولون پادشاهلیغا سچئلمه‌سی

۹ بِنیامئندن اَفی‌اَخ اوغلو بِکورَت اوغلو
صِرور اوغلو اَبی‌اِل اوغلو قئش آدلی
بئر آدام وار ائدی. بو آدام سؤزو کچن بئری
ائدی. ۲اونون شاعول آدلی جاوان و یاراشیقلی
اوغلو وار ائدی و ائسرائیل اؤولادلاری
آراسیندا اوندان یاراشیقلیسی یوخ ائدی. او،
خالقین هامیسیندان بئر بویون اوجا ائدی.
۳شاعولون آتاسی قئشئن اِشَکلری
ائتمئشدی. قئش، اوغلو شاعولا ددی: «قالخ،
نؤکرلردن بئرئنی یانینا آل، گت، اِشَکلری
آختار.» ۴اونلار اِفرایئمئن داغلیق بؤلگه‌سئنی
گزدئلر و شالئشا دئیاریندان کچدئلر، لاکئن
اِشَکلری تاپمادیلار. شَعلئم دئیارینی
دولاندیلار، اِشَکلر اورادا دا دیئلدی. سونرا
بِنیامئن توپراغینی گزدئلر، لاکئن اِشَکلری
تاپمادیلار. ۵بوندان سونرا صوف بؤلگه‌سئنه
گلدئلر و شاعول یانینداکی نؤکرئنه ددی: «گل
قاییداق، یوخسا آتام اِشَکلری یاددان
چیخاردیب بئزئم اوچون نئگاران اولاجاق.»
۶نؤکری اونا ددی: «باخ بو شهرده بئر تاری
آدامی وار. او، مؤحترم بئر آدامدیر و نه دیئر،
هامیسی حتمن دوغرو چیخیر. گل اورایا
گِدَک، بلکه بئزه گده‌جیئمئز یولو او گؤرستدی.»
۷شاعول نؤکرئنه ددی: «اگر گِتسَک، او آداما
نه آپاراق؟ آرتیق توربالاریمیزدا چؤرک
قورتاریب و تاری آدامینا ورمک اوچون بئر
هدئیّه‌مئز یوخدور. مگر نه‌یئمئز وار؟» ۸نؤکر
شاعولا جاواب ورئب گئنه ددی: «باخ اَلئمده
دؤرده بئر شِکِل* گوموش وار. من اونو تاری
آدامینا وره‌رم، او دا بئزه یولوموزو گؤرسه‌دَر.»
۹(اَوّل‌لر ائسرائیلده تارینین ائراده‌سئنی بئلمک
اوچون گدنده آداملار بله دئیَردئلر: «گل
گؤروجونون یانینا گِدَک.» او واخت پیغمبرلری
گؤروجو چاغیریردیلار.) ۱۰او واخت شاعول
نؤکرئنه ددی: «یاخشی دیئرسن، گل گِدَک.»
بله‌جه اونلار تاری آدامینین اولدوغو شهره
گتدئلر.
۱۱اوزو یوخاری یولدان شهره چیخاندا،
جاوان قیزلارا راست گلدئلر کی، سو چکمَک
اوچون شهردن چیخیردیلار. اونلارا ددئلر: «آیا
گؤروجو بورادادیر؟» ۱۲اونلارا جاواب ورئب
ددئلر: «بورادادیر، سئزدن قاباقدادیر. تَله‌سئن،
اله بو گون شهره گلئب، چونکی خالق بو
گون پرستئشگاهدا قوربان کسه‌جک. ۱۳شهره
گئرن کئمی اونو یمک اوچون پرستئشگاها
قالخمازدان اوّل تاپارسینیز، اونا گؤره کی او
گلمه‌یئنجه خالق یِمَیه باشلاماز. چونکی گرک

۱۶:۸ قدئم یونان ترجومه‌سئنده: گامیشلارینیزی
۸:۹ تقریبن ۳ گرم

قوربانا برکت ورسئن، سونرا چاغیریلانلار
یئیَرلر. تِز قالخاسینیز، اونا چاتارسینیز.»
۱۴ اونلار شهره گتدئلر. شهره گئرَرکَن سموئیله
راست گلدئلر کی، پرستئشگاها چیخیردی.
۱۵ شاعول گلمه‌مئشدن بئر گون اوّل رب
سموئیله بونو بئلدئرئب دمئشدی: ۱۶ «صاباح
بو واختلار سنئن یانینا بِنیامئن تورپاغیندان
بئر آدام گؤندَره‌جیم. اونو منئم خالقیم
ائسرایئللی‌لره باشچی آدیندا گرک مسح
اده‌سن. فئلئسطلی‌لرئن اَلئندن خالقیمی او
قورتاراجاق. چونکی خالقیمی گؤرموشم. اونا
گؤره کی، فریادی گلئب منه چاتیب.»
۱۷ سموئیل شاعولو گؤرنده رب اونا
ددی: «باخ، سنه ددئیئم بو آدام، خالقیما
حؤکمرانلیق اده‌جک.» ۱۸ شاعول دروازادا
سموئیله یاخینلاشیب ددی: «خاهئش
ادئرم، گؤروجونون اِوئنئن هارادا اولدوغونو
منه گؤرسده‌سئنئز.» ۱۹ سَموئیل شاعولا
جاواب وردی: «گؤروجو منم، مندن قاباق
پرستئشگاها چیخین. بو گون منئمله برابر
یمک یئیه‌جکسئنئز، صاباح آچیلاندا سئزی
یولا سالارام، اوره‌یئنده اولانلارین هامیسینی
دا سئزه بئلدئره‌رم. ۲۰ اوچ گون قاباق ائتَن
اِشَکلرئنه گلئنجه، اونلارین فئکرئنی چکمه،
آرتیق تاپیلیبلار. بوتون ائسرایئل نه‌یئن
حسرتئنده‌دئر؟ مگر سن و آتانین اِو اهلی
اوچون دئیئل؟» ۲۱ شاعول جاواب وردی:
«مگر من ائسرایئل قبئله‌لرئنئن لاپ کئچئیی
اولان بِنیامئندن دئیئلم؟ مگر نسلئم بِنیامئن
قبئله‌سئنئن نسئل‌لرئنئن لاپ کئچئیی دئیل؟
بس نه اوچون منه بله سؤز دئیرسئنئز؟»
۲۲ سموئیل شاعوللا نؤکری گؤتوروب
اوتاغا آپاردی و اوتوز نفره قدر چاغیریلمیش
آداملارین آراسیندا باش طرفده اونا یِر وردی.
۲۳ سموئیل آشپازا ددی: «او پایی بورایا گتئر
کی، سنه ورئب ددئم: "بونو بئر یانا آیری
قوی."» ۲۴ آشپاز بود و اونون اوستونده اولانی
شاعولون قاباغینا قویدو. سموئیل ددی: «بو
سنئن اوچون آیریلان پایدیر! بویور یِه. بونو
سنئن اوچون ساخلادیم کی، تعیئن اتدئیئم
گون چاغیردیغیم خالقلا بئرلئکده یئیه‌سن.»
بله‌جه او گون شاعول سموئیلله بئرلئکده
یمک یِدی.
۲۵ اونلار پرستئشگاهدان شهره اِندئلر،
سموئیل شاعولا اِوئن دامیندا صؤحبت اتدی.
۲۶ اونلار اِرکَن قالخدیلار. سحر آچیلاندا
سموئیل شاعولو دامدان چاغیریب ددی:
«دور، سنی یولا سالیم.» او دا قالخیب سموئیلله
بئرلئکده باییرا چیخدی. ۲۷ اونلار شهر کنارینا
اِنَرکَن، سموئیل شاعولا ددی: «نؤکره دِه کی،
قاباقدا گتسئن و بئزی کچسئن. آمّا سن ائندی
آیاق ساخلا کی، تارینین سؤزونو سنه بئلدئرئم.»

شاعولون پادشاهلیغا مسح اولونماسی

۱۰ سموئیل بئر قاب زیتون یاغی
گؤتوروب شاعولون باشینا تؤکدو
و اونو اؤپوب ددی: «مگر رب سنی مسح
اتمه‌یئب کی، اؤز ائرثی اولان ائسرایئل
اوستونده باشچی اولاسان؟ ۲ بو گون مندن
آیریلاندان سونرا بِنیامئن تورپاغیندا، صِلصَخده
اولان راحئلئن مزاری یانیندا ائکی آداما راست
گله‌جکسن و اونلار سنه دئیه‌جکلر: "آختارماغا
گتدئیئن اِشَکلر تاپیلیبلار. آرتیق آتان،
اِشَکلری یاددان چیخاردیب سئزئن اوچون
نئگاراندیر و دئیر: اوغلوما گؤره نه اِدئم؟"
۳ اورادان دا ائره‌لی کچئب تابورداکی پالید
آغاجینین یانینا چاتاجاقسان و همئن یرده
سنی بِیت ائله، تارینین حضورونا چیخان
اوچ آدام پئشواز اده‌جک. اونلاردان بئری اوچ
کِچی بالاسی، او بئری اوچ کؤمبه چؤرک،
بئری ده بئر تولوق شراب آپاریر. ۴ اونلار
سنی سالاملاییب سنه ائکی کؤمبه چؤرک
وره‌جکلر. سن ده او چؤرکلری اونلاردان
آلاجاقسان. ۵ بوندان سونرا فئلئسطلی کشئک

دسته‌سئنئن اولدوغو یره یعنی گئبعَتاِلوهئمه*
چاتاجاقسان. شهره گئرن زامان اورادا
پرستئشگاهدان اِنَن بئر پیغمبر دسته‌سئنه
راست گلـه‌جکسن. اونلارین قاباقلاریندا
چنگ، دف، نی و طنبور چالیناجاق و اونلار
پیغمبرلئک اده‌جکلر. ۶او واخت ربّئن روحو
سنئن اوستونه قووّتله اِنه‌جک و سن ده
اونلارلا بئرلئکده پیغمبرلئک اده‌جکسن و
دؤنوب باشقا بئر آدام اولاجاقسان. ۷بو علامتلر
سنده باش ورنده وضعئیّته موناسئب حرکت
ات، چونکی تاری سنئنله‌دئر. ۸سن مندن اوّل
گئلگالا اِنه‌جکسن، من ده اورایا گله‌جیم کی،
یاندیرما قوربانلاری تقدئم ادئب باریش
قوربانلاری گسئم. من یانینا گلئب نه اده‌جیئنی
سنه بئلدئره‌نه‌جک، یدّی گون گؤزله‌مَلی
اولاجاقسان.»
۹شاعول سمویئلئن یانیندان یولا دوشمَک
اوچون چِورئلَنده، تاری اونون اوره‌یئنی
دَیئشدئردی و بوتون بو علامتلر او گون
یرئنه یتئشدی. ۱۰اورادان گئبعایا گِدَرکَن،
اونلارا بئر پیغمبر دسته‌سی راست گلدی
و تارینین روحو شاعولون اوستونه قووّتله
اِندی، اله کی، اونلارین آراسیندا شاعول دا
پیغمبرلئک اتمه‌یه باشلادی. ۱۱اوّلدن اونو
تانی‌یان جاماعاتین هامیسی اونون پیغمبرلئک
اتدئیئنی گؤرنده بئربئرئنه ددئلر: «قئشئن
اوغلونا نه اولوب؟ مگر شاعول دا پیغمبرلرئن
سیراسیندادیر؟» ۱۲بئر آدام جاواب ورئب ددی:
«گؤرون اونلارین آتاسی کئمدئر؟» بونا گؤره
ده «مگر شاعول دا پیغمبرلر سیراسیندادیر؟»
سؤزو مَثَله چِورئلدی. ۱۳شاعول پیغمبرلئک
اتدندن سونرا پرستئشگاها قالخدی.
۱۴شاعولون عَمئسی اوندان و نؤکرئندن
سوروشدو: «هارا گتمئشدئنئز؟» شاعول ددی:
«اِشئکلری آختارماغا گتمئشدئک، تاپا
بئلمه‌دئیئمئزی گؤرن واخت، سمویئلئن
یانینا گتدئک.» ۱۵شاعولون عَمئسی ددی:
«خاهئش ادئرم، سمویئلئن سنه نه ددئیئنی منه
دانیش.» ۱۶شاعول عَمئسئنه ددی: «اِشئکلرئن
تاپیلدیغینی بئزه آیدین بئلدئردی.» لاکئن
پادشاهلیق حاقّیندا سمویئلئن سؤزونو
عَمئسئنه دانیشمادی.
۱۷بوندان سونرا سمویئل خالقی ربّئن
حوضورونا، مئصپایا چاغیردی. ۱۸او، ائسرائیل
اؤولادلارینا ددی: «ائسرائیلئن تاریسی رب بله
دیئر: "ائسرائیلی مئصئردن من چیخارتدیم.
مئصئرلی‌لرئن و سئزه ظولم ادن بوتون
سلطنتلرئن اَلئندن سئزی من آزاد اتدئم."
۱۹لاکئن بلالارینیزدان و موصئبتلرئنئزدن سئزی
قورتاران تارینیزی بو گون ردّ ادئبسئنئز و اونا
"اوستوموزه بئر پادشاه قوی" دیئبسئنئز. ائندی
قبئله‌لرئنئزه و نسئل‌لرئنئزه گؤره ربّئن حوضوروندا
دورون.»
۲۰سمویئل ائسرائیلئن بوتون قبئله‌لرئنی
بئر-بئر قاباغا چیخارتدی، بِنیامئن قبئله‌سی
پوشکله سچئلدی. ۲۱سونرا بِنیامئن قبئله‌سئنی
نسئل‌به‌نسئل قاباغا چیخارتدی. پوشک
مَطری نسلئنه دوشدو. نهایت قئش اوغلو
شاعول سچئلدی. لاکئن اونو آختاریب تاپا
بئلمه‌دئلر. ۲۲گئنه ربدن سوروشدولار: «او
بورایا حله مگر گلمه‌یئب؟» رب ددی: «باخ،
یوکلرئن آراسیندا گئزله‌نئب.» ۲۳قاچیب
شاعولو اورادان گتئردئلر. خالق آراسیندا
دوران زامان شاعول خالقین هامیسیندان بئر
بویون اوجا گؤرونوردو. ۲۴سمویئل بوتون
خالقا ددی: «آیا ربّئن سچدئیی آدامی
گؤرورسونوز؟ دوغرودان دا بوتون خالقین
آراسیندا اونا بَنزَر هچ کس یوخدور.» او
زامان خالق بئر سَسله قیشقیریب ددئلر:
«یاشاسین پادشاه!»

۵:۱۰ یعنی تارینین تپه‌سی

۲۵ سمویئل پادشاهلیق قایدالارینی خالقا
ددی و کئتابا یازیب ربّئن حوضورونا قویدو.
سونرا سمویئل بوتون خالقی اِوئنه گؤندَردی.
۲۶ شاعول دا گئبعایا، اؤز اِوئنه قاییتدی
و قلبلرئنده تارینین اویانیش یاراتدیغی
جنگاورلر ده اونونلا برابر گتدئلر. ۲۷ لاکئن
بعضی یاراماز آداملار دِدئلر: «بو آدام بئزی
نجه قورتاراجاق؟» اونا حقارتله باخیب هدیّه
گتئرمه‌دئلر. لاکئن شاعول بونا ساکئت قالدی.

شاعولون عَمّونلولاری مغلوب اتمه‌سی

۱۱ عَمّونلو ناخاش گلئب
یابِش‌گئلعادی موحاصئره‌یه
آلدی. بوتون یابِش اهالئسی ناخاشا دِدئلر:
«بئزئمله عهد باغلا، بئز ده سنه قوللوق
ادەرئک.» ۲ آمّا عَمّونلو ناخاش اونلارا ددی:
«بو شرطله سئزئنله باغلایارام کی، هر
بئرئنئزئن صاغ گؤزونو چیخاردیب بوتون
ائسرایئلی روسوای اِدئم.» ۳ یابِش آغساقّاللاری
اونا دِدئلر: «بئزه یدّی گون مؤهلت ور کی،
ائسرایئلئن بوتون اراضئسئنه قاصئدلر گؤندَرَک
و اگر بئزی خئلاص ادن بئری اولماسا، سنه
تسلئم اولاریق.»
۴ قاصئدلر شاعولون گئبعا شهرئنه گلدئلر و
خالق آراسیندا بو سؤزلری جار چکدئلر. بوتون
خالق دا شئون ادئب آغلادی. ۵ بو واخت
شاعول اؤکوزلرئن دالیسیجا زمئدن گلئردی.
او ددی: «خالقا نه اولوب کی، آغلاییر؟» اونا
یابِشلی‌لرئن سؤزونو چاتدیردیلار.
۶ همئن سؤزلری اشئدن زامان تارینین
روحو شاعولون اوستونه قووّتله اِندی، قضبدن
اود توتوب یاندی. ۷ او، بئر جوت اؤکوزونو
گؤتوروب پارچا-پارچا دوغرادی و اونلاری
قاصئدلرئن اَلی ائله بوتون ائسرایئل اراضئسئنه
گؤندَرئب ددی: «کئم شاعولون و سمویئلئن
دالینجا گتمه‌سه، اؤکوزلرئنئن باشینا بو
گله‌جک.» خالقین آراسینا ربّئن قورخوسو
دوشدو و هامی بئر نفر کئمی یولا چیخدی.
۸ شاعول اونلاری بِزِقده سایدی: ائسرایئل
اؤولادلاری اوچ یوز مئن و یهودا آداملاری دا
اوتوز مئن نفر اولدو.
۹ گلن قاصئدلره دِدئلر: «یابِش گئلعادلی‌لارا
بله دئیَرسئنئز: "صاباح گون قیزینجا سئزه
قورتولوش اولاجاق."» قاصئدلر گدئب بونو
یابِشلی‌لره بئلدئردئلر و اونلار دا سِوئندئلر.
۱۰ یابِشلی‌لر عَمّونلولارا دِدئلر: «صاباح تسلئم
اولاجاغیق و بئزئمله گؤزونوزده خوش گؤرونَن
کئمی رفتار ادئن.»
۱۱ صاباحیسی شاعول خالقی اوچ قئسمته
بؤلدو و سحر کشئک نؤوبتئنده دوشمنئن
اوردوگاهینین ائچئنه گئرئب، گون قیزانا قدر
عَمّونلولاری قیردیلار. قالانلار دا اله داغیلدیلار
کی، اونلاردان ائکی نفر بئر یرده قالمادی.
۱۲ خالق سمویئله ددی: «کئملردئر او آداملار
کی، دِمئشدئلر "مگر شاعول اوستوموزده
پادشاه اولاجاق؟" او آداملاری ورئن، اؤلدورَک.»
۱۳ لاکئن شاعول ددی: «بو گون هچ کس
اؤلدورولمَیه‌جک، چونکی رب بو گون ائسرایئله
قورتولوش ورئب.»
۱۴ سمویئل خالقا ددی: «گلئن گئلگالا
گِدَک و اورادا پادشاهلیغی تزه‌دن تصدئق
اِدَک.» ۱۵ بله‌جه بوتون خالق گئلگالا گتدی.
اورادا، گئلگالدا شاعولو ربّئن حوضورونده
پادشاه اتدئلر. ربّئن حوضورونده باریش
قوربانلاری دا گسدئلر. بوتون ائسرایئللی‌لر
شاعوللا بئرلئکده بؤیوک بایرام اتدئلر.

سمویئلئن وئداعلاشما نئطقی

۱۲ سمویئل ائسرایئللی‌لرئن هامیسینا
ددی: «باخین من سئزئن هر
دِدئیئنئزه قولاق آسیب اوستونوزه بئر پادشاه
تعیئن اتمئشم. ۲ ائندی قاباغینیزدا پادشاه
گدئر، لاکئن من آرتیق قوجالمیشام، ساچلاریم
آغاریب. باخ، اوغلانلاریم دا سئزئنله‌دئر.

جاوانلیغیمدان بو گونه قدر سئزئن قاباغینیزدا
گتمئشم. ۳ باخ، قاباغینیزدایام، هانسینیزین
اؤکوزونو آلمیشام؟ کئمئن اِششه‌یئنی آلمیشام؟
کئمی آلداتمیشام، کئمه ظولم اتمئشم، یا دا
کئمدن روشوَت آلیب حاقسیز عملئنه گؤز
یوممومشام؟ ربّئن و اونون مسح اتدئیئنئن
قاباغیندا منه ضئدّ شهادت ادئن کی، حاقّینیزی
ورئم.» ۴ اونلار بله جاواب وردئلر: «سن بئزی
هچ واخت آلداتماییبسان، ظولم اتمه‌یئبسن،
هچ کئمئن اَلئندن ده هچ نه آلماییبسان.»
۵ سموئیل اونلارا ددی: «سئزئن ضئدّئنئزه
اَلئمده بئر شی تاپمادیغینیزا بو گون رب و
اونون مسح اولونموش پادشاهی دا شاهئددئر.»
خالق ددی: «بلی، شاهئددئر.»

۶ سموئیل خالقا ددی: «موسانی و هارونو
تعیئن ادن، آتالارینیزی مئصئر دئیاریندان
چیخاردان ربدئر. ۷ ائندی، دایانین. قویون
ربّئن حوضوروندا، ربّئن سئزه و آتالارینیزا
اتدئیی بوتون صالح عمللر باره‌ده ثوبوتلار
گؤرسدئم. ۸ یعقوب مئصئره گتدی. سونرا
آتالارینیز ربّه فریاد اتدئلر. رب موسا و هارونو
گؤندَردی کی، آتالارینیزی مئصئردن چیخاردیب
بو یرده ساکئن اتسئن. ۹ لاکئن اونلار تاریلاری
ربّی یاددان چیخارتدیلار، رب ده اونلاری
خاصور قوشونونون باشچیسی سئسِرایا،
فئلئسطلی‌لره و موآب پادشاهینا تسلئم اتدی.
اونلار آتالارینیزین ضئدّئنه ووروشدولار.
۱۰ خالق ربّه فریادلا ددی: "بئز گوناه اتمئشئک،
چونکی ربّی آتیب، بَعَل و عَشتاروت بوتلرئنه
قوللوق اتمئشئک. ائندی یارب، بئزی
دوشمنلرئمئزئن اَلئندن قورتار و بئز سنه
قوللوق اده‌رئک." ۱۱ رب ده یِروبَعَلی*،
یئفتاخی و من سموئیلی گؤندَردی. او سئزی
اطرافینیزداکی دوشمنلرئن اَلئندن قورتاردی و
اَمئن-آمانلیقدا یاشادینیز. ۱۲ سئز عَمّون

پادشاهی ناخاشین سئزئن ضئدّئنئزه گلدئیئنی
گؤرنده، رب تارینیز سئزه پادشاه ائکَن منه
دِدئنئز: "خیر، گرک بئزه بئر پادشاه حؤکمرانلیق
اتسئن." ۱۳ ائندی باخین. بو دا سِچدئیئنئز و
ائسته‌دئیئنئز پادشاه! باخین، رب اوستونوزه بئر
پادشاه تعیئن ادئب. ۱۴ اگر ربدن قورخوب
اونا قوللوق اده‌سئنئز و سَسئنه قولاق آسیب
امرئنه ضئدّ چیخمایاسینیز، او واخت هم سئزه
حؤکمرانلیق ادن پادشاهینیز، هم ده سئز
تارینیز ربّئن دالینجا گِدَرسئنئز. ۱۵ یوخ، اگر
ربّئن سَسئنه قولاق آسمایاسینیز و ربّئن امرئنه
ضئدّ چیخاسینیز، او زامان ربّئن اَلی آتالارینیزا
ضئدّ اولدوغو کئمی، سئزئن ده ضئدّئنئزه
اولار.

۱۶ حتّا ائندی دایانین، ربّئن گؤزونوز
قاباغیندا اده‌جَیی بو بؤیوک حادئثه‌نی گؤرون.
۱۷ بو گون مگر بوغدا بئچئمی دیئل؟ ربّئن
حوضورونا یالواراجاغام کی، گؤی گورولتوسو
و یاغیش گؤندَرسئن. او زامان گؤرَرسئنئز کی،
اؤزونوز اوچون پادشاه ائسته‌مَکله اتدئیئنئز
پئسلئک، ربّئن گؤزونده نه قدر بؤیوکدور.»

۱۸ سموئیل ربّی چاغیردی و رب او گون
گؤی گورلادیب یاغیش یاغدیردی. بوتون
خالق ربدن و سموئیلدن چوخ قورخدو.
۱۹ او واخت جاماعات سموئیله ددی:
«قوللارین اوچون تارین ربّه یالوار کی،
اؤلمه‌یک، چونکی بوتون گوناهلاریمیزین
اوستونه اؤزوموزه پادشاه ائسته‌مک تقصئرئنی
ده علاوه اتدئک.» ۲۰ لاکئن سموئیل خالقا
ددی: «قورخمایین، بوتون بو پئسلئیی سئز
ادئبسئنئز، آمّا گئنه ده ربّئن دالینجا گتمکدن
دؤنمه‌یئن، بوتون قلبئنئزله ربّه قوللوق ادئن.
۲۱ دؤنمه‌یئن، چونکی او زامان بوش بوتلرئن
دالینجا گتمئش اولاجاقسینیز، او بوتلر کی
فایدا ورمَزلر، خئلاص دا اتمَزلر، چونکی

۱۱:۱۲ یعنی جِدعونو. قدئم یونان و آرامی ترجومه‌سئنده "باراق"، لاکئن عئبرانی متنده "بِدان" گلمئشدئر.

پوچدورلار. ۲۲ چونکی رب خالقینی اؤز
بؤیوک آدینین خاطئرئنه آتمایاجاق، اونا گؤره
کی، سئزی اؤز خالقی اتمک ربّئن خوشونا
گلئب. ۲۳ بوندان علاوه، منه گلئنجه، مندن
ائراق اولسون کی، سئزئن اوچون دوعا اتمکدن
اَل چکئب، بلهجه ربّئن ضئدّئنه گوناه اِدئم.
من سئزه یاخشی و حاق یولونو اؤیرَدهجیم.
۲۴ آنجاق ربدن قورخون و اونا حقئقتده بوتون
قلبئنئزله خئدمت ادئن. گؤرون سئزئن اوچون
نجه عظمتلی ائشلر گؤروب. ۲۵ آمّا اگر
پئسلئک اتمکده داوام ادهسئنئز، هم سئز محو
اولاجاقسینیز، هم ده پادشاهینیز.»

شاعولون صبئرسئزلئیی

۱۳ شاعول پادشاه اولان زامان اوتوز
یاشیندا ائدی* و ائسرايئلئن
اوستونده قیرخ* ائکی ائل پادشاهلیق
اتدی. ۲ شاعول اؤزو اوچون اوچ مئن نفر
ائسرايئللی سچدی. بونلاردان ائکی مئن
نفر مئکماسدا و بِیتائل تپهلرئنده شاعولون
یانیندا قالدیلار، مئن نفر ده بِنیامئنئن گئبعا
شهرئنده یوناتانین یانیندا ائدئلر. شاعول
خالقین قالان حئصّهسئنی اؤز چادیرلارینا
گؤندَردی. ۳ یوناتان گئبعاداکی فئلئسطلیلرئن
کشئک دستهسئنی مغلوب اتدی. فئلئسطلیلر
بونو اشئتدئلر. شاعول بوتون اؤلکهده گَرهنای
چالدیریب ددی: «عئبرانئلر اشئتسئنلر.»
۴ ائسرايئللیلرئن هامیسی اشئتدئلر کی،
شاعول فئلئسطلیلرئن کشئک دستهسئنی
مغلوب ادئب و فئلئسطلیلر ائسرايئلدن
ائیرهنئرلر. سونرا خالق شاعولون اطرافیندا
یئغیلماق اوچون گئلگالا چاغیریلدی.
۵ فئلئسطلیلر ائسرايئلله ووروشماق اوچون
یئغیلدیلار. اوتوز مئن دؤیوش عاراباسی،
آلتی مئن آتلی و دهنز ساحئلئندهکی قوم
قدر جاماعات چیخیب بِیتآوِنئن شرقئنده،
مئکماسدا اوردوگاه قوردولار.
۶ ائسرايئللیلر مَضئقهیه دوشدوکلرئنی
گؤردولر، چونکی خالق ائضطئراب ائچئنده
ائدی. او واخت خالق ماغارالاردا، مِشهلئکلرده،
قایالاردا، پِرآلتی آنبارلاردا و قویولاردا گئزلَندی.
۷ عئبرانئلردن بعضئلری اوردون چاییندان
جاد و گئلعاد تورپاغینا کچمئشدئلر. لاکئن
شاعول حله ده گئلگالدا ائدی و بوتون خالق
قورخودان اَسه-اَسه اونون دالینجا گدئردی.
۸ شاعول سموئیلئن تعیئن اتدئیی واختا قدر
یدّی گون گؤزلهدی، لاکئن سموئیل گئلگالا
گلمهدی، اونا گؤره ده خالق شاعولون یانیندان
داغیلماغا باشلادی. ۹ شاعول ددی: «یاندیرما
قوربانینی و باریش قوربانینی یانیما گتئرئن.» و
یاندیرما قوربانینی تقدئم اتدی. ۱۰ یاندیرما
قوربانینین تقدئمی قورتاراندا سموئیل گلئب
چاتدی و شاعول سالاملاشماق اوچون اونون
پئشوازینا چیخدی. ۱۱ آمّا سموئیل ددی: «سن
نه ادئبسن؟» شاعول ددی: «گؤردوم کی،
اطرافیمداکی خالق داغیلیر، سن ده تعیئن
اتدئیئن گون گلمهدئن و فئلئسطلیلر مئکماسدا
یئغیلیرلار، ۱۲ ددئم کی، ائندی فئلئسطلیلر
گئلگالا، اوستومه گلهجکلر، آمّا من حله ربّئن
راضیلیغینی آلمامیشام. اونا گؤره ده اؤزومو
مجبور ادئب، یاندیرما قوربانینی تقدئم اتدئم.»
۱۳ سموئیل شاعولا ددی: «آغیلسیزلیق ادئبسن،
تارین ربّئن سنه وردئیی امره عمل اتمهیئبسن.
بله اولماسایدی، رب ائسرايئل اوستونده سنئن
پادشاهلیغینی ابدی ساخلایاجاق ائدی.
۱۴ لاکئن ائندی پادشاهلیغین داوام اتمیهجک.
رب اؤزو اوچون، اؤز اورهیئنه یاتان بئر آدام
تاپیب. و رب بو آدامی خالقینا باشچی تعیئن

۱:۱۳ «اوتوز» کلمهسی عئبرانی متنده یوخدور
۱:۱۳ «قیرخ» کلمهسی عئبرانی متنده یوخدور

ادئب. چونکی سن ربّئن وردئیی امرلری
ساخلامایيبسان.» ۱۵ بوندان سونرا سموئیل
گئلگالی ترک ادئب بِنیامئنلی‌لرئن گئبعا شهرئنه
گتدی. شاعول یانیندا اولان خالقی سایدی:
تقرئبن آلتی یوز نفر ائدئلر.
۱۶ شاعول، اوغلو یوناتان، و یانیندا
اولان خالق بِنیامئنلی‌لرئن گئبعا شهرئنده
ائدئلر. فئلئسطلی‌لر ده مئکماسدا اوردوگاه
قورموشدولار. ۱۷ فئلئسطلی‌لرئن اوردوگاهیندان
غارَتچی هوجومچولار اوچ دسته‌یه بؤلونوب
چیخدیلار: بئر دسته عوفرا یولونا، شوآل
تورپاغینا طرف گتدی، ۱۸ آیری دسته
بِیت‌خورون یولونا طرف گتدی. او بئری دسته
ده سرحد یولونا یؤنَلدی کی، چؤل سمتئنده
صِبوعئم دره‌سئنه باخیردی.
۱۹ بوتون ائسرايئل اؤلکه‌سئنده بئر نفر ده
اولسون، دمئرچی یوخ ائدی. فئلئسطلی‌لر
دمئشدئلر کی، «قوی عئبرانئلر قیلینج یا دا نئزه
دوزَلتمه‌سئنلر.» ۲۰ بله‌جه بوتون ائسرايئللی‌لر
کوتانلارینی، کَرکئلرئنی، بالتالارینی و
اوراقلارینی ائتئلتمک اوچون فئلئسطلی‌لرئن
یانینا گلئردئلر. ۲۱ کوتانین و کَرکئنئن ائتئلتمه
قئیمتی شِکِلئن اوچده ائکئسی* ائدی.
چَنگلئن، بالتالارین و بئزلر ائتئلتمه قئیمتی
شِکِلئن اوچده بئری. ۲۲ اونا گؤره ده موحارئبه
زامانی شاعوللا یوناتانین یانیندا اولان خالقین
اَلئنده قیلینج و نئزه یوخ ائدی، بو سئلاحلار
آنجاق شاعولون و اوغلو یوناتانین اَلئنده وار
ائدی.
۲۳ فئلئسطلی‌لرئن کشئک دسته‌سی مئکماس
کچئدئنه چیخدی.

یوناتانین بؤیوک قَلَبه‌سی

۱۴ بئر گون شاعولون اوغلو یوناتان
اؤز سئلاحدارینا کی، جاوان
ائدی، ددی: «گل او تایدا اولان فئلئسطلی‌لرئن
کشئک دسته‌سئنه کِچک.» لاکئن بونو آتاسینا
بئلدئرمه‌دی. ۲ شاعول گئبعا کناریندا مئقروناکی
نار آغاجی آلتیندا اوتورموشدو. یانینداکی
خالق تقرئبن آلتی یوز نفر اونلاردی. ۳ شئلودا
ربّئن کاهئنی، عِلی اوغلو پئنِخاس اوغلو
ائکابودون قارداشی اَخئطوبون اوغلو اَخئیا،
اِفود گِیئنمئشدی. یوناتانین گتدئیئندن خالقین
خبری یوخ ائدی.
۴ فئلئسطلی‌لرئن کشئک دسته‌سئنه گتمَک
اوچون، یوناتانین کچمک ائسته‌دئیی کِچئدلر
ائکی تئز قایانین آراسیندا ائدی. قایانین
بئرئنئن آدی بوصِص، او بئرئنئن آدی دا
سِنّه ائدی. ۵ قایانین بئری شئمال طرفدن
مئکماسا، او بئری قایا دا جنوب طرفدن
گئبعایا باخیردی. ۶ یوناتان سئلاحداری جاوانا
ددی: «گل بو ختنه‌سئزلرئن کشئک دسته‌سئنه
کِچک، بلکه رب بئزئم اوچون بئر ائش گؤردو.
چونکی آدامین آز یا دا چوخ اولماسی ربّئن
قورتولوشونا مانع اولا بئلمز.» ۷ سئلاحداری
اونا ددی: «اوره‌یئنده نه وارسا، ات. گت، باخ،
من ده سنئن اوره‌یئنئن ائسته‌یئنه مووافئق،
سَنئنله‌یم.» ۸ او واخت یوناتان ددی: «باخ،
بو آداملارا طرف گدئب، اؤزوموزو اونلارا
گؤرسده‌جَیئک. ۹ اگر بئزه دِسه‌لر: "دایانین
بئز سئزئن یانینیزا گَلَک"، او زامان یرئمئزده
دوروب اونلارین یانینا چیخماریق. ۱۰ لاکئن
اگر دِسه‌لر: "یانیمیزا چیخین"، او زامان یرئمئزدن
دوروب اونلارین یانینا چیخاریق، چونکی
رب اونلاری بئزه تسلئم ادئب و بو بئزئم
اوچون علامت اولاجاق.»
۱۱ او زامان کی، ائکئسی ده اؤزلرئنی
فئلئسطلی‌لرئن کشئک دسته‌سئنه گؤرستدئلر،
فئلئسطلی‌لر ددئلر: «باخ، عئبرانئلر گئزلَندئکلری
دِشئکلردن چیخیرلار.» ۱۲ عسگرلر یوناتانا و

۲۱:۱۳ تقرئبن سگئز گرم

اونون سئلاحدارینا باغیریب ددئلر: «یانیمیزا
چیخین، سئزه بئر شی دئیه‌جَیئک.» یوناتان
سئلاحدارینا ددی: «دالیمجا گل، چونکی رب
اونلاری ائسرایئله تسلئم ادئب.» ۱۳ یوناتان،
اونون دالینجا سئلاحداری، اَل و آیاقلاری ائله
یوخاری دیرماشدیلار. یوناتان فئلئسطلی‌لری
قیریب تؤکدو، آرخادان سئلاحداری دا اونلاری
اؤلدوروب ائشلرئنی بئتئرئردی. ۱۴ بو ائلک
دؤیوشده یاریم ساحه تورپاقدا* یوناتانلا
سئلاحداری ائیئرمی نفره قدر قیردیلار.
۱۵ اوردوگاها، چؤله، بوتون خالق آراسینا
ولوله دوشدو. کشئکچی عسگرلر و غارَت
هوجومچولاری آراسینا اِله بئر اَسمَجه
دوشدو کی، اِله بئل بؤیوک زلزله اولموشدو.
۱۶ شاعولون بِنیامئنده اولان گئبعا شهرئنده‌کی
گؤزَتچئلری باخاندا گؤردولر کی، فئلئسطلی
قوشونی داغیلیب اورایا-بورایا قاچیر.
۱۷ شاعول یانیندا اولان خالقا ددی: «ائندی
سایین، گؤرون بئزدن کئم یوخدور.» سایدیقلاری
زامان یوناتانلا سئلاحداری اولمادی. ۱۸ شاعول
اخئیایا ددی: «تارینین ساندیغینی بورایا
گتئرئن.» چونکی او واختلار تارینین ساندیغی
ائسرایئللی‌لرئن یانیندا ائدی.
۱۹ شاعول کاهئن ائله دانیشارکَن،
فئلئسطلی‌لرئن اوردوگاهیندان گورولتو
گتدئکجه چوخالیردی، اونون اوچون ده
شاعول کاهئنه ددی: «اَل ساخلا!» ۲۰ شاعول
و یانیندا اولان بوتون خالق ییغیلیب دؤیوش
میدانینا گتدئلر. باخ، فئلئسطلی‌لردن هر بئری،
قیلینجی اؤز فئلئسطلی یولداشینا چکئردی.
چوخ بؤیوک بئر ائغتئشاش اولموشدو.
۲۱ اوّلجه‌دن فئلئسطلی‌لر طرفئنه کِچَن
عئبرانئلر، فئلئسطلی‌لر ائله برابر اوردوگاها
گلمئشدئلر. اونلار دا شاعولون و یوناتانین
یانیندا اولان ائسرایئللی‌لر ائله بئرلَشدئلر.
۲۲ اِفرایئمئن داغلیق بؤلگه‌سئنده گئزله‌نَن
بوتون ائسرایئللی‌لر ده، فئلئسطلی‌لرئن
قاچدیغینی اشئتدئکده، دؤیوش میدانیندا
فئلئسطلی‌لری قووماغا باشلادیلار. ۲۳ بله‌جه
او گون رب ائسرایئلی قورتاردی و دؤیوش
بِیت‌آوِندن او طرفه کچدی.
۲۴ ائسرایئللی‌لر او گون چوخ فئشار
آلتیندا قالمیشدیلار. چونکی شاعول خالقا
آند ائچدئرئب دِمئشدی: «آخشاما قدر
دوشمنلرئمدن قئصاص آلانا قدر کئم چؤرک
یِسه، لعنت اولسون!» خالقدان هچ کئم دئلئنه
هچ نه وورمادی. ۲۵ بوتون خالق مِشه‌یه
گتدی و تورپاق اوستونده اولان بال شانیسینا
راست گلدئلر. ۲۶ خالق مِشه‌ده بال شانیسینا
راست گلنده، شانیدان بال سوزولوردو، لاکئن
هچ کس اَلئنی آغزینا آپارمادی، چونکی خالق
آندان قورخوردو. ۲۷ لاکئن یوناتان آتاسینین
خالقا آند ائچدئردئیئنی اشئتمه‌مئشدی. اونا
گؤره ده، اَلئنده‌کی دَیَنه‌یی اوزادیب اوجونو
شانی بالینا باتیردی و اَلئنی آغزینا آپاردی. و
گؤزلرئنه ائشیق گلدی.
۲۸ او واخت جاماعات آراسیندان بئر نفر
ددی: «آتان خالقا بَرک آند ائچدئرئب کی، ”بو
گون کئم چؤرک یِسه، اونا لعنت اولسون!“»
خالق آرتیق طاقتدن دوشموشدو. ۲۹ یوناتان
ددی: «آتام اؤلکه‌یه عذاب ورئب. باخین،
بو بالدان بئر آز داددیم، گؤر نجه گؤزلرئم
ائشیقلاندی! ۳۰ اگر بو گون دوشمنلردن
آله کچئردئلَن یمکلری خالق دویونجا یِمئش
اولسایدی، گؤر نه‌لر اونلاردی! چونکی
فئلئسطلی‌لرئن اؤلدورولمه‌سی ائندئیه کئمی
اِله ده بؤیوک اولماییب.»
۳۱ همئن گون ائسرایئللی‌لر مئکماسدان
اَیّالونا قدر فئلئسطلی‌لری قیردیلار. خالق
چوخ یورغون ائدی. ۳۲ خالق دوشمن مالی

۱۴:۱۴ یاریم ساحه تورپاغی ائکی گامیش بئر گونده شوخوملایا بئلردئلر. تقرئبن هِکتارین یِشده بئری اونلار.

اوستونه دوشوب قویون-کِچئلری، اؤکوزلری،
و بوزوولاری پِرئنده‌جه گَسدئلر و اونلاری
قانلی-قانلی یدئلر. ۳۳ بونو شاعولا خبر وردئلر:
«باخ، خالق آتی قانلی-قانلی یئیه‌رَک ربّئن
ضئدّئنه گوناه ادئر.» شاعول ددی: «خیانت
ادئبسئز، بو گون منی بؤیوک بئر داش آلتیندا
آزئن.» ۳۴ شاعول سؤزونه داوام وردی: «خالقین
آراسینا گدئب اونلارا دیئن: "هر کس اؤکوزونو
یا دا قویونونو یانیما گتئرسئن. اونو بورادا
گَسئب یِسئن. آتی قانلی-قانلی یئیه‌رَک ربّئن
ضئدّئنه گوناه اتمه‌یئن."» بله‌جه بوتون خالق
او گجه اؤکوزونو اؤز اَلی ائله اورایا گتئرئب
گَسدی. ۳۵ شاعول ربّه بئر قوربانگاه دوزَلتدی.
بو اونون رب اوچون قوردوغو ائلک قوربانگاه
ائدی.

۳۶ شاعول ددی: «فئلئسطلی‌لرئن دالینجا
گجه ائگَن دوشَک کی، سحر آچیلانا قدر
اونلاری تالان ادَک و اونلاردان هچ کئمی
صاغ بوراخمایاق.» اونا ددئلر: «گؤزونده نه
خوشدور، ات.» لاکئن کاهئن ددی: «گلئن بورایا،
تارینین حوضورونا یاخینلاشاق.» ۳۷ شاعول
تاریدان سوروشدو: «آیا فئلئسطلی‌لرئن
دالینجا دوشوم؟ آیا اونلاری ائسرایئللی‌لره
تسلئم ادجکسن؟» لاکئن تاری او گون اونا
جاواب ورمه‌دی. ۳۸ شاعول ددی: «ای بوتون
خالقین باشچیلاری، بورایا یاخینلاشین.
آراشدیریب گؤرون بو گون بو گوناه نجه
باش ورئب. ۳۹ چونکی ائسرایئلی قورتاران،
وار اولان ربّه آند اولسون، بو ائشده اوغلوم
یوناتان تقصئرکار اولسا بِله، گرک اؤلومه
ورئلسئن.» لاکئن خالق آراسیندان اونا جاواب
ورن اولمادی. ۴۰ شاعول بوتون ائسرایئللی‌لره
ددی: «سئز بئر طرفده، من و اوغلوم دا
آیری بئر طرفده دوراق.» خالق شاعولا ددی:
«گؤزونده نه خوشدور، ات.» ۴۱ شاعول
ائسرایئلئن تاریسی ربّه ددی: «حقئقتی اوزه
چیخارت!» پوشک شاعوللا یوناتانا دوشدو.
خالق تمئزه چیخدی. ۴۲ شاعول ددی: «منئمله
اوغلوم یوناتان آراسیندا دا پوشک آتین.»
پوشک یوناتانا دوشدو. ۴۳ شاعول یوناتانا
ددی: «نه ادئبسن، منه بئلدئر!» یوناتان اونا
ددی: «آنجاق اَلئمده اولان دَیَنه‌یئن اوجو
ائله بئر آز بال دادمیشام، بونا گؤره مگر
اؤلمه‌لی‌یَم؟» ۴۴ شاعول ددی: «یوناتان، تاری
منه بِله‌سئنی و بوندان بَتَرئنی اتسئن! سن
حقئقتن اؤلمه‌لی‌سن.» ۴۵ خالق شاعولا بله
ددی: «ائسرایئلده بله بؤیوک قورتولوش گتئرن
یوناتان مگر گرک اؤلسون؟ اصلا! وار اولان
ربّه آند اولسون، اونون باشیندان بئر توک
بِله، یِره دوشمه‌یه‌جک. چونکی بو گون او،
تارینین کؤمه‌یی ائله ائش گؤردو.» بله‌جه،
خالق یوناتانی خئلاص اتدی و او اؤلمه‌دی.

۴۶ شاعول داها فئلئسطلی‌لری تعقئب
اتمه‌یئب گری قاییتدی و فئلئسطلی‌لر اؤز یِرلرئنه
قاییتدیلار.

۴۷ بله‌جه، شاعول ائسرایئل اوستونده پادشاه
اولاندان سونرا اطرافداکی بوتون دوشمنلرئنئن
ضئدّئنه یعنی موآبلی‌لارین، عَمّونلولارین،
اِدوملولارین، صوبا پادشاهلارینین و
فئلئسطلی‌لرئن ضئدّئنه دؤیوشدو. هانسی
طرفه دؤنوردو، اونلارین باشینا بلا گتئرئردی.
۴۸ او شوجاعت گؤرسه‌دئب عَمالِقلی‌لری
مغلوب اتدی و ائسرایئلی تالان ادنلرئن اَلئندن
قورتاردی.

۴۹ شاعولون اوغوللاری یوناتان، یئشوه‌ی و
مِلکئشوعه ائدی. ائکی قیزیندان بؤیوکونون
آدی مِرَب، کئچئیئنئن آدی دا مئکَل ائدی.
۵۰ شاعولون آروادینین آدی اَخئماعاص قیزی
اَخئنوعَم ائدی. قوشونونون باشچیسی دا
عَمئسی نِرئن اوغلو آبنِر ائدی. ۵۱ شاعولون
آتاسی قئش ائله آبنِرئن آتاسی نِر، اَبی‌اِلئن
اوغوللاری ائدئلر.

۵۲ شاعولون عؤمرو بویو فئلئسطلی‌لرئن
ضئدّئنه شئدّتلی دؤیوشلر ده اولدو و او،

گوجلو یا دا جسور بئر آدام گؤرَن زامان اونو
اؤز یانینا گؤتوروردو.

شاعول عَمالِقلی‌لرله ساواشیر

۱۵ سموئیل شاعولا دئدی: «رب منی
گؤندَردی کی، سنی اؤز خالقی
ائسرایئل اوستونده پادشاه اولماق اوچون مسح
ادئم. ائندی ربّئن سؤزونو اشئت. ۲ قوشونلار
ربّی بله دئیر: "عَمالِقلی‌لری جزالاندیراجاغام.
یادیمدادیر کی، نجه ائسرایئللی‌لر مئصئردن
چیخان زامان، یولدا اونلارین ضئدّئنه
دوردولار. ۳ ائندی گت، عَمالِقلی‌لری قیر،
هر شیلرئنی کامئل دارماداغین ات و اونلارا
حِیفئن گلمه‌سئن. کئشئدن آرواداجاق،
اوشاقدان کؤرپه‌یه‌جک، اؤکوزدن قویوناجاق،
دَوه‌دن اِششیه‌جک هامیسینی قیر."»
۴ شاعول خالقی چاغیردی و اونلاری
طِلائمده سایدی: ائکی یوز مئن پئیادا عسگرله
برابر یهودادان اون مئن نفر وار ائدی. ۵ شاعول
عَمالِقلی‌لرئن شهرئنه گلئب دره‌ده کمئن قوردو.
۶ او، قِنلی‌لره دئدی: «گدئب عَمالِقلی‌لردن
آیریلین کی، سئزی ده اونلارلا برابر قیرماییم.
چونکی ائسرایئل اؤولادلاری مئصئردن چیخان
زامان سئز اونلارا مهربانلیق اتدئنئز.» بله‌جه
قِنلی‌لر عَمالِقلی‌لردن آیریلدیلار.
۷ شاعول خَوئلادان مئصئرئن شرقی اولان
شورا قدر عَمالِقلی‌لری قیردی. ۸ عَمالِق
پادشاهی اَگگی صاغ توتدو و بوتون خالقی
کامئل بئر شکئلده قیلینجدان کچئرتدی. ۹ آمّا
شاعول و خالق اَگگه و عَمالِقلی‌لرئن لاپ
یاخشی قویونلارینا، اؤکوزلرئنه، کؤکَلدئلمئش
حیوانلارینا، قوزولارینا و یاخشی شیلرئن
هامیسینا حیفی گلئب کامئل محو اتمک
ائستمه‌دئلر. کامئل محو اولونان فایداسیز و
دَیَرسئز شیلر ائدی.
۱۰ بوندان سونرا ربّئن سؤزو سموئیله نازئل
اولدو: ۱۱ «شاعولو پادشاه اتدئیئمه پشمان
اولدوم. چونکی او منئم دالیمجا گلمکدن
دؤنوب، سؤزلرئمی یرئنه یتئرمه‌یئبدئر.» سموئیل
قضبلَندی و بوتون گجه‌نی ربّه فغان اتدی.
۱۲ سحر اِرکَن دوردو کی، شاعوللا گؤروشسون.
آمّا اونا بله خبر وردئلر: «شاعول کَرمِله گلدی
و اؤزونه یادبود بئر سوتون قویاندان سونرا
دؤنوب، ائره‌لئده‌کی گئلگالا اِندی.»
۱۳ سموئیل شاعولون یانینا گلدی. شاعول
اونا دئدی: «قوی رب سنه برکت ورسئن، من
ربّئن امرئنه عمل اتدئم.» ۱۴ آمّا سموئیل دئدی:
«بس قولاقلاریما گلن بو قویون مَلَشمه‌سی
و اشئتدئیئم بو اؤکوز بؤیورتوسو نه‌دئر؟»
۱۵ شاعول دئدی: «اونلاری عَمالِقلی‌لردن
گتئرئبلر. چونکی خالق قویون-کچئلرئن
و اؤکوزلرئن لاپ یاخشیسینی ساخلادی
کی، سنئن تارین ربّه قوربان اتسئنلر. لاکئن
قالانلارینی کامئل یوخ اتدئک.» ۱۶ او واخت
سموئیل شاعولا دئدی: «دایان، قوی کِچَن
گجه ربّئن منه دئدئکلرئنی سنه دئیئم.» شاعول
دئدی: «دانیش.»
۱۷ سموئیل دئدی: «سن اؤز گؤزونده کئچئک
اولدوغون حالدا، مگر ائسرایئل قبئله‌لرئنئن
باشچیسی اولمادین؟ مگر رب سنی ائسرایئل
اوستونه پادشاه مسح اتمه‌دی؟ ۱۸ رب سنی
وظئفه اوچون گؤندَرئب دئدی: "گت و
گوناهکارلاری، بو عَمالِقلی‌لری کامئل محو
ات. اونلاری قیریب قورتارانا قدر اونلارلا
ووروش." ۱۹ بس نه اوچون ربّئن سؤزوندن
ائطاعت اتمه‌دئن، تالانا گئرئشدئن و ربّئن
گؤزونده پئس سایيلان ائشی گؤردون؟»
۲۰ شاعول سموئیله دئدی: «من ربّئن سؤزوندن
ائطاعت اتدئم و ربّئن منی گؤندَردئیی
وظئفه‌یه گتدئم. عَمالِق پادشاهی اَگگی
بورایا گتئرمئشم، عَمالِقلی‌لری ده کامئل محو
اتمئشم. ۲۱ لاکئن خالق تالان مالیندان قویون-
کچئلری و اؤکوزلری، محو ادئلمه‌یه وقف
اولونانلاردان لاپ یاخشیسینی گؤتوردو کی،

گئلگالدا سنئن تارین ربّه قوربان اتسئن.»
۲۲سموئیل ددی: «ربّئن نه‌دَن خوشو گلر،
سؤزونون ائطاعت اولماسیندان یا یاندیرما
قوربانی و آیری قوربانلاردان؟ باخ ائطاعت
اتمک قورباندان، قولاق آسماق قوچلارین
پئیئندن داها یاخشی‌دیر. ۲۳چونکی عاصئلئک
فالچیلیغا برابر گوناهدیر، عئنادکارلیق دا
بوت‌پَرَستلئک تقصئرئنه برابردئر. ائندی کی،
سن ربّئن سؤزونو ردّ ادئبسن، او دا سنی
پادشاهلیقدان ردّ ادئب.»
۲۴او واخت شاعول سموئیله ددی:
«گوناه اتمئشم. دوغرودان دا ربّئن امرئنی و
سنئن سؤزلرئنی پوزموشام، چونکی خالقدان
قورخوب اونلارین سؤزونه قولاق آسمیشام.
۲۵خاهئش ادئرم، گوناهیمی باغیشلا و ائندی
منئمله برابر گری قاییت کی، ربّه پرستئش
ادئم.» ۲۶سموئیل شاعولا ددی: «من سنئنله
گری قاییتمایاجاغام، چونکی سن ربّئن
سؤزونو ردّ ادئبسن. اونا گؤره رب ده سنی
ائسرائیل اوستونده پادشاه اولماقدان ردّ ادئب.»
۲۷سموئیل گری قاییتماق اوچون دؤنَن
زامان، شاعول اونون جوبّه‌سئنئن اَته‌یئندن
یاپیشاندا اَتَک ییرتیلدی. ۲۸سموئیل اونا ددی:
«بو گون رب ده سندن ائسرائیل پادشاهلیغینی
بو جور ییرتیب و سندن یاخشی اولان قونشونا
ورئب. ۲۹ائسرائیلئن عئزّتی اولان یالان دِمَز و
فئکرئنی دَیئشمَز. چونکی او، ائنسان دیئل کی،
فئکرئنی دَیئشسئن.» ۳۰شاعول ددی: «گوناها
باتدیم. خاهئش ادئرم، ائندی خالقیمین
آغساقّاللاری و ائسرائیل موقابئلئنده منه
حؤرمت ات و منئمله بئرلئکده گری قاییت
کی، تارین ربّه پرستئش اِدئم.» ۳۱سموئیل
شاعولون دالیسیجا گری قاییتدی و شاعول ربّه
پرستئش اتدی.
۳۲سونرا سموئیل ددی: «عَمالِق پادشاهی
اَگَگی بورایا، منئم یانیما گتئرئن.» اَگَگ اونون
یانینا بشّاش گلدی. اَگَگ اؤز-اؤزونه دئیردی:
«یقئن کی، اؤلومون آجیلیغی کچئب گدئب.»
۳۳سموئیل ددی: «سنئن قیلینجین آروادلاری
نجه اؤولادسیز قویوب، سنئن آنان دا آروادلار
آراسیندا بله‌جه اؤولادسیز قالاجاق.» سموئیل
گئلگالدا، ربّئن حوضوروندا اَگَگی دوغرادی.
۳۴سونرا سموئیل رامایا گتدی، آمّا شاعول
گئبعاداکی اِوئنه قالخدی. ۳۵سموئیل اؤلَنه
قدر داها شاعولو گؤرمه‌دی، چونکی شاعول
اوچون ماتم توتموشدو. رب شاعولو ائسرائیلئن
پادشاهی اتدئیئنه پشمان اولموشدو.

داوودون پادشاهلیغا مسح اولونماسی

۱۶ رب سموئیله ددی: «ائندی کی،
شاعولو ائسرائیل اوستونده پادشاه
اولماقدان ردّ اتمئشم، نه واختا قدر اونون
دردئنی چکه‌جکسن؟ یاغ بوینوزونو یاغلا
دولدور و گت. سنی بیت‌لِحِملی یَسّه‌نئن یانینا
گؤندَره‌جیم. چونکی اونون اوغوللاری
آراسیندان اؤزوم اوچون پادشاه تعیئن اتمئشم.»
۲لاکئن سموئیل ددی: «نجه گده بئله‌رم؟
شاعول اشئتسه، منی اؤلدورَر.» رب ددی:
«اؤزونله بئر بوزوو گؤتوروب ده: ”ربّه قوربان
کسمک اوچون گلمئشم.“ ۳یَسّه‌نی ده قوربان
مراسئمئنه دعوت ات، و سونرا نه اده‌جیئنی
سنه بئلدئره‌رم. سنه دئیه‌جیئم آدامی منئم
اوچون مسح اِدَرسن.» ۴سموئیل ربّئن ددئیی
کئمی ادئب بیت‌لِحِمه گلدی. شهرئن
آغساقّاللاری اونو تئتره‌یه‌رک پئشواز اتدئلر و
سوروشدولار: «بو گلئشئن آیا خیئردئر؟» ۵او
جاواب وردی: «بلی، خیئردئر. ربّه قوربان
کسمک اوچون گلمئشم. اؤزونوزو تقدئس
ادئن و منئمله برابر قوربان مراسئمئنه گلئن.»
سموئیل یَسّه ائله اوغوللارینی دا تقدئس ادئب
اونلاری دا قوربان مراسئمئنه دعوت اتدی.
۶اونلار گلدئکده سموئیل اِلیابا باخیب
ددی: «دوغرودان دا، ربّئن مسح اتدئیی، ربّئن
حوضوروندادیر!» ۷لاکئن رب سموئیله ددی:

«اونون گؤرونوشونه و اوجا بویونا باخما، من
اونو ردّ اتمئشم. اونا گؤره کی، رب ائنسانین
گؤردویو کئمی گؤرمَز، چونکی ائنسان
ظاهئره، رب آمّا اورەیه باخار.» ۸ او زامان
يَسّه اَبئنادابی چاغیردی و اونو سموئیلئن
حوضوروندان کچئرتدی. سموئیل ددی: «رب
بونو دا سچمه‌یئب.» ۹ يَسّه شمّانی گتئردی
و سموئیل ددی: «رب بونو دا سچمه‌یئب.»
۱۰ بله‌جه يَسّه اوغلانلارینین يدّئسئنی ده
سَموئیلئن قاباغیندان کچئرتدی. آمّا سموئیل
يَسّه‌يه ددی: «رب بونلاری سچمه‌یئب.»
۱۱ سونرا يَسّه‌دن سوروشدو: «اوغلانلارینین
هامیسی بودور؟» يَسّه جاواب وردی: «لاپ
کئچئیی ده وار، لاکئن ائندی قویون اوتاریر.»
سموئیل يَسّه‌يه ددی: «دالیسیجا آدام گؤندَر و
اونو دا بورایا گتئر. چونکی او بورایا گلمَسه،
بئز سوفره‌يه اوتورمایاجاغیق.» ۱۲ يَسّه آدام
گؤندَرئب اونو ائچه‌ری گتئرتدی. اوغلان
آل‌یاناق، گؤزلری گؤزل، ظاهئری ده یاراشیقلی
ائدی. رب سموئیله ددی: «دور، اونو مسح
ات، چونکی سِچئلمئش بودور.» ۱۳ سموئیل
یاغ بوینوزونو گؤتوروب قارداشلاری آراسیندا
اونو مسح اتدی و او گوندن ربّئن روحو
قووّتله داوودون اوستونه اِندی. سونرا سموئیل
قالخیب رامایا گتدی.

شاعول و داوود

۱۴ ربّئن روحو شاعولدان آیریلمیشدی.
ربّئن گؤندَردئیی شر بئر روح اونا عذاب
چکدئرئردی. ۱۵ شاعولون نؤکرلری اونا بله
ددئلر: «باخ، تارینین گؤندَردئیی شر بئر روح
سنه اذئیّت ورئر. ۱۶ ای آغامیز، قاباغیندا اولان
قوللارینا امر ات کی، یاخشی چنگ چالان
بئر آدام آختارسینلار. تارینین گؤندَردئیی شر
روح سنئن اوستونه گلن زامان او چنگ
چالار، سن ده روحلانارسان.» ۱۷ شاعول
نؤکرلرئنه ددی: «منئم اوچون یاخشی چنگ
چالان بئر آدام تاپیب یانیما گتئرئن.» ۱۸ جاوان
نؤکرلردن بئری جاواب وردی: «من گؤرموشم
کی، بیت‌لِحِملی يَسّه‌نئن اوغلو یاخشی چنگ
چالیر. او، ائگئد، جسور دؤيوشچو، حئکمتله
دانیشان، یاراشیقلی بئر اوغلاندیر و رب
اونونلادیر.» ۱۹ شاعول يَسّه‌نئن یانینا قاصئدلر
گؤندَرئب ددی: «قویون اوتاران اوغلون
داوودو منئم یانیما گؤندَر.» ۲۰ يَسّه بئر
اِششه‌يه چؤرک، بئر تولوق شراب، بئر کچی
بالاسی یوکله‌دی و اوغلو داوودون اَلی ائله
شاعولا گؤندَردی. ۲۱ داوود شاعولون یانینا
گلدی و اونون قوللوغوندا دوردو. داوود
شاعولون چوخ خوشونا گلدی و اونو اؤز
سئلاحداری اتدی.
۲۲ سونرا شاعول يَسّه‌نئن یانینا آدام
گؤندَرئب ددی: «خاهئش ادئرم، قوی
داوود یانیمدا قالسین، چونکی او، گؤزومده
لوطف تاپیب.» ۲۳ بله‌جه هر دفه تارینین
گؤندَردئیی شر روح شاعولا گلن زامان،
داوود چنگ گؤتوروب چالاردی، شاعول
ساکئتله‌شَردی، یاخشی اولاردی و شر روح
اوندان آیریلاردی.

داوود گولیاتی اؤلدورور

۱۷ فئلئسطلی‌لر موحاربه اوچون
قوشونلارینی ییغیب یهودانین
سوکو شهرئنده جَملَشدئلر. و اِفِس‌دَمئمده
اوردوگاه قوردولار کی، سوکولا عَزِقا
شهری آراسیندادیر. ۲ شاعوللا ائسرائیللی‌لر
ییغیلیب اِلا دره‌سئنده اوردوگاه قوردولار
و فئلئسطلی‌لرئن ضئدّئنه دؤيوش اوچون
دوزولدولر.
۳ فئلئسطلی‌لر بئر تپه‌نئن اوستونده،
ائسرائیللی‌لر ده او بئری تپه‌ده دایانمیشدیلار،
آرالاریندا دره وار ائدی. ۴ گت شهرئندن
اولان گولیات آدلی بئر قهرمان فئلئسطلی‌لرئن
اوردوگاهیندان ائره‌لی چیخدی. اونون بویو

آلتی قول‌آچ بئر قاریش* ائدی. ۵ باشیندا
بورونج دَبئلقه‌سی واردی، اَینئنه بش مئن
شِکِل* آغیرلیغیندا بورونجدن پوللو زئرِه
گِیمئشدی. ۶ بالدیرلارینا بورونج زئرِه
تاخمیشدی و کوره‌یئنده ده بورونج مئزراق
واردی. ۷ نئزه‌سئنئن تاختاسی توخوجو
دَزگاهینین تئری کئمی ائدی، اونون دمئر
اوجو دا آلتی یوز شِکِل* آغیرلیغیندا ائدی.
سئپر داشییان سئلاحداری دا اونون قاباغیندا
گدئردی.
۸ گولیات ائسرائیل فوجلارینین موقابئلئنده
دایانیب قیشقیرا-قیشقیرا ددی: «نئیه دؤیوشه
چیخیب دوزولوبسونوز؟ مگر من فئلئسطلی،
سئز ده شاعولون قوللاری دیئلسئنئز؟ آرانیزدان
بئر کئشی سچئن، قویون یانیما گلسئن. ۹ اگر
منئمله ووروشا بئلئب منی اؤلدورسه، اوندا بئز
سئزه قول اولاریق، یوخ اگر من اونو ووروب
اؤلدورسَم، اوندا سئز بئزه قول اولوب قوللوق
اده‌جکسئنئز.» ۱۰ فئلئسطلی گئنه ددی: «بو
گون من ائسرائیل فوجلارینا میدان اوخویارام.
منئم قاباغیما تک‌به‌تک ووروشماق اوچون
بئر کئشی چیخاردین!» ۱۱ شاعول و بوتون
ائسرائیللی‌لر، فئلئسطلی‌نئن بو سؤزلرئنی اشئدن
واخت، واهئمه‌یه دوشوب چوخ قورخدولار.
۱۲ داوود یهودانین بیت‌لِحِم شهرئندن اولان
یَسّه آدلی بئر اِفراتلینین اوغلو ائدی. یَسّه‌نئن
سگّئز اوغلو وار ائدی. شاعولون دؤورونده
یَسّه قوجالیب یاشلانمیشدی. ۱۳ اونون
اوچ بؤیوک اوغلو شاعولون دالینجا دؤیوشه
گتمئشدئلر. دؤیوشه گدن اوچ اوغلونون آدی
بله ائدی: ائلک دوغولانی اِلیآب، ائکئنجئسی
اَبئناداب و اوچونجوسو شَمّا. ۱۴ داوود
یَسّه‌نئن لاپ کئچئک اوغلو ائدی. اوچ بؤیوک
اوغلو شاعولون دالینجا گدئردی. ۱۵ لاکئن
داوود آتاسینین سوروسونو اوتارماق اوچون
شاعولون یانیندان بیت‌لِحِمه گدئب گلردی.
۱۶ فئلئسطلی گولیات قیرخ گون سحر-آخشام
گلئب ائسرائیللی‌لره میدان اوخودو.
۱۷ بئر گون یَسّه، اوغلو داوودا ددی: «ائندی
قارداشلارین اوچون بو بئر اِفا* قوورغا
و اون کؤمبه چؤره‌یی گؤتور، اوردوگاها،
قارداشلارینین یانینا تَلَسئک گت. ۱۸ بو اون
تئکه پنئری ده مئنباشی اوچون گؤتور، اوندان
قارداشلارینین حال-احوالینی سوروش و
منه اونلاردان بئر خبر گتئر.» ۱۹ داوودون
قارداشلاری، شاعول، و بوتون ائسرائیللی‌لر
ائلاه دره‌سئنده فئلئسطلی‌لرله دؤیوشده ائدئلر.
۲۰ داوود سحر تزدن دوروب قویونلارینی
چوبانا تاپشیردی و یَسّه‌نئن بویوردوغو کئمی
ارزاقلاری گؤتوروب گتدی. او، اوردوگاها
گلن زامان قوشون دؤیوش میدانینا چیخیردی
و نعره چکه‌رک دؤیوشه دوزولوردو.
۲۱ ائسرائیللی‌لرله فئلئسطلی‌لر دؤیوشمک
اوچون اوز-اوزه دایاندیلار. ۲۲ داوود گتئردئیی
شیلری لوازئمات کشئکچئسئنه وردی و
اؤزو جبهه‌یه قاچدی و قارداشلارینین یانینا
گلئب اونلاری سالاملادی. ۲۳ داوود اونلارلا
صؤحبت اِدَرکَن، فئلئسطلی‌لرئن گَت شهرئندن
اولان گولیات آدلی قهرمان، اؤز فوجلارینین
آراسیندان ائره‌لی چیخیب گئنه اوّلکی
کئمی سؤزلر ددی. داوود بونلاری اشئتدی.
۲۴ بوتون ائسرائیللی‌لر بو آدامی گؤرنده، اونون
قاباغیندان قاچدیلار و چوخ قورخدولار.
۲۵ ائسرائیللی‌لر ددئلر: «قاباغا چیخان بو آدامی

۴:۱۷ تقرئبن ۳ متر
۵:۱۷ تقرئبن ۵۷/۵ کئلو
۷:۱۷ تقرئبن ۷ کئلو
۱۷:۱۷ تقرئبن ۲۲ لئتر

گؤرورسونوز؟ دوغرودان دا، او، ائسرائیله
میدان اوخوماغا چیخیر. کئم اونو اؤلدورسه،
پادشاه اونو وار-دؤولته چاتدیراجاق، قیزینی اونا
ورەجک و آتاسینین عایئلەسئنی ائسرائیلدەکی
ورگئدن آزاد ادەجک.» ۲۶داوود یانینداکی
آداملارلا دانیشیب ددی: «بو فئلئسطلئنی
اؤلدوروب ائسرائیلی بو خجالتدن قورتاران
آداما نه ادئلەجک؟ چونکی بو ختنەسئز
فئلئسطلی کئمدئر کی، وار اولان تارینین
قوشونلارینا میدان اوخوسون؟» ۲۷خالق بو
سؤزه موطابئق اونا جاواب ورئب ددئلر: «اونو
اؤلدورَن آداما بله ادئلەجک.»
۲۸داوود آداملارلا دانیشارکَن، لاپ بؤیوک
قارداشی اِلئآب اونون سَسئنی اشئتدی و
قضبدن آلوولانیب ددی: «سن نئیه آشاغی
اِنئبسن؟ چؤلدەکی بئر نچه قویونوموزو کئمه
تاپشیریبسان؟ بئلئرم، سنئن تکبّوروندن و
اورەیئنئن پئس نئیّتئندن خبرئم وار، چونکی
بورایا دؤیوشه تاماشا اتمک اوچون گلئبسن.»
۲۹آمّا داوود ددی: «ائندی مگر نه اتمئشم؟
یعنی دانیشا دا بئلمەرم؟» ۳۰داوود اورادان
دؤنوب آیری بئرئندن سوروشدو و خالق اونا
گئنه ده اوّلکی کئمی جاواب ورئب هَمَن
سؤزلری ددی.
۳۱داوودون بو سؤزلرئنی اشئدنلر، بونو
شاعولا چاتدیردیلار. شاعول اونو یانینا
چاغیرتدیردی. ۳۲داوود شاعولا ددی: «بو
آدامدان اؤتری هچ کئم اورەیئنی اوزمەسئن.
سنئن قولون گدئب او فئلئسطلی ائله
ووروشاجاق.» ۳۳شاعول داوودا ددی: «بو
فئلئسطلی ائله ووروشماغا سنئن گوجون
چاتماز، چونکی سن حله جاوانسان، او
آمّا جاوانلیغیندان دؤیوشچودور.» ۳۴داوود
شاعولا ددی: «سنئن قولون آتاسینین
قویونلارینی اوتاریردی. آصلان یا دا آیی
گلئب سورودن بئر قوزو گؤتورَنده ۳۵من
اونون دالینجا گدئب اونا هوجوم اِدَردئم و
قوزونو آغزیندان قورتاراردیم. اگر اوستومه
آتیلاردی، من بوغازینین توکلرئندن توتارادیم
و یره چیرپیب اؤلدورَردئم. ۳۶بو قولون هم
آصلان، هم ده آیی اؤلدوروب، بو ختنەسئز
فئلئسطلی ده اونلاردان بئری کئمی اولاجاق،
چونکی او، وار اولان تارینین فوجلارینا میدان
اوخویوب.» ۳۷داوود سؤزونه داوام وردی:
«منی آصلان پنجەسئندن، آیی پنجەسئندن
قورتاران رب بو فئلئسطلی‌نئن ده اَلئندن
قورتاراجاق.» شاعول داوودا ددی: «گت، رب
سنه یار اولسون!»
۳۸شاعول اؤز پالتارلارینی داوودا گِیئندئردی
و باشینا بورونج دَبئلقه قویوب اَینئنه زئرِه
گِیئندئردی. ۳۹داوود بو زئرهئن اوستوندن
قیلینج تاخیب یِرئمەیه چالیشدی، چونکی
اونا آلیشمامیشدی. سونرا داوود شاعولا ددی:
«بونلارا آلیشمادیغیم اوچون یِرئیه بئلمئرم.» و
اونلاری اَینئندن چیخارتدی. ۴۰اَلئنه دَیَنەیئنی
گؤتوروب، چایدان اؤزونه بش هامار داش
سچدی و اونلاری اوستوندەکی چوبان
توربا سینین جئبئنه قویوب اَلئنده ساپاند،
فئلئسطلیه یاخینلاشدی.
۴۱فئلئسطلی ائرەلی گلئب داوودا یاخینلاشدی.
سئپر داشییان نؤکری اونون قاباغیندا ائدی.
۴۲نظر سالیب داوودو گؤرنده اونا اهانتله
باخدی. چونکی داوود جاوان، آل‌یاناق و
اوزو گؤیچک ائدی. ۴۳فئلئسطلی داوودا
ددی: «مگر من ائتَم کی، اوستومه دَیَنَکلرله
گلئرسن.» فئلئسطلی اؤز آللاهلاری ائله
داوودو لعنتلەدی، ۴۴و ددی: «یانیما گل،
سنئن اَتئنی گؤیدەکی قوشلارا و چؤلدەکی
حیوانلارا ورەجیم.»
۴۵او واخت داوود فئلئسطلیه ددی: «سن
منئم اوستومه قیلینج، نئزه و مئزراقلا گلئرسن،
لاکئن من سنئن اوستونه سؤیدویون ائسرائیل
فوجلارینین تاریسی قوشونلار ربّئن آدی
ائله گلئرم. ۴۶بو گون رب سنی منه تسلئم

ادەجک و من سنی اؤلدورەجیم. باشینی
بدنئندن آییراجاغام. بو گون فئلئسطلی
قوشونونون لِشلرئنی گؤیدەکی قوشلارا و
یردەکی حیوانلارا ورەجیم کی، بوتون دونیا
بئلسئن کی، ائسرائیلده بئر تاری وار. ۴۷ بوتون
بو جاماعات دا بئلەجک کی، رب قیلینج یا دا
نئزه ائله خئلاص اتمَز، چونکی بو دؤیوش
ربّئندئر و او سئزی بئزئم اَلئمئزه ورەجک.»
۴۸ فئلئسطلی داوودون قاباغینا چیخماق
اوچون دوروب یاخینلاشاندا، داوود جَلد
اونو قاباقلاییب فئلئسطلی فوجلارینا طرف
قاچدی. ۴۹ داوود اَل آتیب توربباسیندان
بئر داش گؤتوردو، ساپاندلا فیرلادیب
فئلئسطلی‌نئن آلنیندان ووردو. داش اونون
آلنینا باتدی و او، اوزو اوسته یره ییخیلدی.
۵۰ داوود فئلئسطلئنی بئر ساپاند، بئر داشلا
مغلوب اتدی و اونو ووروب اؤلدوردو.
داوودون اَلئنده هچ قیلینج یوخ ائدی. ۵۱ او
قاچیب بو فئلئسطلی‌نئن اوستونده دوردو.
فئلئسطلی‌نئن قیلینجی گؤتوردو، قینیندان
چکئب اونو اؤلدوردو و بو قیلینجلا
اونون باشینی گسدی. فئلئسطلی‌لر اؤز
قهرمانلارینین اؤلدورولدویونو گؤرنده
قاچدیلار. ۵۲ ائسرائیللی‌لرله یهودالی‌لار دا
قالخیب نعره چکدئلر و فئلئسطلی‌لری گَتئن
گئرئشئنه و عِقرونون دروازالارینا چاتانا قدر
قوودولار. فئلئسطلی‌لردن اؤلَنلر شَعەرئم یولو
بویو گَتئن* و عِقرونا قدر یره سَرئلمئشدئلر.
۵۳ ائسرائیل اؤولادلاری فئلئسطلی‌لری آرخادان
قوواندان سونرا قاییدیب اونلارین اوردوگاهینی
تالان اتدئلر. ۵۴ داوود گولیاتین باشینی
گؤتوروب اورشلیمه گتئردی، لاکئن سئلاحینی
اؤز چادیرینا قویدو.
۵۵ شاعول داوودون فئلئسطلی‌نئن ضئدّئنه
چیخدیغینی گؤرَن زامان، قوشون باشچیسی
آبنِره ددی: «آبنِر، بو جاوان کئمئن اوغلودور؟»
آبنِر ده ددی: «پادشاه صاغ اولسون، بئلمئرم.»
۵۶ پادشاه ددی: «سوروش گؤر، بو جاوان
کئمئن اوغلودور.» ۵۷ داوود گولیاتی اؤلدوروب
قاییداندان سونرا، آبنِر اونو گؤتوروب شاعولون
حوضورونا گتئردی. فئلئسطلی‌نئن باشی اونون
اَلئنده ائدی. ۵۸ شاعول اوندان سوروشدو: «ای
جاوان، کئمئن اوغلوسان؟» داوود جاواب
وردی: «قولون بیت‌لِحِملی یَسّەنئن اوغلویام.»

داوود و یوناتان

۱۸ داوود شاعوللا صؤحبتئنی
قورتارمیشدی کی، یوناتانین
قلبی داوودون قلبئنه باغلاندی و یوناتان اونو
اؤز جانی کئمی سِودی. ۲ شاعول او گون
داوودو اؤز یانیندا ساخلاییب ائجازه ورمەدی
کی، آتاسینین اِوئنه قاییتسین. ۳ یوناتان
داوودلا عهد باغلادی، چونکی اونو اؤز جانی
کئمی سِوئردی. ۴ یوناتان جوبّەسئنی اَیئندن
چیخاردیب قیلینج، اوخ-کامان و کمرئنی ائله
برابر داوودا وردی.
۵ بلەجه داوود شاعولون گؤندَردئیی هر
یره گدئردی، و او اوغور قازانیردی. شاعول
داوودو دؤیوشچولرئنئن باشچیسی اتدی و
بو هم خالقین، هم ده شاعولون اعیانلارینین
گؤزونه خوش گؤروندو.

شاعولون داوودا پاخیلّیق اتمەسی

۶ داوود فئلئسطلی گولیاتی اؤلدوروب
قاییداندا، عسگرلر گری گلرکن، ائسرائیلئن
بوتون شهرلرئندن آروادلار دفلر و جوربەجور
موسئقی آلَتلرله شَنلئک ماهنیسی اوخویاراق و
اوینایاراق چیخیردیلار کی، شاعول پادشاهی
پئشواز اتسئنلر. ۷ آروادلار اوینیاییب بله ماهنی
اوخویوردولار:

۵۲:۱۷ قَدئم یونان ترجومەسئنده «گَتئن» گلئب، لاکئن عئبرانی متن «درەنئن» دیئر.

«شاعول قیردی مئنلری،
داوود اون مئنلری.»
۸شاعول بوندان چوخ قضبلَندی، چونکی
بو سؤز اونون خوشونا گلمه‌دی و ددی:
«داوود اوچون اون مئنلری، منئم اوچون
آنجاق مئنلری دیئرلر. آیری داها نه وار، تَکجه
پادشاهلیق قالدی کی، اونا ورئلسئن؟» ۹او
گوندن سونرا شاعول داوودان شوبهه‌لَندی.
۱۰او گونون صاباحی تارینین طرفئندن
شر روح شاعولون اوستونه قووّتله گلدی و
او، اِوئنئن اورتاسیندا دَلی حالینا دوشدو.
داوود دا هر گون اتدئیی کئمی، گئنه ده
اَلئنده چنگ چالیردی. شاعولون اَلئنده بئر
نئزه وار ائدی. ۱۱شاعول «داوودو بو نئزه
ائله دووارا یاپیشدیریم» دوشونوب، نئزه‌نی
آتدی. لاکئن داوود اونون قاباغیندان ائکی
دفه کنارا چکئلدی. ۱۲شاعول داوودان
قورخدو، چونکی رب داوودلا ائدی و
شاعولدان آیریلمیشدی. ۱۳اونا گؤره ده
شاعول اونو اؤز یانیندان اوزاقلاشدیریب
مئنباشی اتدی و داوود خالقی دؤیوشه
آپاریب‌ـگتئرمیه باشلادی. ۱۴داوود بوتون
یوروشلرئنده اوغور قازانیردی، چونکی
رب اونونلا ائدی. ۱۵شاعول داوودون بؤیوک
اوغورلار قازاندیغینی گؤرنده داها دا قورخدو.
۱۶آمّا بوتون ائسرائیل و یهودا خالقی داوودو
سِوئردئلر، چونکی اونلاری دؤیوشلره
آپاریب‌ـگتئرئردی.

۱۷او واخت شاعول داوودا ددی: «باخ،
بودور بؤیوک قیزیم مِرَب، اونو سنه اَره
وره‌جیم. آنجاق سن منئم خاطئرئم اوچون
جسور اول و ربّئن دؤیوشلرئنی آپار.»
چونکی بله دوشوندو: «قوی منئم اَلئم یوخ،
فئلئسطلی‌لرئن اَلی اونون ضئدّئنه اولسون.»
۱۸داوود شاعولا ددی: «مگر من کئمَم کی؟
جانیمین نه دَیَری وار؟ یا دا ائسرائیلده
آتامین نسلی کئمدئر کی، پادشاها کوره‌کَن
اولوم؟» ۱۹لاکئن شاعولون قیزی مِرَب، داوودا
ورئله‌جیی واخت، مِخولالی عَدری‌اِله اَره
ورئلدی.
۲۰شاعولون او بئری قیزی مئکَل داوودا
وورولموشدو. بو خبری شاعولا چاتدیردیلار
و بو اونون گؤزونده خوش گؤروندو.
۲۱شاعول دوشوندو: «داوودا مئکَلی ورئم کی،
بو اونا بئر تله اولسون. قوی فئلئسطلی‌لرئن
اَلی داوودون ضئدّئنه اولسون.» اونا گؤره ده
داوودا ددی: «بو گون منه کوره‌کن اولماغا
گئنه فورصتئن وار.» ۲۲سونرا اعیانلارینا امر
اتدی: «داوودا گئزلئجه دیئن: "باخ پادشاهین
سندن خوشو گلئر و بوتون اعیانلاری دا
سنی سِوئر؛ گل ائندی پادشاها سن کوره‌کَن
اول."» ۲۳شاعولون اعیانلاری بو سؤزلری
داوودا اشئتدئرَنده، او ددی: «مگر پادشاها
کوره‌کن اولماق سئزئن گؤزونوزه کئچئک
گلئر، هم ده من کی، کاسیب و اَهَمئیّتسئز
بئر آدامام؟» ۲۴شاعولون اعیانلاری داوودون
دئدئکلرئنی شاعولا خبر وردئلر. ۲۵او واخت
شاعول ددی: «داوودا دئیَرسئنئز: "پادشاه
سندن باشلیق پولو ائسته‌مئر. آنجاق پادشاهین
دوشمنلرئندن قئصاص آلماق اوچون یوز
فئلئسطلی‌نئن ختنه دَرئسئنی ائسته‌یئر."»
شاعول بونو قوراشدیرمیشدی کی، داوودو
فئلئسطلی‌لرئن اَلی ائله هلاک اتسئن.
۲۶شاعولون اعیانلاری بو سؤزلری داوودا
چاتدیردیلار و پادشاهین کوره‌کنی اولماق
اونون گؤزونده خوش گؤروندو. تعیئن اولونان
گونلر حله باشا چاتمامیش، ۲۷داوود قالخیب
آداملاری ائله گتدی و فئلئسطلی‌لردن ائکی
یوز کئشئنی اؤلدوردو. پادشاهین کوره‌کنی
اولماق اوچون داوود اونلارین ختنه دَرئلرئنی
گتئردی و اونلاری تام سایدا پادشاها وردئلر.
شاعول قیزی مئکَلی داوودا اَره وردی.
۲۸شاعول ربّئن داوودلا اولدوغونو، قیزی
مئکَل ده داوودو سِودئیئنی گؤرنده ۲۹داوودان

داها دا قورخدو. و عؤمرونون آخیرینا قدر اونا
دوشمن اولدو.
۳۰ فئلئسطلی‌لرئن باشچیلاری دؤیوشه
چیخیردیلار. اونلار هر دفه دؤیوشه چیخاندا،
داوود شاعولون اعیانلارینین هامیسیندان داها
چوخ باشاریلی اولوردو. بونا گؤره ده اونون
آدی چوخ شؤهرَتلَنمئشدی.

یوناتان داوود اوچون شفاعت ادئر

۱۹ شاعول، اوغلو یوناتانا و بوتون
اعیانلارینا تاپشیردی کی،
داوودو اؤلدورسونلر. لاکئن شاعولون اوغلو
یوناتانین داووددان چوخ خوشو گلئردی.
۲ یوناتان داوودا خبر ورئب ددی: «آتام
شاعول سنی اؤلدورمک ائسته‌یئر. اونا گؤره
خاهئش ادئرم، سحره قدر اؤزونو قورو. گئزلَنه
بئله‌جیئن بئر یِر تاپ، گئزلَن. ۳ من ده چؤلده،
سنئن گئزلَندئیئن یره گلئب آتامین یانیندا
دایانارام و سنئن حاقّیندا اونونلا دانیشارام.
اگر بئر شی گؤرسَم، سنه خبر وره‌رم.»
۴ یوناتان آتاسی شاعولا داوودو تعرئفله‌یئب
ددی: «پادشاه، قولو داوودون ضئدّئنه گوناه
اتمه‌سئن، چونکی او سنئن ضئدّئنه هچ
واخت گوناه اتمه‌یئب و اونون ائشلری سنئن
اوچون چوخ خیئرلی اولوب. ۵ او، جانینی اَلئنه
آلیب گولیاتی اؤلدوردو و رب بوتون ائسرائیله
بؤیوک قَلَبه قازاندیردی. بونو سن ده گؤروب
سِوئندئن. داوودو بوش یره اؤلدورمکله نه
اوچون ناحاق قان تؤکوب گوناه ادئرسن؟»
۶ شاعول یوناتانین سؤزونو اشئتدی و آند
ائچئب ددی: «وار اولان رب حاقّی، اونو
اؤلدورمَیه‌جیم.» ۷ یوناتان داوودو چاغیردی
و بوتون بو سؤزلری اونا خبر وردی. سونرا او،
داوودو شاعولون یانینا گتئردی و داوود اوّلکی
کئمی شاعولون قوللوغوندا دوردو.
۸ تزه‌دن موحاربه باشلاندی. داوود قالخیب
فئلئسطلی‌لرئن ضئدّئنه ووروشدو، اونلاری
بؤیوک بئر شکئلده قیریب مغلوب اتدی.
فئلئسطلی‌لر داوودون قاباغیندان قاچدیلار.
۹ شاعول اَلئنده نئزه اِوده اوتورموشدو، ربّئن
طرفئندن شر بئر روح اونون اوستونه اِندی.
داوود چنگ چالیردی. ۱۰ شاعول داوودو نئزه
ائله دووارا یاپیشدیرماغا چالیشدی، لاکئن
داوود شاعولون قاباغیندان قاچدی، نئزه دووارا
یاپیشدی. داوود او گجه قاچیب جانینی
قورتاردی. ۱۱ شاعول داوودون اِوئنه آداملار
گؤندَردی کی، اونو گودوب سحر واختی
اؤلدورسونلر. آمّا داوودون آروادی مئکَل بونو
داوودا خبر ورئب ددی: «اگر بو گجه جانینی
قورتارمایاسان، صاباح اؤلومه ورئله‌جکسن.»
۱۲ سونرا مئکَل داوودو پنجره‌دن آشاغی
سالدی و او اِشئیه چیخیب قاچدی و
قورتولدو. ۱۳ مئکَل عایئله بوتونو گؤتوروب
یاتاغا اوزاتدی و باشینا توکلو کچی دَرئسی
کچئردئب اوستونو پالتارلا اؤرتدو. ۱۴ شاعولون
داوودو یاخالاماق اوچون گؤندَردئیی آداملار
گلنده مئکَل ددی: «او ناخوشدور.» ۱۵ سونرا
شاعول داوودو گؤرمک ائسته‌دی. اونون
اوچون آیری آداملار گؤندَرئب ددی: «اونو
یاتاغی ائله یانیما گتئرئن کی، اؤلدوروم.»
۱۶ بو آداملار ائچه‌ری گئرئب گؤردولر کی،
یاتاقدا باشینا توکلو کچی دَرئسی کچئردئلمئش
بوت اوزانیب. ۱۷ شاعول مئکَله ددی: «نئیه
منی بله آلدادیب دوشمنئمی بوراخدین کی،
قورتولسون؟» مئکَل شاعولا جاواب وردی:
«داوود منه ددی کی، منی بوراخ، گدئم! آخی
نئیه سنی اؤلدوروم؟»
۱۸ داوود قاچیب قورتولدو و رامایا،
سموئیلئن یانینا گلدی و شاعولون اونا
اتدئیی بوتون شیلری سموئیله ددی. داوود
و سموئیل نایوتا گدئب اورادا قالدیلار.
۱۹ شاعولا خبر وردئلر: «باخ، داوود راماداکی
نایوتدادیر.» ۲۰ شاعول داوودو توتماق اوچون
اورایا آداملار گؤندَردی. آداملار سموئیلئن

باشچیلیغی آلتیندا پیغمبرلر دسته‌سئنئن
پیغمبرلئک اتدئیئنی گؤردولر. او واخت بو
آداملارین دا اوستونه تارینین روحو اِندی
و اونلار دا پیغمبرلئک اتمه‌یه باشلادیلار.
۲۱ بونو شاعولا خبر وردئلر، او آیری آداملار
گؤندَردی و اونلار دا پیغمبرلئک اتدئلر.
شاعول اوچونجو دفه گئنه آداملار گؤندَردی،
اونلار دا پیغمبرلئک اتدئلر. ۲۲ آخیردا اؤزو
رامایا گتدی و سِکودا اولان بؤیوک قویونون
یانینا گلئب اوراداکی‌لاردان سوروشدو: «سموئیل
و داوود هارادادیرلار؟» بئر نفر ددی: «باخ،
رامانین نایوتوندا.» ۲۳ شاعول راماداکی نایوتدا
گِدنده، اونون دا اوستونه تارینین روحو اِندی
و راماداکی نایوتا چاتانا قدر پیغمبرلئک ادئب
گتدی. ۲۴ سونرا او دا، پالتارینی سویونوب
سموئیلئن قاباغیندا پیغمبرلئک اتدی و گلئب
بوتون او گونو و گجه‌نی لوت یره سَرئلدی.
بونا گؤره دئر ده کی، دیئرلر: «مگر شاعول دا
پیغمبرلرئن سیراسیندادیر؟»

یوناتانلا داوودون عهدی

۲۰ داوود راماداکی نایوتدان قاچدی
و گلئب یوناتاندان سوروشدو:
«مگر من نه اتمئشم؟ تقصئرئم نه‌دئر؟ آتانین
ضئدّئنه نه گوناهیم وار کی، جانیمین قصدئنه
دوروب؟» ۲ یوناتان اونا جاواب وردی: «ائراق
اولسون! سن اؤلمه‌یه‌جکسن. باخ، آتام منه
دِمه‌مئش هچ بئر ائش گؤرمَز، ائستر بؤیوک
اولسون، ائستر کئچئک. اونا گؤره ده نه
اوچون آتام مندن بو ائشی گئزلَتسئن؟ بله شی
اولا بئلمز!» ۳ داوود گئنه آند ائچئب ددی:
«آتان یاخشی بئلئر کی، من سنئن گؤزونده
لوطف تاپمیشام. اونا گؤره دیئب: "قویمایین
یوناتان بونو بئلسئن، یوخسا ناراحات اولار."
لاکئن وار اولان ربّه و جانینا آند اولسون،
منئمله اؤلوم آراسیندا، حقئقتن، آنجاق بئر قَدَم
وار.» ۴ یوناتان داوودا ددی: «سن نه دئیه‌سن،
اونو دا اده‌جیم.» ۵ داوود یوناتانا ددی: «صاباح
تزه آی مراسئمئدئر و قطعن پادشاهلا یِمَیه
اوتورمالی‌یام. لاکئن سن منه اوچونجونون
آخشامیناجاق ائجازه ور، گدئب چؤلده
گئزله‌نئم. ۶ اگر آتان منئم یوخلوغومو آنلاسا،
او واخت دِه کی، داوود اؤز شهری بیت‌لِحِمه
دَیمَک اوچون مندن ائجازه ائسته‌دی. چونکی
اورادا بوتون عایئله‌سئنئن ائلّئک قوربانی وار.
۷ اگر دِسه: "لاپ یاخشی." دِمه‌لی سنئن
قولون سالاماتدیر، یوخ، اگر قضبلَنسه، اوندا
او منه پئسلئک اتمک نئیّتئنده‌دئر. ۸ بونا
گؤره بو قولونا خیئرخاهلیق ات، چونکی
قولونو اؤزونله ربّئن عهدئنه سالدین. لاکئن
اگر منئم تقصئرئم وار، اِله سن اؤزون منی
اؤلدور، نه اوچون منی آتانین یانینا آپاراسان؟»
۹ یوناتان ددی: «اصلا، بو سنئن باشینا گلمَز!
آتامین سنه پئسلئک اتمک نئیّتئنده اولدوغونو
بئلسَیدئم، سنه مگر خبر ورمَزدئم؟» ۱۰ داوود
یوناتانا ددی: «آتان اگر سنه بو باره‌ده بَرک
بئر جاواب ورسه، بونو منه کئم بئلدئرَر؟»
۱۱ یوناتان داوودا ددی: «گل چؤله چیخاق.»
ائکئسی ده چؤله چیخدیلار.
۱۲ سونرا یوناتان داوودا ددی: «ائسرائیلئن
تاریسی رب شاهئد اولسون! صاباح و یا او
بئرئسی گون بو واختلاراجاق من آتامدان
فئکرئنی اؤیرَنمئش اولارام. اگر، حقئقتن،
داوودون ضئدّئنه فئکری یاخشی اولسا، مگر
بو خبری سنه چاتدیرمارام؟ ۱۳ یوخ، اگر آتامین
خوشونا بو گلسه کی، سنه پئسلئک اتسئن
و من بونو سنه بئلدئرمه‌سَم کی، سالامات
چیخیب گده‌سن، رب یوناتانا بِله‌سئنی و
بوندان بَتَرئنی اتسئن. رب نجه آتاملا اولوب،
سئنله ده اِله اولسون. ۱۴ سن منئم حیاتیم
بویونجا، منه ربّئن مهرئبانلیغینی گؤرسد کی،
اؤلمه‌یئم. ۱۵ بو مهرئبانلیغی رب داوودون
بوتون دوشمنلرئنی یر اوزوندن سئلَن زامان دا
هچ واخت اِوئمدن کسمیه‌جکسن.» ۱۶ بله‌جه

یوناتان داوود نسلی ائله عهد باغلاییب
ددی: «قوی رب داوودون دوشمنلرئنی اؤزو
جزالاندیرسین!» ۱۷ یوناتان داوودا اولان
سِوگئسئنه گؤره بئر ده اونا آند ائچدئردی،
چونکی اونو اؤز جانی کئمی سِوئردی.
۱۸ یوناتان ددی: «صاباح تزه آی مراسئمئدئر،
یِرئن بوش اولدوغو اوچون اورادا اولمادیغین
باشا دوشوله‌جک. ۱۹ اوچ گون قالاندان
سونرا، تزدن بورا اِنَرسن و اوّل گئزلَندئیئن یره
گلئب "اِسِل"* داشینین یانیندا اوتورارسان.
۲۰ من هَدفه آتان کئمی، داشین بئر طرفئنه
اوچ اوخ آتارام. ۲۱ سونرا "گت اوخلاری
تاپ" دِئیب بئر اوشاق گؤندَره‌رم باخ، اگر
اوشاغا مخصوصَن دِسَم کی: "اوخلار سنئن
بو یانیندادیر، گت اونلاری اورادان گؤتور."
یانیما گل، چونکی سنئن اوچون سالاماتلیقدیر
و وار اولان ربّه آند اولسون، هچ بئر شی
یوخدور. ۲۲ لاکئن اگر اوشاغا "اوخلار سندن
اوزاقدادیر" دِسَم، اؤز یولونلا چیخ گت،
چونکی رب سنی اوزاغا گؤندَرئب. ۲۳ آرامیزدا
دانیشدیغیمیز سؤزه گلئنجه، بئل کی، رب ابده
کئمی سنئنله منئم آرامدادیر.»
۲۴ بله‌جه داوود چؤلده گئزلَندی. تزه آی
مراسئمی باشلایارکَن پادشاه یِمَیه اوتوردو.
۲۵ همئشه‌کی کئمی پادشاه اؤز یرئنده،
دووارین یانیندا اوتوردو. یوناتان آیاغا قالخدی
و آبنِر شاعولون یانیندا اوتوردو. آمّا داوودون
یری بوش ائدی. ۲۶ شاعول او گون بئر سؤز
دِمه‌دی، چونکی دوشونوردو: «داوودون باشینا
بئر شی گلمئش اولمالی، طاهئر دیئل، حَتمن
طاهئر دیئل.» ۲۷ او گونون صاباحیسی یعنی
تزه آی مراسئمئنئن ائکئنجی گونو داوودون
یری گئنه ده بوش ائدی. اونون اوچون شاعول
اوغلو یوناتاندان سوروشدو: «نه اوچون
یَسّه‌نئن اوغلو نه دونَن، نه ده بو گون یِمَیه
گلمه‌یئب؟» ۲۸ یوناتان شاعولا جاواب وردی:
«داوود بیت‌لِحِمه گتمک اوچون مندن ائصرارلا
ائجازه ائسته‌دی. ۲۹ منه ددی: "خاهئش ادئرم،
ائجازه ور گدئم، چونکی شهرده عایئله‌مئزئن
قوربانی وار. بؤیوک قارداشیم منه امر ادئب
کی، اورادا اولوم. اگر ائندی گؤزونده لوطف
تاپمیشام، خاهئش ادئرم، منی بوراخ، گدئم
قارداشلاریملا گؤروشوم." بونا گؤره ده
پادشاهین سوفره‌سئنه گله بئلمه‌یئب.»
۳۰ یوناتانین ضئدّئنه شاعولون قضبی
آلوولاندی و اونا ددی: «ای خیانتکار و
اَیری آروادین اوغلو! یَسّه‌نئن اوغلو داوودون
طرفدارلیغینی اتمه‌یئندن مگر خبرئم
یوخدور؟ بو هم سنه، هم ده سنی دوغوران
آنانا بی‌آبیرچیلیق‌دیر. ۳۱ نه قدر کی یَسّه‌نئن
اوغلو یِر اوزونده یاشاییر، نه سن برقرار
اولاجاقسان، نه ده پادشاهلیغین. ائندی آدام
گؤندَر، و اونو یانیما گتئرت، چونکی او اؤلوم
جزاسینا لایئقدئر.» ۳۲ یوناتان آتاسی شاعولا
جاواب وردی: «نه اوچون اؤلمه‌لی‌دئر؟ مگر نه
ادئب؟» ۳۳ شاعول یوناتانی اؤلدورمک اوچون
نئزه آتدی. او واخت یوناتان باشا دوشدو
کی، آتاسی، داوودو اؤلدورمک نئیّتئنده‌دئر.
۳۴ یوناتان آلوولانان قضبله سوفره اوستوندن
قالخدی. تزه آیین ائکئنجی گونونده یمک
یِمه‌دی، چونکی آتاسینین داوودا نامردلئک
اتدئیی اوچون قانی قارالمیشدی.
۳۵ او گونون صاباحی یوناتان داوودلا تعیئن
اتدئیی واخت چؤله گتدی. یانیندا کئچئک بئر
اوشاق وار ائدی. ۳۶ او، اوشاغا ددی: «قاچ،
ائندی آتاجاغیم اوخلاری تاپ.» اوشاق
قاچارکَن یوناتان اونون باشی اوستوندن بئر
اوخ آتدی. ۳۷ اوشاق یوناتانین آتدیغی اوخون
یانینا چاتاندا، یوناتان اوشاغی آرخادان
چاغیریب ددی: «اوخ سندن اوزاقدا مگر

۱۹:۲۰ عئبرانی دئلئنده آیریلیق.

دیئل؟» ۳۸یوناتان اوشاغی گئنه آرخادان
چاغیریب ددی: «تِز اول، قاچ، دایانما!»
یوناتانین نؤکری اوخو گؤتوروب آغاسینین
یانینا گلدی. ۳۹لاکئن اوشاغین هچ نه‌دَن خبری
یوخ ائدی. بو ائشی آنجاق یوناتانلا داوود
بئلئردی. ۴۰یوناتان سئلاحلارینی اوشاغا
ورئب ددی: «گت، بونلاری شهره آپار.»
۴۱اوشاق گِدندن سونرا، داوود داشین جنوب
طرفئندن چیخیب اوزو اوسته یره دوشدو و
اوچ دفه اونون موقابئلئنده اَیئلدی. اونلار
اؤپوشوب آغلاشدیلار، داوود داها چوخ
آغلادی. ۴۲یوناتان داوودا ددی: «صاغ-
سالامات گت، چونکی "سنئنله منئم آرامدا و
سنئن اؤولادلارینلا منئم اؤولادلاریم آراسیندا
ابده کئمی رب اولاجاق" دئیه‌رک ائکئمئز ده
ربّئن آدینا آند ائچمئشئک.» بوندان سونرا
داوود قالخیب اؤز یولو ائله گتدی، یوناتان دا
شهره قاییتدی.

داوود موقدّس چؤره‌یی یِیئر

۲۱ داوود نوب شهرئنه، کاهئن
اَخئمِلکئن یانینا گلدی. اَخئمِلِک
قورخودان اَسه‌رک داوودون پئشوازینا چیخیب
ددی: «نئیه تک گلئبسن؟ نئیه یانیندا هچ
کئم یوخدور؟» ۲داوود کاهئن اَخئمِلِکه
ددی: «پادشاه منه ائش بویوروب و منه دئیب
کی، سنی نه اوچون گؤندَردئیمی و سنه امر
اتدئیم ائشی هچ کئم بئلمه‌سئن. اونا گؤره ده
آداملاری موعیّن بئر یره گؤندَرمئشم. ۳ائندی
یانیندا یِمَیه نه وار؟ منه بش کؤمبه چؤرک یا
دا نه وارسا، ور.» ۴کاهئن داوودا ددی: «عادی
چؤرک یوخدور، آنجاق اگر آداملار آروادلارلا
یاخینلیق اتمه‌یئبلر، موقدّس چؤرک وار.»
۵داوود کاهئنه جاواب ورئب ددی: «عادته
گؤره منئم آداملاریم عادی سفره چیخاندا
بِله، بدنلرئنی طاهئر ساخلاییرلار و آروادلارلا
یاخینلیق اتمئرلر. بس نه قدر چوخ بوگونکی
سفره، کی، هامی طاهئر اولمالی‌دیرلار.»
۶کاهئن اونا موقدّس چؤرک وردی، چونکی
رب اوچون تقدئس اولموش چؤرکلردن
باشقا، چؤرک یوخ ائدی. او چؤرکلر ربّئن
قاباغیندان گؤتورولموشدو کی، گؤتورولدویو
گون یرئنه ائستی چؤرکلر قویولسون.
۷او گون شاعولون اعیانلاریندان بئر نفر
اورادا ائدی. او، ربّئن قاباغیندا اولان دئنی
مراسئمه گؤره یوبانمیشدی. بو، شاعولون
باش چوبانی اِدوملو دواِق ائدی. ۸داوود
اَخئمِلِکه ددی: «آیا بورادا یانینیزدا بئر نئزه یا
دا بئر قیلینج وار؟ چونکی پادشاه منه تَعجئلی
ائش بویوردوغو اوچون، نه قیلینجیمی گؤتوره
بئلدئم، نه ده سئلاحلاریمی.» ۹کاهئن ددی:
«ائلاه دره‌سئنده اؤلدوردویون فئلئسطلی
گولیاتین قیلینجی بِزه بوکولو اورادا، اِفودون
آرخاسیندادیر. اگر اونو ائسته‌یئرسن، گؤتور،
چونکی بورادا اوندان باشقا یوخدور.» داوود
ددی: «اونون کئمی هچ قیلینج یوخدور، اونو
منه ور.»
۱۰او گون داوود شاعولدان قاچدی و گت
پادشاهی آکئشئن یانینا گتدی. ۱۱لاکئن
آکئشئن اعیانلاری اونا ددئلر: «مگر بو
اؤز اؤلکه‌سئنئن پادشاهی داوود دیئل؟
مگر آروادلار اویناياندا، بونو ترنّوم ادئب
اوخوموردولار؛
"شاعول قیردی مئنلری،
داوود اون مئنلری؟"»
۱۲داوود بو سؤزلری اوره‌یئنه سالیب گت
پادشاهی آکئشدن چوخ قورخدو. ۱۳اؤزونو
دَلئلئیه ووردو و یانلاریندا دَلی کئمی رفتار
ادئب، دروازا قاپیسینین تایلارینی جیرماقلادی
و آغزینین سویونو ساقّالینا آخیتدی. ۱۴آکئش
اعیانلارینا ددی: «باخ گؤرورسونوز کی،
بو آدام دَلی‌دئر. نه اوچون اونو منئم یانیما
گتئربسئنئز؟ ۱۵مگر منئم دَلی‌لرئم اَسکئکدئر
کی، قاباغیمدا دَلی‌لئک اتمک اوچون بونو

دا گتئردئنئز؟ مگر بله آدام گرک منئم اِوئمه
گلسئن؟»

۲۲ داوود گت شهرئندن یولا چیخیب
عَدوللام ماغاراسیندا گئزلَندی.
قارداشلاری و آتاسینین اِو اهلی بونو اشئدنده
اورایا اونون یانینا گلدئلر. ۲وضعیّتی آغیر
اولان هر کس، بورجو اولان، ناراضی اولان
هر کس اونون یانینا ییغیلدی و داوود
اونلارین باشچیسی اولدو. ائندی اونون یانیندا
دؤرد یوز نفره قدر آدام وار ائدی.
۳داوود اورادان موآبین مئصپا شهرئنه
گلئب موآب پادشاهینا ددی: «خاهئش ادئرم،
تارینین منه نه ادهجیئنی بئلَنه قدر، قوی آتاملا
آنام گلئب یانیندا قالسین.» ۴داوود اونلاری
موآب پادشاهینین یانیندا قویدو و اؤزو
قالادا قالدیغی مودّتده، آتا و آناسی موآب
پادشاهینین یانیندا قالدیلار. ۵جاد پیغمبر
داوودا ددی: «سن قالادا قالما، یهودا دئیارینا
گت.» داوود اورادان چیخیب خِرِت مِشهسئنه
گتدی.

شاعولون نوبداکی کاهئنلری اؤلدورمهسی

۶شاعول اشئتدی کی، داوودلا یانینداکی
آداملارین یری بَلّی اولوب. او، گئبعاداکی
بئر تپهده، گز آغاجینین آلتیندا اوتورموشدو و
اَلئنده بئر نئزه وار ائدی، بوتون اعیانلاری دا
اطرافیندا دایانمیشدیلار. ۷شاعول اونلارا ددی:
«قولاق آسین، ای بِنیامئنلیلر! مگر یَسّهنئن
اوغلو سئزئن هامینیزا زَمئلر و اوزوملوکلر
وِرَر؟ مگر هامینیزی مئنباشی و یوزباشی
اِدَر؟ ۸چونکی هامینیز منئم اوچون فئتنه
قوروبسونوز، منئم اوغلوم یَسّهنئن اوغلو ائله
عهد باغلایان زامان، بونو قولاغیما چاتدیران
اولمادی و هچ بئرئنئزئن منه یازیغی گلمهدی.
اوغلوم منئم اوستومه قولومو قیزدیریر کی، منه
کمئن قورسون، نجه کی، بو گوندور. و بونو
قولاغیما چاتدیران یوخدور.» ۹لاکئن اِدوملو
دواِق ده کی، شاعولون اعیانلارینین یانیندا
دایانمیشدی، شاعولا ددی: «یَسّهنئن اوغلونو
نوبدا، اَخئطوب اوغلو اَخئمِلِکئن یانینا گلنده
گؤردوم. ۱۰اورادا اَخئمِلِک داوود اوچون
ربدن مصلحت ائستهدی و اونا هم ارزاق، هم
ده فئلئسطلی گولیاتین قیلینجینی وردی.»
۱۱او زامان پادشاه آدام گؤندَردی کی،
اَخئطوب اوغلو کاهئن اَخئمِلِکی، آتاسینین
بوتون عایئلهسئنی، و نوبدا اولان کاهئنلری
اونون یانینا گتئرسئنلر. اونلارین هامیسی
پادشاهین یانینا گلدی. ۱۲شاعول ددی: «ای
اَخئطوب اوغلو، ائندی منی قولاق آس.»
اَخئمِلِک ددی: «بویورون، آغام.» ۱۳شاعول
ددی: «نه اوچون سن و یَسّهنئن اوغلو منئم
ضئدّئمه فئتنه قوروبسونوز و سن اونا چؤرک
و قیلینج ورئبسن، تاریدان دا اونون اوچون
مصلحت ائستهیئبسن؟ بونون اوچون کی،
منئم ضئدّئمه قالخسین و بو گونکو کئمی منه
کمئن قورسون؟» ۱۴اَخئمِلِک پادشاها جاواب
وردی: «بوتون اعیانلارینین آراسیندا داوود
کئمی وفالیسی مگر وار؟ او، پادشاهین
کورهکنی، موحافئظهچئلرئن باشچیسی و
سنئن اِوئنده مؤحترم ساییلان آدامدیر.
۱۵اونون اوچون تاریدان مصلحت ائستمهیی
مگر او گوندن باشلامیشام؟ اصلا! پادشاهیم
بو قولونا و آتامین عایئلهسئنه شر آتماسین،
چونکی قولونون بو ائشدن هچ بئر خبری
یوخدور.» ۱۶لاکئن پادشاه ددی: «ای اَخئمِلِک،
سن و آتانین اِو اهلی قطعن اؤلمهلیسئنئز.»
۱۷پادشاه یانینداکی گودوکچو عسگرلره ددی:
«دؤنون، ربّئن کاهئنلرئنی اؤلدورون. اونا گؤره
کی، اونلار دا داوودلا بئرلهشئبلر. چونکی
اونون قاچدیغینی بئلئردئلر، لاکئن بو خبری
قولاغیما چاتدیرمادیلار.» آمّا پادشاهین
آداملاری ائستمهدئلر کی، ربّئن کاهئنلرئنه اَل
قالدیریب اؤلدورسونلر. ۱۸پادشاه اِدوملو
دواِقه ددی: «دؤن، بو کاهئنلره هوجوم ات.»

اِدوملو دواِق دؤنوب کاهئنلره هوجوم اتدی و
او گون کتان اِفود گئیَن هشتاد بش کاهئنی
اؤلدوردو. ۱۹ سونرا او، کاهئنلرئن شهری اولان
نوبو دا قیلینجدان کچئرتدی. بوتون کئشئلر،
آروادلار، اوشاقلار و کؤرپه‌لری، اِله‌جه ده
اؤکوزلری، اِششَکلری و قویونلاری قیلینجدان
کچئرتدی.
۲۰ اَخئطوبون اوغلو اَخئمِلِکئن اوغوللاریندان
اِبیاتار آدلی بئر نفر قورتولوب داوودون
یانینا قاچدی. ۲۱ اِبیاتار داوودا خبر وردی
کی، شاعول ربّئن کاهئنلرئنی اؤلدوروب.
۲۲ داوود اِبیاتارا ددی: «او گون اِدوملو دواِق
اورادا اولاندا یقئن بئلئردئم کی، بونو شاعولا
چاتدیراجاق. آتانین بوتون اِو اهلئنئن
قیریلماسینا سبب من اولدوم. ۲۳ یانیمدا قال،
قورخما، چونکی منئم جانیمی آلماق ائسته‌ین
سنئن ده جانینی آلماق ائسته‌یئر. منئم یانیمدا
سالامات قالارسان.»

داوودون قِعئلا شهرئنی قورتارماسی

۲۳
داوودا خبر ورئب ددئلر: «باخ،
فئلئسطلی‌لر قِعئلایا هوجوم
چکئب خرمنلری تالان ادئرلر.» ۲ داوود
مصلحت اوچون ربّئن حوضورونا گلئب
ددی: «آیا گدئب فئلئسطلی‌لرله ووروشوم؟»
رب داوودا ددی: «گت فئلئسطلی‌لره هوجوم
ات و قِعئلانی قورتار.» ۳ لاکئن داوودون
آداملاری اونا ددئلر: «باخ بورادا، یهودادا
بئز قورخو ائچئنده‌یئک. بس نه قدر چوخ
قِعئلایا، فئلئسطلی قوشونلارینین ضئدّئنه
چیخاندا اولاجاغیق؟» ۴ داوود تزه‌دن
مصلحت اوچون ربّئن حوضورونا گلدی و
رب اونا جاواب ورئب ددی: «قالخ قِعئلایا
اِن، چونکی فئلئسطلی‌لری سنه تسلئم
اده‌جیم.» ۵ داوودلا آداملاری قِعئلایا گدئب
فئلئسطلی‌لره هوجوم اتدئلر. داوود اونلارین
مال-حیوانلارینی آپاردی و فئلئسطلی‌لری
بؤیوک بئر شکئلده قیردی و قِعئلا اهالئسئنی
قورتاردی.
۶ اَخئمِلِکئن اوغلو اِبیاتار قِعئلایا، داوودون
یانینا قاچاندا بئر اِفودودا اَلئنده آپارمیشدی.
۷ داوودون قِعئلایا گلمه‌سی شاعولا چاتدیریلدی.
شاعول ددی: «تاری اونو منئم اووجومون
ائچئنه قویوب، چونکی چفته‌لی دروازالاری
اولان بئر شهره گئرمَکله او اؤزونو چیخیلماز
بئر وضعئیّته سالیب.» ۸ شاعول بوتون خالقی
موحاربه‌یه چاغیردی کی، قِعئلایا اِنسئنلر و
داوودلا آداملارینی موحاصئره‌یه آلسینلار.
۹ داوود بئلئردی کی، شاعول اونون ضئدّئنه
پئس بئر فئتنه قورور. اونون اوچون ده کاهئن
اِبیاتارا ددی: «اِفودو بورایا گتئر.» ۱۰ سونرا
سؤزونه داوام وردی: «ای ائسرایئلئن تاریسی
رب، بو قولون اشئدئب کی، شاعول منه گؤره
شهری محو اتمک اوچون ائسته‌یئر قِعئلایا
گلسئن. ۱۱ آیا قِعئلا ساکئنلری منی اونا تسلئم
اده‌جکلر؟ آیا شاعول بو قولونون اشئتدئیی
کئمی گله‌جک؟ ای ائسرایئلئن تاریسی رب،
یالواریرام، بونو قولونا آگاه ات.» ۱۲ او واخت
داوود سوروشدو: «آیا قِعئلالی‌لار منی و
آداملاریمی شاعولا تسلئم اده‌جکلر؟» رب
ددی: «تسلئم اده‌جکلر.» ۱۳ داوود و آداملاری،
تخمئنَن آلتی یوز نفر، قالخیب قِعئلادان
چیخدیلار و گده بئله‌جیی هر یره گتدئلر.
داوودون قِعئلادان قاچدیغینی شاعولا خبر
ورنده، او تعقئبدن اَل چکدی. ۱۴ داوود
چؤللوکده قالالاردا قالیب، زئف صحراسینداکی
داغلیق بؤلگه‌سئنده یاشادی. شاعول هر گون
داوودو آختاریردی، لاکئن تاری اونو شاعولا
تسلئم اتمه‌دی.

یوناتانلا داوودون گؤروشو

۱۵ داوود زئف صحراسینداکی خورِشده
اولاندا گؤردو کی، شاعول اونون جانینی
آلماق اوچون یولا چیخیب. ۱۶ شاعولون اوغلو

یوناتان قالخیب مِشه‌لئیه، داوودون یانینا
گلدی و اونو تاری آدی ائله اورَکلَندئردی.
۱۷ اونا ددی: «قورخما، آتام شاعولون اَلئنه
دوشمه‌یه‌جکسن، ائسرايئلئن پادشاهی
سن اولاجاقسان، من سندن سونرا ائکئنجی
اولاجاغام. بونو حتّا آتام شاعول دا بئلئر.»
۱۸ سونرا ائکئسی ده ربّئن حوضوروندا عهد
باغلادیلار؛ داوود خورِشده قالدی، یوناتان دا
اِوئنه قاییتدی.

داوودون زئفده شاعولدان قورتولماسی

۱۹ زئفلی‌لر گئبعایا، شاعولون یانینا گلئب
ددئلر: «مگر داوود بئزئم یانیمیزدا، یِشئمونون
جنوبونداکی تپه‌سئنده، خورِشده‌کی قالالاردا
گئزلنمه‌یئب؟ ۲۰ ائندی ای پادشاه، ائندی
اورایا اِنه‌سن، اوره‌یئنده‌کی آرزونا چاتارسان.
بئزئم پاییمیز بودور کی، اونو پادشاها
تسلئم اِدَک.» ۲۱ شاعول ددی: «منه اورَک
یاندیردیغینیز اوچون رب سئزه برکت
ورسئن. ۲۲ گدئن، داها یاخشی آراشدیرین
و اؤیره‌نئن کی، هارا آیاق باسیب، کئملر اونو
اورادا گؤروب. چونکی دیئرلر کی، او چوخ
حئیله‌گردئر. ۲۳ گئزلَندئیی یرلرئن هامیسینی
تاپیب اؤیره‌نئن، دوغرو خبرله یانیما گلئن و
من ده سئزئنله اورایا گده‌جیم. اگر او بؤلگه‌ده
اولسا، اونو یهودا طایفالارینین هامیسی
آراسیندا آختاراجاغام.»
۲۴ زئفلی‌لر قالخیب شاعولدان قاباق زئفه
قاییتدیلار. داوودلا آداملاری یِشئمونون
جنوبوندا، عَرابا‌داکی ماعون صحراسیندا
ائدئلر. ۲۵ شاعوللا آداملاری اونو آختارماق
اوچون همئن یره گتدئلر. بو، داوودا خبر
ورئلدی و او دا قایالیغا اِنئب ماعون صحراسیندا
قالدی. شاعول بونو اشئدنده ماعون صحراسیندا
داوودو تعقئب اتدی. ۲۶ شاعول داغین بئر
طرفئندن گتدی، داوودلا آداملاری دا داغین او
بئری طرفئندن. داوود تَله‌سئردی کی، شاعولون
قاباغیندان قاچسین، چونکی شاعوللا
آداملاری داوودلا آداملارینی توتماق اوچون
اورانی موحاصئره‌یه آلیردیلار. ۲۷ بو واخت
شاعولون یانینا بئر قاصئد گلئب ددی: «تِز
اول، گری قاییت، چونکی فئلئسطلی‌لر
اؤلکه‌یه هوجوم ادئبلر.» ۲۸ بله‌جه شاعول
داوودو تعقئب اتمکدن اَل چکئب
فئلئسطلی‌لرئن ضئدّئنه دؤیوشه گتدی. اونا
گؤره ده او یره «قاچماق قایاسی» آدی
ورئلدی. ۲۹ داوود اورادان چیخیب عِین‌گِدی
قالالاریندا قالدی.

داوودون شاعولا رحمی گلئر

۲۴ شاعول فئلئسطلی‌لرئن تعقئبئندن
دؤنَنده اونا بله خبر ورئلدی:
«داوود عِین‌گِدی صحراسینداادیر.» ۲ او بوتون
ائسرايئلدن اوچ مئن سچمه آدام گؤتوروب،
داوودلا آداملارینی آختارماق اوچون داغ
کچئلری قایالیغینین یاخینلیغینا گتدی.
۳ یول کنارینداکی قویون آغیل‌لارینا گلدی.
اورادا بئر ماغارا وار ائدی. شاعول آیاق
یولونا گتمک اوچون اورایا گئردی. داوود
آداملاری ائله ماغارانین لاپ ائچه‌ری طرفئنده
اوتورموشدولار. ۴ داوودون آداملاری اونا
ددئلر: «باخ، ربّئن سنه ددئیی گون بو گوندور
کی، "باخ دوشمنئنی سنه تسلئم اده‌جیم،
گؤزونده نه خوشدورسا، اونا اده‌جکسن."»
داوود قالخیب گئزلئجه شاعولون جوبّه‌سئنئن
اَته‌یئندن گسدی. ۵ سونرا شاعولون اَته‌یئندن
بئر پارچا گسدئیئنه گؤره، داوودون وئجدانی
ناراحات اولدو. ۶ اونا گؤره ده آداملارینا ددی:
«ربّئن مسح اتدئیی آغاما اَل قالدیریب بله
بئر ائش گؤرمه‌یی رب مندن اوزاق اتسئن،
چونکی او، ربّئن مسح اولونموشودور.»
۷ داوود بو سؤزلرله آداملارینی قانع ادئب
قویمادی کی، شاعولون ضئدّئنه قالخسینلار.
شاعول ماغارادان چیخیب یولونا داوام وردی.

۸ اوندان سونرا داوود قالخیب ماغارادان
چیخدی و شاعولون دالیسیجا چیغیردی:
«آغام پادشاه!» شاعول آرخایا باخدی. داوود اوزو
اوسته یره‌جک تعظئم اتدی. ۹ داوود شاعولدان
سوروشدو: «"داوود سنئن پئسلئیئنی ائسته‌یئر"
دئیَن آداملارین سؤزونه نئیه قولاق آسیرسان؟
۱۰ باخ اؤز گؤزلرئنله گؤردون کی، بو گون
رب ماغارادا سنی منه نجه تسلئم اتدی. منه
تکلئف اتدئلر کی، سنی اؤلدوروم، لاکئن
منئم سنه رحمئم گلدی. ددئم کی، آغامین
ضئدّئنه اَل قالدیرمارام، چونکی او، ربّئن مسح
اولونموشودور. ۱۱ ای آتام، اَلئمده‌کئنه باخ، بو
سنئن جوبّه‌نئن اَته‌یی‌دئر. جوبّه‌نئن اَته‌یئندن
گسئب سنی اؤلدورمه‌دئیئمدن گؤر و آنلا
کی، سنئن ضئدّئنه پئسلئک و قئیام اتمک
اَلئمدن گلمئر. سن جانیمی آلماق اوچون
منئم کمئنئمه اوتورارکن من سنئن ضئدّئنه
گوناه اتمه‌مئشم. ۱۲ سنئنله منئم آرامدا قوی
رب حؤکم اتسئن! قوی رب سندن منئم
قئصاصیمی آلسین. من سنه اَل قالدیرمارام.
۱۳ نجه کی، قدئم زامانلاردان قالمیش مَثَل
دئیر: "پئسلئک پئسلردن چیخار." لاکئن منئم
اَلئم سنئن ضئدّئنه قالخمایاجاق. ۱۴ ائسرائیلئن
پادشاهی کئمئن ضئدّئنه چیخیب؟ سن کئمی
قووورسان؟ اؤلو ائتی قووورسان، یوخسا بئر
بئره‌نی؟ ۱۵ قوی رب سنئنله منئم آرامدا داور
اولوب حؤکم ورسئن. باخیب بو داعوامی او
اتسئن و منی سنئن اَلئندن قورتارسین.»
۱۶ داوود بو سؤزلری شاعولا دئیئب
قورتاراندان سونرا شاعول ددی: «اوغلوم
داوود، بو سنئن سَسئندئر؟» و اوجا سَسله
آغلادی. ۱۷ سونرا داوودا ددی: «من سنئن
قدر صالح دئیئلم، سن منه یاخشیلیق اتدئن،
حال‌بوکی، من سنه پئسلئک اتدئم. ۱۸ اِله بو
گون منه اتدئیئن یاخشیلیغی بئلدئردئن،
چونکی رب منی سنئن اَلئنه وردی، اَمّا سن
منی اؤلدورمه‌دئن. ۱۹ مگر ائنسان دوشمنئنی
تاپاندا اونو سالامات بوراخار؟ بونا گؤره ده منه
اتدئیئن بو گونکو ائشئنئن عوضئنی، رب سنه
یاخشیلیقلا ورسئن. ۲۰ ائندی باخ، بئلئرم کی،
سن قطعن پادشاه اولاجاقسان و ائسرائیلئن
پادشاهلیغی سنئن اَلئنه کچئب برقرار اولاجاق.
۲۱ ائندی ربّئن حاقّی آدینا منه آند ائچ کی،
مندن سونرا نسلئمی کسمیه‌جکسن و آتامین
نسلئندن آدیمی سئلمَیه‌جکسن.» ۲۲ داوود
شاعولا آند ائچدی و شاعول اِوئنه قاییتدی.
داوود دا آداملاری ائله سیغیناجاغا چیخدی.

سموئیلئن اؤلومو

۲۵ سموئیل اؤلدو و بوتون ائسرائیل
ییغیلیب اونون اوچون یاس
توتدولار. اونو رامادا، اؤز اِوئنئن یانیندا دفن
اتدئلر. داوود دوروب پاران صحراسینا اِندی.

اَبئگائلئن حئکمتی

۲ ماعوندا بئر آدام یاشاییردی کی، گرمِلده
مولکو وار ائدی. چوخ دا وارلی بئر آدام
ائدی. اونون اوچ مئن باش قویونو، مئن
باش دا کچئسی وار ائدی. او، قویونلارینی
گرمِلده قیرخدیریردی. ۳ بو آدامین آدی نابال،
آروادینین آدی دا اَبئگائل ائدی. آرواد آغیلّی
و گؤزل ائدی. لاکئن کالئب نسلئندن اولان بو
کئشی داش اورَکلی و رفتاریندا پئس ائدی.
۴ داوود صحرادا اشئتدی کی، نابالین قویون
قیرخیمی وار. ۵ او، اون جاوان گؤندَرئب
اونلارا ددی: «گرمِله نابالین یانینا گدئن و
مندن اونا سالام دئیئن. ۶ اونا دئیئن: "عؤمرون
اوزون اولسون، سن و اِو اهلئن سالامات
اولسون، سنئن اولان بوتون شیلر سالامات
اولسونلار! ۷ اشئتمئشم کی، ائندی سئزده
یون قیرخیمی‌دیر. سنئن چوبانلارین بئزئم
یانیمیزدا اولاندا بئز اونلاری ائنجئتمه‌دئک و
گرمِلده قالدیقلاری گونلر عرضئنده هچ نه‌لری
ده اَسکئلمه‌دی. ۸ بونو اؤز نؤکرلرئنئن ده

سوروشا بئلرسن و اونلار دا سنه دئیَرلر. قوی
آداملاریم سنئن گؤزونده لوطف تاپسین،
چونکی یانینا بایرام زامانی گلمئشئک.
خاهئش ادئرم کی، قوللارینا و اوغلون داوودا
اَلئنده اولانیندان ور.“»
۹ داوودون آداملاری گلئب بوتون بو سؤزلری
داوودون آدیندان نابالا دیئب گؤزلەدئلر.
۱۰ آمّا نابال داوودون آداملارینا بله جاواب
وردی: «بو داوود دا کئم؟ یَسّه اوغلو دا کئم؟
بو گونلرده بئر چوخ نؤکر آغالارینی بوراخیب
گدئر. ۱۱ چؤرەیئمی، سویومو و قیرخینچیلار
اوچون کَسدئیئم حیوانلارین اَتئنی گؤتوروب
او آداملارا ورئم کی، هارادان اولدوقلارینی
بئلمئرم؟» ۱۲ داوودون آداملاری اؤز یوللاری
ائله گِرئیه قاییتدیلار و گلئب بو سؤزلرئن
هامیسینی داوودا دِدئلر. ۱۳ داوود آداملارینا
دِدی: «هامی قیلینجینی باغلاسین.» هر کس
قیلینجینی باغلادی. داوود دا قیلینجینی
باغلادی. دؤرد یوز نفر داوودون دالینجا گتدی
و ائکی یوز نفر ده اَسبابلارین یانیندا قالدی.
۱۴ نابالین نؤکرلرئندن بئری اونون آروادی
اَبئگائله خبر وردی: «باخ، داوود آغامیزی
سالاملاماق اوچون صحرادان قاصئدلر
گؤندَردی، آمّا آغامیز اونلارا اهانت اتدی.
۱۵ آمّا بو آداملار بئزه چوخ یاخشیلیق اتدئلر و
بئزی ائنجئتمەدئلر. چؤلده اولدوغوموز زامان،
اونلارلا گزدئیئمئز بوتون گونلر عرضئنده هچ
نەیئمئز اَسکئلمەدی. ۱۶ قویونلاری اوتارارکن
یانلارینا اولدوغوموز گونلر گجه و گوندوز
بئزه حاصار اولدولار. ۱۷ آمّا ائندی باخ، نه
ادەجیئنی دوشون، چونکی پئسلئک آغامیز و
اونون بوتون عایئلەسئنئن ضئدّئنه قرار ورئلئر.
نابال دا اِله دَیَرسئز آدامدیر کی، اونا هچ کس
بئر سؤز دئیه بئلمئر.»
۱۸ او واخت اَبئگائل جَلد تَرپەنئب، ائکی
یوز کؤمبه چؤرک و ائکی تولوق شراب
حاضیرلادی. حاضیرلانمیش بش قویون، بش
اؤلچو* قووورغا، یوز سالخیم قورو اوزوم و
ائکی یوز پارچا باسیلمیش انجئر لاواشاسی
گؤتوروب اِششَکلره یوکلەدی. ۱۹ سونرا
نؤکرلرئنه دِدی: «سئز قاباقدا گدئن، من
آرخانیزدان گلئرم.» لاکئن بو بارەده اَری نابالا
هچ نه بئلدئرمەدی. ۲۰ اَبئگائل اِششەیه مئنئب
داغین باغلی طرفئندن اِنرکَن داوود دا
آداملاری ائله اورایا اِنمَکده ائدی و آرواد
اونلارلا راستلاشدی. ۲۱ داوود دمئشدی:
«دوغرودان دا، عبث یره بو آدامین چؤلده اولان
بوتون ماللارینی قورودوم کی، اونون هچ نەیی
اَسکئلمەسئن. او منه یاخشیلیغیمین عوضئنده
پئسلئک اتدی. ۲۲ اگر سحرەجک اونون بوتون
مالئک اولدوقلاریندان بئر کئشی بِله، صاغ
بوراخسام، قوی تاری دا داوودون دوشمنلرئنه
بِلەسئنی و بوندان دا بَتَرئنی اتسئن.»
۲۳ اَبئگائل داوودو گؤرجک جَلد اِششَکدن
دوشدو و داوودون قاباغیندا اوزونو یره قویوب
تعظئم اتدی. ۲۴ سونرا اونون آیاقلارینا دوشوب
دِدی: «ای آغام، بو گوناهی منئم اوستومه
قوی. ائجازه ور کی، کنئزئن سنئنله دانیشسین.
کنئزئنئن سؤزلرئنه قولاق آس. ۲۵ خاهئش
ادئرم آغام نابالین، بو دَیَرسئز آدامین آجیغینی
قلبئنه سالماسین، چونکی آدی نجەدئر،
اؤزو ده اِلەدئر. آدی نابال* اولدوغو کئمی
اؤزو ده آخماقدیر. ای آغام، من کنئزئن
آغامین گؤندَردئیی آداملاری گؤرمەدئم.
۲۶ مادام کی، رب سنی ائندی قانا باتماقدان
و اؤز اَلئنله قئصاص آلماقدان ساخلادی،
وار اولان ربّه و جانینا آند اولسون، آغامین
دوشمنلری و بدخاهلاری نابال کئمی اولسون.

۱۸:۲۵ تقرئبن ۲۲ کئلو
۲۵:۲۵ عئبرانی دئلئنده آخماق.

۲۷لاکئن ائندی ائجازه ور، کنئزئنئن آغاما
گتئردئیی بو هدئیّه‌لر آرخانجا گلن جاوانلارا
ورئلسئن. ۲۸یالواریرام، کنئزئنئن گوناهینی
باغیشلا، چونکی رب قطعن آغاما برقرار بئر
نسئل یاراداجاق، اونا گؤره کی، آغام ربّئن
دؤیوشلرئنی ادئر و عؤمرون بویو سنده شر
تاپیلمایاجاق. ۲۹کئمسه قالخیب سنی قووماق
و جانینی آلماق ائسته‌یئنده آغامین جانینی
رب تاری حیات ائچئنده ساخلایاجاق،
لاکئن سنئن دوشمنلرئنئن جانینی ساپاندین
اورتاسیندان آتیلان داش کئمی آتاجاقدیر.
۳۰رب آغاما ددئیی یاخشیلیقلارین هامیسینی
حیاتا کچئردنده و سنی ائسرایئله حؤکمدار
ادنده، ۳۱آغام ناحاق قان تؤکوب اؤزو اوچون
قئصاص آلدیغینا گؤره پشمان اولمایاجاق،
وئجدان عذابی دا چکمه‌یه‌جک. رب آغاما
یاخشیلیق ادنده کنئزئنی ده یادا سال.»
۳۲داوود اَبئگائله ددی: «ائسرایئلئن تاریسی
رب موبارک اولسون کی، بو گون سنی منئم
پئشوازیما گؤندَردی. ۳۳بصئرتئن موبارک
اولسون، موبارک اولاسان کی، بو گون منی
قان تؤکمَکدن و اَلئمله اؤز قئصاصیمی
آلماقدان ساخلادین. ۳۴حقئقتن، منی سئزه
پئسلئک اتمکدن سن ساخلادین، ائسرایئلئن
تاریسی وار اولان ربّه آند اولسون، اگر جَلد
تَرپه‌نئب منئم قاباغیما چیخماسایدین، قطعن
سحر ائشیغینا قدر نابالین کئشئلرئندن بئری
ده صاغ قالمایاجاق ائدی.» ۳۵داوود اونون
گتئردئیی شیلری اَلئندن آلیب ددی: «اِوئنه
سالامات گت، باخ، سنئن سؤزونه باخیب
خاهئشئنی یرئنه یتئردئم.»
۳۶او واخت اَبئگائل نابالین یانینا گلدی.
نابالین اِوئنده پادشاه ضئیافتئنه اوخشار بئر
ضئیافت کچئردی. نابال کفلی اولدوغونا
گؤره گؤیلو نشعه‌لی ائدی. اونا گؤره ده سحر
آچیلانا قدر اَبئگائل اونا هچ نه بئلدئرمه‌دی.
۳۷سحر آچیلاندا، نابال شرابدان آییلان کئمی
آروادی باش ورن حادئثه‌لری اونا دانیشدی
و نابالین اوره‌یی اوزولدو، بدنی داشا دؤندو.
۳۸تخمئنَن اون گوندن سونرا رب نابالی
ووردو و او، اؤلدو.
۳۹داوود نابالین اؤلدویونو اشئدنده ددی:
«رب موبارک اولسون کی، نابالین اتدئیی
اهانتی گؤروب داعوامی او اتدی و قولونون
اَلئنی پئسلئکدن ساخلادی. رب نابالین
پئسلئئنی اؤز باشینا گتئردی.» داوود اَبئگائله
اِلچی گؤندَرئب اونو اؤزونه آرواد ائسته‌دی.
۴۰داوودون اِلچئلری کَرمِله، اَبئگائلئن یانینا
گلئب ددئلر: «داوود بئزی اِلچی گؤندَرئب
کی، سنی اؤزونه آرواد ائسته‌سئن.» ۴۱اَبئگائل
قالخیب یره‌جک تعظئم ادئب ددی: «باخ،
کنئزئن آغامین قوللارینین آیاقلارینی یوماق
اوچون بئر کنئزدئر.» ۴۲او جَلد قالخیب
اِششه‌یه مئندی. اونا خئدمت ادن بش جاوان
آروادی یانینا آلیب داوودون قاصئدلرئنئن
دالینجا گتدی و داوودون آروادی اولدو.
۴۳داوود یزرِعِللی اَخئنوعَمی ده آلمیشدی.
هر ائکئسی اونون آروادی اولدولار. ۴۴آمّا
شاعول، قیزی مئکَلی کی، داوودون آروادی
ائدی، گلّئملی لایئش اوغلو پَلطئیه اَره
ورمئشدی.

داوودون گئنه شاعولا رحم اتمه‌سی

۲۶ زئفلی‌لر گئبعایا، شاعولون یانینا
گلئب ددئلر: «مگر داوود خَکئلا
تپه‌سئنده کی، یِشئمونون موقابئلئنده‌دئر،
گئزلَنمئر؟» ۲شاعول دوروب ائسرایئلدن اوچ
مئن سچمه آدام گؤتوردو و داوودو آختارماق
اوچون زئف صحراسینا اِندی. ۳او، یِشئمونلا
اوزبه‌اوز اولان خَکئلا تَپه‌سئنده‌کی یولون
کناریندا اوردوگاه قوردو. داوود صحرادا
قالیردی. شاعولون اونون دالینجا گلدئئنی
گؤرنده، ۴داوود جاسوسلار گؤندَردی و
حقئقتن، شاعولون گلدئئنی اؤیرَندی. ۵او

قالخیب شاعولون اوردوگاه قوردوغو یره گلدی
و شاعوللا قوشون باشچیسی نِر اوغلو آبنِرئن
یاتدیغی یِره باخدی. شاعول اوردوگاهین
اورتاسیندا یاتیردی. خالق اونون دؤوره‌سئنده
دوشَرگه سالمیشدی.
۶داوود خئتلی اَخئمِلِکه و یوآبین قارداشی
صِرویا اوغلو ابئشه‌یه ددی: «کئم منئمله
اوردوگاها، شاعولون یانینا اِنَر؟» اَبشه‌ی ددی:
«من سنئنله اِنه‌رم.» ۷داوود و اَبشه‌ی گجه
خالقین یانینا چاتدیلار و باخ، شاعول
اوردوگاهین اورتاسیندا یاتیب یوخویا
گتمئشدی، نئزه‌سی ده باشی اوستونده یره
سانجیلمیشدی. آبنِرله خالق دا اونون اطرافیندا
یاتمیشدیلار. ۸اَبشه‌ی داوودا ددی: «تاری بو
گون دوشمنئنی سنه تسلئم ادئب. ائندی ده
قوی نئزه ائله اونو بئردفه‌لئک یره اله یاپیشدیریم
کی، ائکئنجی دفه وورماغا احتئیاج اولماسین.»
۹آمّا داوود ابئشه‌یه ددی: «یوخ، اونو اؤلدورمه!
چونکی ربّئن مسح اتدئیئنه اَل قالدیران، مگر
گوناهسیز ساییلار؟» ۱۰داوود گئنه ددی: «وار
اولان ربّه آند اولسون، رب اونو قطعن ووراجاق.
اله گون گله‌جک کی، اؤز اجلی ائله اؤله‌جک
یا دا دؤیوشده هلاک اولاجاق. ۱۱مندن ائراق
اولسون کی، ربّئن مسح اتدئیئنه اَل قالدیرام.
خاهئش ادئرم، ائندی باشینین یانینداکی
نئزه‌سئنی و سو قابینی گؤتور، گِدَک.»
۱۲داوود شاعولون باشینین یانینداکی نئزه‌سی
ائله سو قابینی گؤتوردو و اونلار گتدئلر.
اونلاری گؤرن و بو ائشی بئلن اولمادی.
چونکی هامی یاتمیشدی. رب طرفئندن
اونلارین اوستونه درئن یوخو گلدئیئنه گؤره
هامی یاتمیشدی.
۱۳داوود او بئری طرفه کچئب اوزاقدا،
داغین باشیندا دوردو؛ اونلارین آراسیندا
چوخ آرا وار ائدی. ۱۴داوود خالقی و نِر
اوغلو آبنِری چاغیریب ددی: «آبنِر، مگر منه
جاواب ورمه‌یه‌جکسن؟» آبنِر جاواب وردی:
«سن کئمسن کی، قیشقیرا-قیشقیرا پادشاهی
چاغیریرسان؟» ۱۵داوود آبنِره ددی: «مگر
سن کئشی دئیئلسن؟ ائسرائیلده سنه بَنزه‌ر
کئم وار؟ بس نئیه آغان پادشاهین کشئیئنی
چکمئرسن؟ چونکی خالق آراسیندان بئری
گلمئشدی کی، آغان پادشاهی اؤلدورسون.
۱۶ائشئنی یاخشی گؤرمورسن. وار اولان
رب حاقّی، هامینیز اؤلومه لایئق آداملارسینیز،
اونا گؤره کی آغانیزین، ربّئن مسح اتدئیئنئن
کشئیئنی چکمئرسئنئز. باخ، پادشاهین باشینین
یانیندا اولان نئزه و سو قابی ائندی هارادادیر؟»
۱۷شاعول داوودون سَسئنی تانی‌ییب ددی:
«بو سنئن سَسئندئر، اوغلوم داوود؟» داوود
ددی: «منئم سَسئمدئر، آغام پادشاه.» ۱۸سونرا
سؤزونه داوام وردی: «آغام نه اوچون قولونو بله
تعقئب ادئر؟ مگر من نه اتمئشم؟ اَلئمدن نه
پئسلئک گلئب؟ ۱۹خاهئش ادئرم، آغام پادشاه
ائندی قولونون سؤزلرئنه قولاق آسسین. اگر
منئم ضئدّئمه سنی قالدیران ربدئر، قوی بئر
تقدئم قبول اتمه‌یه راضی اولسون. یوخ، اگر
بشر اؤولادلاری‌دیر، اونلار رب حوضوروندا
ملعوندورلار. چونکی بو گون منی قوووبلار
کی، ربّئن ائرثئندن پاییم اولماسین و دئیرلر:
”گت، باشقا آللاهلارا قوللوق ات.“ ۲۰ائندی
قویما قانیم ربّئن حوضوروندان اوزاق یرده
تؤکولسون. ائسرائیل پادشاهی تَک بئره‌نی
آختارماق اوچون اله گلئب کی، اله بئل،
داغلاردا کَکلئک شئکار ادئر.»
۲۱او واخت شاعول ددی: «گوناه اتدئم،
قاییت، اوغلوم داوود. منئم جانیم بو گون
سنئن گؤزونده قئیمتلی اولدوغو اوچون، بئر
داها سنه پئسلئک اتمیه‌جیم. باخ، آغیلسیزلیق
ادئب لاپ چوخ سهو اتمئشم.» ۲۲داوود
جاواب وردی: «بودور نئزَن، ای پادشاه! قوی
نؤکرلرئندن بئری گلئب اونو آپارسین. ۲۳رب
هر کسه اؤز صالحلئیئنئن و وفاسینین عوضئنی
وره‌جک. بو گون رب سنی منئم اَلئمه وردی،

آمّا من ائستمه‌دئم کی، ربّئن مسح اتدئیئنه
اَل قالدیریم. ۲۴ قوی بو گون سنئن جانین
گؤزومده نجه قئیمتلی اولدوغو کئمی، منئم
جانیم دا ربّئن گؤزونده اله قئیمتلی اولسون
و منی هر دارلیقدان قورتارسین.» ۲۵ او زامان
شاعول داوودا ددی: «اوغلوم داوود، بختور
اولاسان! سن بؤیوک ائشلر گؤروب قطعن ظفر
قازاناجاقسان.» بوندان سونرا داوود اؤز یولو
ائله گتدی و شاعول دا اؤز یرئنه قاییتدی.

داوود فئلئسطلی‌لر آراسیندا

۲۷ داوود اوره‌یئنده دوشوندو: «بئر
گون شاعولون اَلئنده اؤله‌جیم.
منئم اوچون فئلئسطلی‌لرئن اؤلکه‌سئنه
قاچماقدان یاخشی چاره یوخدور. شاعول
دا منی بوتون ائسرایئل تورپاغیندا آختارماق
فئکرئندن اَل چَکَر و من اونون اَلئندن
قورتارارام.» ۲ داوود دوروب یانینداکی آلتی
یوز کئشی ائله گت پادشاهی ماعوک اوغلو
آکئشئن طرفئنه کچدی. ۳ داوود هم اؤزو،
هم ده آداملارینین هر بئری اِو اهلی ائله،
داوودون ائکی آروادی یِزرِعِللی اَخئنوعَم و
کَرمِل‌لی نابالین دول آروادی اَبئگائلله بئرلئکده
گَته‌ده، آکئشئن یانیندا قالدی. ۴ داوودون گته
قاچدیغینی شاعولا خبر وردئلر و او دا بئر
داها اونو آختارمادی.
۵ داوود آکئشه ددی: «اگر ائندی سنئن
گؤزونده لوطف تاپمیشام، قوی اطراف
شهرلرئن بئرئنده منه یر ورئلسئن و من ده
اورادا قالیم. آخی نه اوچون بو قولون پادشاه
شهرئنده سنئن یانیندا قالسین؟» ۶ او گون
آکئشی اونا صئقلَگ شهرئنی وردی. بو گونه
قدر صئقلَگ یهودا پادشاهلارینا عاییددیر.
۷ داوودون فئلئسطلی‌لرئن اؤلکه‌سئنده
قالدیغی مودّت بئر ائل دؤرد آی ائدی.
۸ داوودلا آداملاری گلئب گِشورلولارا،
گئرزلی‌لره و عَمالِقلی‌لره هوجوم اتدئلر.
بو خالقلار قدئم زامانلاردان بَری شورا
چاتاناجاق، مئصئر اؤلکه‌سئنه قدر اولان
آراضئده مسکن سالمیشدیلار. ۹ داوود
بو یره هوجوم اتدی و اورادا هچ آرواد یا
کئشئنی دئری بوراخمادی. اونلارین قویون‌ـ
کچئلرئنی، اؤکوزلرئنی، اِششَکلرئنی، دوه‌لرئنی
و پالتارلارینی گؤتوروب آکئشئن یانینا
قاییتدی. ۱۰ آکئش اوندان سوروشدو: «بو
گون هارایا هوجوم اتدئنئز؟» داوود جاواب
وردی: «یهودانین، یِرَخمِه‌اِللی‌لرئن و قِنلی‌لرئن
جنوب بؤلگه‌سئنه هوجوم اتدئک.» ۱۱ داوود
هچ کئشی و آروادی صاغ بوراخمادی کی،
گَته خبر گتئرسئنلر و دیئردی: «یوخسا
بئزئم حاقّیمیزدا خبر ورئب دئیَرلر: "فئلئسط
بؤلگه‌سئنده یاشایاندان داوود بله ادئب و بله
یاشاییب."»
۱۲ آکئش داوودا ائنانیب ددی: «آرتیق او اؤز
خالقی ائسرایئلئن گؤزوندن کامئل دوشوب و
بوندان سونرا همئشه‌لئک قولوم اولاجاق.»

شاعول و عِین دورلو جئندار آرواد

۲۸ همئن دؤورده ائسرایئلئن ضئدّئنه
دؤیوشمَک اوچون فئلئسطلی‌لر
قوشونلارینی دؤیوشه ییغدیلار. آکئش داوودا
ددی: «حتمن کی، سن و آداملارین منئمله
بئر قوشوندا دؤیوشه‌جکسئنئز.» ۲ داوود آکئشه
ددی: «حتمن! سن قولونون نه اده بئله‌جیئنی
گرک گؤره‌سن.» آکئش داوودا ددی: «چوخ
یاخشی، من سنی اؤزوم اوچون همئشه‌لئک
موحافئظه‌چی قویارام.»
۳ سموئیل اؤلموشدو و بوتون ائسرایئل
اونون اوچون یاس توتموشدو. اونو رامادا،
یعنی اؤز شهرئنده دفن اتمئشدئلر. شاعول
دا بوتون جئندارلاری و روح‌چاغیرانلاری
اؤلکه‌دن قوووموشدو.
۴ فئلئسطلی‌لر ییغیلیب گلدئلر و شونِمده
اوردوگاه قوردولار. شاعول دا بوتون ائسرایئلی

ییغیب گئلبوعا داغیندا اوردوگاه قوردو.
۵ شاعول فئلئسطلی اوردوگاهینی گؤرنده
قورخودان اوره‌یی اَسدی. ۶ ربدن مصلحت
ائسته‌دئیئنده ده، رب اونا یوخو، یا اوریم*، یا
دا پیغمبرلر واسئطه‌سی‌ائله جاواب ورمه‌دی.
۷ او واخت شاعول اعیانلارینا ددی: «منئم
اوچون بئر جئندار آرواد تاپین کی، گدئب
اوندان مصلحت آلیم.» اعیانلاری اونا ددئلر:
«باخ، عِین دوردا بئر جئندار آرواد وار.»
۸ شاعول ظاهئری گؤرونوشونو دَیئشدئردی،
آیری پالتار گِیئنئب، ائکی نفرله برابر اورایا
گتدی و گجه ائگن آروادین یانینا گلئب ددی:
«خاهئش ادئرم، منئم اوچون روحلارلا دانیش
و کئمی دِسَم، اونو منئم اوچون ظاهئر ات.»
۹ آرواد ددی: «باخ، شاعولون بو اؤلکه‌ده نه
اتدئیئنی، جئندارلاری و روح‌چاغیرانلاری نجه
قیردیغینی بئلئرسن. بس نئیه منی اؤلدورمک
اوچون جانیما تله قوروروسان؟» ۱۰ شاعول ربّه
آند ائچئب ددی: «وار اولان ربّه آند اولسون،
بو ائشئن سنه بئر زئیانی اولمایاجاق.»
۱۱ آرواد ددی: «سنئن اوچون کئمی ظاهئر
ادئم؟» شاعول ددی: «منه سموئیلی ظاهئر
ات.» ۱۲ آرواد سموئیلی گؤرونجه برکدن
چیغیریب شاعولا ددی: «سن کی شاعولسان،
نئیه منی آلداتدین؟» ۱۳ پادشاه اونا ددی:
«قورخما، دِه گؤروم، نه گؤرورسن؟» آرواد
شاعولا ددی: «یِر آلتیندان چیخان ائلاهی بئر
مؤوجود گؤرورَم.» ۱۴ شاعول ددی: «او کئمه
اوخشاییر؟» آرواد ددی: «جوبّه گِیئنمئش
قوجا بئر آدام چیخیر.» شاعول اونون سموئیل
اولدوغونو باشا دوشدو و اوزو اوسته دوشوب
یره سَرئلدی.

۱۵ سموئیل شاعولا ددی: «منی ظاهئر
اتمکله نئیه منی ناراحات اتدئن؟» شاعول
جاواب وردی: «چوخ دارا دوشموشم، چونکی
فئلئسطلی‌لر منئم ضئدّئمه موحاربه ادئرلر.
آرتیق تاری دا مندن اوز دؤندَرئب، داها
منه پیغمبرلر، یا دا یوخولار واسئطه‌سی‌ائله
جاواب ورمئر. اونا گؤره ده سنی چاغیردیم
کی، نه اتمه‌لی اولدوغومو منه بئلدئره‌سن.»
۱۶ سموئیل ددی: «ائندی کی، رب سندن
اوز دؤندَرئب و سنه دوشمن اولوبدور، نئیه
مندن سوروشورسان؟ ۱۷ رب منئم واسئطَمله
ددئیئنی ادئب؛ پادشاهلیغی سنئن اَلئندن آلیب
و اونو سنئن یاخینین داوودا ورئب. ۱۸ سن
ربّئن سؤزونه باخمادیغین و اونون آلوولانان
قضبئنی عَمالِقلئلرئن اوستونه گتئرمه‌دئیئن
اوچون، بو گون او سنی بو حالا سالیب.
۱۹ رب سنئنله برابر ائسرائیلی ده فئلئسطلی‌لره
تسلئم اده‌جک و صاباح سن و اوغوللارین
منئمله برابر اولاجاقسینیز، چونکی رب
ائسرائیل قوشونونو دا فئلئسطلی‌لره تسلئم
اده‌جک.»

۲۰ شاعول او زامان کامئل یره سَرئلدی.
اونا گؤره کی، سموئیلئن سؤزلرئندن چوخ
قورخموشدو، هم ده جانیندا طاقت
قالمامیشدی، چونکی بوتون گونو و گجه‌نی
چؤرک یِمه‌مئشدی. ۲۱ آرواد شاعولون یانینا
گلدی و اونو دهشت ائچئنده گؤردوکده
ددی: «باخ، کنئزئن سنئن سؤزوندن ائطاعت
اتدی. جانیمی اَلئمه آلیب منه ددئیئن سؤزلره
قولاق آسدیم. ۲۲ خاهئش ادئرم، ائندی
کنئزئنئن سؤزونه قولاق آس. قوی قاباغینا
بئر تئکه چؤرک قویوم. اونو یِه کی، یولا
دوشَنده قووّتئن اولسون.» ۲۳ لاکئن شاعول
بونو ردّ ادئب ددی: «یِمئرَم.» آمّا اعیانلاری
دا آروادلا برابر اونو مجبور اتدئکده شاعول
اونلارین سؤزونه قولاق آسدی. یردن قالخیب
یاتاغین اوستونده اوتوردو. ۲۴ آروادین اِوئنده
کؤکَلدئلمئش بئر دانا وار ائدی. تز اونو کسدی

۶:۲۸ پوشک آتماق و تارینین ائسته‌دئیئنی بئلمک اوچون ائستئفاده اولونوردو.

و اون گؤتوروب یوغوردو، اونـدان ماياسیز
چؤرک پئشئردی. ۲۵ سونرا اونو شاعولـلا
اعیانلارینین قاباغینا قویدو. اونلار یِیئب آیاغا
قالخدیلار و همئن گجه ده دوروب گتدئلر.

فئلئسطلی‌لرئن داوودا ائنانماماسی

۲۹ فئلئسطلی‌لر بوتون قوشونلارینی
اَفِقده ییغدیلار. ائسرايئللی‌لر
یئزرِعِلده اولان بولاغین یانیندا اوردوگـاه
قوردولار.
۲ فئلئسطلی‌لرئن آغالاری یوز نفرلئک و
مئن نفرلئک دسته‌لرله ائره‌لی گدئردئلر. داوودلا
آداملاری دا آکئشله بئرلئکده آرخادان گلئردئلر.
۳ فئلئسطلی‌لرئن آغالاری ددئلر: «بو
عئبرانئلرئن بورادا نه ائشی وار؟» آکئش اونلارا
ددی: «بو ائسرايئل پادشاهی شاعولون قولو
داوود‌دور کی، بو گونلرده، یا داها دوغروسو،
بو ائل‌لرده منئم یانیمدا قالیب. منئم یانیما گلن
گوندن بَری اوندا پئس بئر شی گؤرمه‌مئشم.»
۴ فئلئسطلی‌لرئن آغالاری آکئشئن اوستونه
قضبله‌نئب اونا ددئلر: «بو آدامی گری قایتار،
قوی او تعیئن اتدئیئن یره قاییتسین و بئزئمله
دؤیوشه گتمه‌سئن، یوخسا دؤیوشده بئزه
دوشمنچئلئک اِدَر. چونکی او اؤزونو آغاسینا
مقبول اتمک اوچون داها نه یاخشی یول تاپا
بئلر؟ مگر بو آداملارین کَسئک باشلاری
اولمالیز؟ ۵ مگر بو او داوود دیئل کی، رقصلرده
ترنّوم ادئب اوخویوردولار:
"شاعول قیردی مئنلری،
داوود اون مئنلری؟"»
۶ آکئش داوودو چاغیریب اونا ددی: «وار
اولان ربّه آند اولسون، سن دوز آدامسان.
قوشوندا منئمله یوروشه چیخماغین گؤزومده
خوشدور، چونکی یانیما گلدئیئن گوندن
بو گونه قدر سنده پئس بئر شی تاپمادیم.
لاکئن آغالارین گؤزونه خوش گؤرونمورسن.
۷ ائندی صاغ-سالامات اؤز یرئنه قاییت کی،
فئلئسطلی‌لرئن آغالارینین گؤزونـده پئس
گؤرونمه‌یه‌سن.» ۸ داوود آکئشه ددی: «مگر
من نه اتمئشم؟ یانینا گلن گوندن بو گونه
قدر قولوندا نه تاپیبسان کی، آغام پادشاهین
دوشمنلرئنه ضئدّ گدئب ووروشمایـیم؟»
۹ آکئش داوودا جاواب وردی: «بئلئرم کی،
منئم گؤزومده سن تاریـنین مَلـه‌یی کئمی
یاخشی‌سان، آمّا فئلئسطلی‌لرئن باشچیلاری
دئیبلر: "او گـرک بئزئمله بئر دؤیوشه
چیخماسین." ۱۰ ائندی سئنئنله گلن آغانین
قوللاری ائله بئرلئکده سحر تزدن قالخین.
صوبح تزدن قالخین و سحر آچیلار-آچیلماز
بورادان گدئن.»
۱۱ بله‌جه داوود و آداملاری سحر اِرکَن
قالخدیلار کی، آیریلیب فئلئسطلی‌لرئن
تورپاغینا قاییتسینلار. فئلئسطلی‌لر ده یئزرِعِله
گتدئلر.

داوودون عَمالِقلی‌لری مغلوب اتمه‌سی

۳۰ داوودلا آداملاری اوچونجو گون
صئقلَگه چاتدیلار. اله بو زامان
عَمالِقلی‌لر نِگِبه و صئقلَگه هوجوم ادئب
صئقلَگ شهرئنه اود وورموشدولار. ۲ اورادا
اولان آروادلاری و بوتون اهالئنی بؤیوکدن
کئچئیه قدر اسئر ادئب اؤلدورمه‌مئشدئلر
و اؤز یوللاری ائله گتمئشدئلر. ۳ داوود
آداملاری ائله شهره گلئب گؤردو کی، شهر
یاندیریلیب و اونلارین آروادلاری، اوغوللاری
و قیزلاری اسئر آپاریلیب. ۴ بونا گؤره داوود
یانینا ییغیلان جاماعاتلا بئرلئکده طاقتدن
دوشَنه قدر هؤنکوروب آغلادیلار. ۵ اسئر
آپاریلانلار آراسیندا داوودون ائکی آروادی،
یئزرِعِل‌لی اَخئنوعَمله کَرمِل‌لی نابالین دول
آروادی اَبئگائل دا وار ائدی. ۶ داوودون
اوره‌یی چوخ سیخیلیردی، چونکی خالق «اونو
داشلایاق» دئیردی. اونا گؤره کی، جاماعاتین
هر بئرئنئن اوغول و قیزیندان اؤتری جانی

آجی چکئردی. لاکئن داوود اؤزونو تاریسی
ربده قووّتلَندئردی.
۷او، اَخئمِلِکئن اوغلو کاهئن اِبیاتارا ددی:
«خاهئش ادئرم، اِفودو منئم اوچون بورایا
گتئر.» اِبیاتار دا اِفودو داوودون یانینا گتئردی.
۸داوود ربدن مصلحت ائستهیئب ددی: «بو
فوجون دالیسیجا دوشسَم، اونلارا چاتارام؟»
رب اونا ددی: «اونلارین دالیسیجا گت،
قطعن اونلارا چاتاجاقسان و قطعن اسئرلری
قورتاراجاقسان.» ۹داوود یانیندا اولان آلتی
یوز نفرله گدئب بِسور درهسئنه چاتدیلار. دالا
قالانلار اورادا قالدیلار. ۱۰لاکئن داوود دؤرد
یوز نفرله تالانچیلارین تعقئبئنه داوام وردی،
چونکی ائکی یوز نفر یورولوب بِسور درهسئنی
کچه بئلمهمئشدی. ۱۱چؤلده بئر مئصئرلی
تاپدیلار و اونو داوودون یانینا گتئردئلر. اونا
چؤرک یِدئردئب، سو ائچئرتدئلر. ۱۲سونرا
بئر تئکه باسیلمیش انجئر لاواشاسی ائله ائکی
سالخیم قورو اوزوم وردئلر. او دا یِیئب اؤزونه
گلدی. چونکی اوچ گون-اوچ گجه چؤرک
یمهمئش و سو ائچمهمئشدی. ۱۳داوود اونا
ددی: «سن کئمئن قولوسان؟ هارادانسان؟»
او ددی: «بئر عَمالِقلینئن قولو، مئصئرلی بئر
جاوانام. اوچ گون قاباق ناخوشلادیم، اونا
گؤره ده آغام منی آتدی. ۱۴بئز کِرِتلیلرئن
نِگِبئنه، یهودا تورپاغینا و کالئبئن نِگِبئنه
هوجوم اتدئک، صئقلَگه اود ووروب
یاندیردیق.» ۱۵داوود اوندان سوروشدو: «منی
بو تالانچیلارین یانینا آپارارسان؟» آدام جاواب
وردی: «تاری حاقّی اوچون آند ائچ کی، منی
اؤلدورمَیهجکسن و آغاما تسلئم اتمَیهجکسن.
من ده سنی تالانچیلارین یانینا آپارارام.»
۱۶او، داوودو تالانچیلارین یانینا اِندئردی.
بو زامان اونلار هر یانا یاییلمیشدیلار.
فئلئسطلی و یهودا دئیاریندان بؤیوک تالان
مالی گؤتوردوکلری اوچون یِیئب-ائچئب
شَنلئک ادئردئلر. ۱۷داوود گون باتاندان
صاباحیسی گونون آخشامیناجاق اونلاری
قیردی. هچ کئم جانینی قورتارا بئلمهدی
مگر دؤرد یوز نفر جاوان کی، دوهلره مئنئب
قاچدیلار. ۱۸او، عَمالِقلیلرئن گؤتوروب
آپاردیغی هر شیی گری قایتاردی، ائکی
آروادینی دا قورتاردی. ۱۹اونلارین هچ بئر
شیلری ائتمهمئشدی ائستر بؤیوک اولسون،
ائستر کئچئک، اوغوللار اولسون، یا دا قیزلار،
عَمالِقلیلرئن تالان اتدئکلرئنئن هامیسینی
داوود گری قایتاردی و اونلاردان هچ نه
اَسکئک اولمادی. ۲۰داوود قویون-کچئلرله
اؤکوزلری ده گری قایتاردی. اونلاری او بئری
حیوانلارین قاباغیندان سوروب دیئردئلر: «بو،
داوودون تالان مالیدیر.»
۲۱داوود یورولوب دالینجا گله بئلمهیَن
و بِسور درهسئنده قالان ائکی یوز نفرئن
یانینا گلدی. اونلار داوودون و یانینداکی
آداملارین پئشوازینا چیخدیلار. داوود اورایا
یاخینلاشیب سالام وردی. ۲۲داوودلا بئرلئکده
گدن آداملار آراسیندا اولان دَیَرسئز آداملار
ددئلر: «اونلار بئزئمله بئرلئکده گتمهدئکلری
اوچون بئز ده قورتاردیغیمیز تالان مالیندان
اونلارا هچ نه ورمهیهجیئک. آنجاق هر
آداما اؤز آرواد-اوشاقلارینی ورهجیئک. قوی
اونلاری گؤتوروب بورادان گتسئنلر.» ۲۳آمّا
داوود اونلارا ددی: «خیر، قارداشلاریم! ربّئن
بئزه وردئیی شیلرله بله اتمیهجکسئنئز. رب
ائدی کی، بئزی قورودو و اوستوموزه گلن
تالانچیلاری او بئزه تسلئم اتدی. ۲۴سئزئن
بو سؤزونوزه کئم قولاق آسار؟ چونکی
دؤیوشه گدهنئن پایی نه قدردئر، اَسبابلارین
یانیندا قالانین دا پایی او قدر اولاجاق، برابر
بؤلونهجک.» ۲۵داوود بونو او گوندن بو گونه
قدر بوتون ائسرائیل اوچون بئر قانون و حؤکم
تعیئن اتدی.
۲۶داوود صئقلَگه گلدی و تالاندان دوستلاری
اولان یهودانین آغساقّاللارینا گؤندَرئب ددی:

«باخین، سئز اوچون ربّئن دوشمنلرئندن آلینان
تالاندان بئر هدئیّه.» ۲۷ بِیت ائلده اولانلارا،
نِگِبده‌کی راموتدا اولانلارا، یَتّئرده اولانلارا،
۲۸ عَروعِرده اولانلارا، سئفموتدا اولانلارا،
اِشتِموعه‌ده اولانلارا، ۲۹ راکالدا اولانلارا،
یِرَخمِه‌اِللی‌لرئن و قِنلی‌لرئن شهرلرئنده
اولانلارا، ۳۰ خورمادا اولانلارا، بورعاشاندا
اولانلارا، عَتاقدا اولانلارا، ۳۱ خِبروندا اولانلارا،
و بوتون او یرلره کی، داوودلا آداملاری اونلاری
گزئردئلر.

شاعوللا اوغوللارینین اؤلومو

(۱سال ۱۰:۱–۱۲)

۳۱ فئلئسطلی‌لر ائسرائیللی‌لرله
دؤیوشوردولر. ائسرائیللی‌لر
فئلئسطلی‌لرئن قاباغیندان قاچدیلار و گئلبوعا
داغیندا قیریلیب دوشدولر. ۲ فئلئسطلی‌لر
شاعوللا اوغوللارینی تعقئب ادئب شاعولون
اوغوللاری یوناتانی، اَبئنادابی و مِلکئشوعه‌یی
اؤلدوردولر. ۳ دؤیوش شاعولون اطرافیندا
شئدّتلَنَنده اوخ‌آتانلار اونو تاپدیلار و آغیر
یارالادیلار. ۴ شاعول اؤز سئلاحدارینا
ددی: «قیلینجینی چک، منی وور، یوخسا
بو ختنه‌سئزلر گلئب قیلینجلارینی منه
سوخوب باشلارینی قال اده‌جکلر.» لاکئن
سئلاحداری چوخ قورخدوغوندان بونو
اتمک ائستمه‌دی. اونا گؤره ده شاعول
قیلینجی گؤتوروب اؤزونو اونون اوستونه
ییخدی. ۵ سئلاحداری شاعولون اؤلدویونو
گؤرنده، او دا اؤزونو قیلینجینین اوستونه
ییخیب شاعوللا بئرلئکده اؤلدو. ۶ او گون
شاعول، اوچ اوغلو، سئلاحداری، بوتون
آداملاری ائله بئرلئکده هلاک اولدولار.
۷ دره‌نئن او بئری طرفئنده و اوردون چایینین
او بئری تایینداکی اولان ائسرائیللی‌لر،
ائسرائیل قوشونونون قاچدیغینی و شاعوللا
اوغوللارینین اؤلدویونو گؤرنده شهرلری
قویوب قاچدیلار. فئلئسطلی‌لر گلئب او
یرلرده یاشادیلار.
۸ او گونون صاباحی فئلئسطلی‌لر
اؤلدورولَنلری سویماق اوچون گلنده،
گئلبوعا داغیندا شاعوللا اوچ اوغلونون
مِیئتئنی تاپدیلار. ۹ شاعولون باشینی کسئب
سئلاحلارینی گؤتوردولر. بوتلرئنئن
معبدئنه و خالقا خوش خبر ورمک اوچون
فئلئسطلی‌لرئن اؤلکه‌سئنئن هر طرفئنه قاصئد
گؤندَردئلر. ۱۰ شاعولون سئلاحلارینی ائلاهه
عَشتاروتون معبدئنه قویدولار و جسدئنی
بِیت‌شه‌آن شهرئنئن دووارینا میخلادیلار.
۱۱ یابِش گئلعاد اهالئسی فئلئسطلی‌لرئن
شاعولا اتدئکلرئنی اشئدنده، ۱۲ بوتون
جنگاورلری قالخدیلار و گجه بویو یول
گدئب شاعولون و اوغوللارینین جسدئنی
بِیت‌شِه‌آنین دوواریندان گؤتوردولر و یابِشه
گلئب اورادا جسدلری یاندیردیلار. ۱۳ سونرا
جسدلرئن سوموکلرئنی گؤتوروب یابِشده، گز
آغاجینین آلتیندا باسدیردیلار و یدّی گون
اوروج توتدولار.